

கால வர்தா

நிர்வாக அறிக்கை

2011

ADMINISTRATION REPORT

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

கூலி அபනයன வெள துலர்வன அலகயாண்ட

சிறு ஏற்றுமதிப் பயிர் ஊக்குவிப்பு அமைச்சு

ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம்

Department of Export Agriculture web- www.exportagrdept.gov.lk
Ministry of Minor Export Crop Promotion

201%

கார்ய காதன க ஸ்ரூஃ வர்காவ

செயல்திறன் மற்றும் கணக்கு அறிக் கை

Performance and Accounts Report

**அகனயன காக்ரீகர்ம டேபார்தமேன்ருவ
சூலி அகனயன லோக சூலர்஢ன அலாநயாண்ட**

ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம்
சிறு ஏற்றுமதிப் பயிர் மேம்பாடு அமைச்சு

Department of Export Agriculture
Ministry of Minor Export Crop Promotion

“Planning and Implementation of an appropriate Research and Development Programme with the prime objective of earning more foreign exchange through enhancement of quality and quantity of Export Agricultural Crop production for sustainable development of economic and social standards of all the stakeholders of the Export Agricultural Crop sector while ensuring the safeguards to environment”

ස්තූතිය

මෙම පාලන වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා දායකත්වය සැපයූ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු අංශ ප්‍රධානීන් වෙත මාගේ අවංක ස්තූතිය පුද කිරීමට ලැබීම ඉමහත් සතුටකි.

අවශ්‍ය තොරතුරු සැපයීම සඳහා ඇප කැප වී කටයුතු කිරීම වෙනුවෙන් පර්යේෂණ, සංවර්ධන හා පාලන අධ්‍යක්ෂවරුන්, පර්යේෂණ හා තාක්ෂණ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ, උප පර්යේෂණ ස්ථාන භාර පර්යේෂණ නිලධාරීන්, ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය සහ සියලුම සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන්ට ද කෘතඥතා පූර්වක ස්තූතිය පිරි නැමේ. කවරය සකස් කිරීම හා වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීම සඳහා සන්නිවේදන ඒකකයේ කාර්ය මණ්ඩලය දැරූ දායකත්වය අගය කොට සලකමි.

අවශ්‍ය දත්ත එක්රැස් කර මෙම ලේඛනය සම්පාදනය කිරීම වෙනුවෙන් සහකාර අධ්‍යක්ෂ, සැලසුම් එම්. ආර්. එම්. නස්රින් මහත්මියට මාගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පිරිනැමේ.

2012.04.20

ඩබ්.ඩී.එල් ගුණරත්න,

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

2011 - සාමාන්‍ය තොරතුරු	2
1. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාකාරීත්වය	3
1.1 අරමුණු හා භූමිකාව	3
1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	3
2. පරිපාලන අංශය	4
2.1 සේවක සංඛ්‍යාව	4
2.2 දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු	6
2.3 පරිපාලන අංශය විසින් සාක්ෂාත් කරගන්නා ලද අරමුණු	7
2.4 දෙපාර්තමේන්තුමය විභාග	7
2.6 විදේශ සංචාර හා ශිෂ්‍යත්ව	8
3. මූල්‍ය අංශය	9
3.1 2011 අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂණය	9
4. සංවර්ධන අංශය	11
4.1 හැඳින්වීම	11
4.2 වගා සංවර්ධන වැඩසටහන	12
4.3 නව වගාවන් සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	12
4.4 ඵලදායීතා වර්ධන වැඩසටහන	14
4.5 වැවිලි අංශයේ වගා සංවර්ධන වැඩසටහන	15
4.6 පොකුරු ගොවිපළ සංවර්ධන වැඩසටහන	15
4.7 රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම	16
4.8 පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන	18
4.9 කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පැළ නිකුත් කිරීම.	19
4.10 නව කෘෂි අපනයන හෝග හඳුන්වා දීම	19
4.11 පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	20
4.12 කාබනික වගා වැඩසටහන	22
4.13 ගොවි පුහුණුව	22
4.14 ආදර්ශන	23
4.15 මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය මගින් පවත්වන ලද වැඩසටහන්	23
4.16 සන්නිවේදන අංශය	29
5. පර්යේෂණ අංශය	29
5.1 පර්යේෂණ අංශයේ තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරීත්වය හා සංවිධානය	29
5.2 2011 වසර තුළ සිදු කරන ලද කෘෂි අපනයන හෝග පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල	29
5.2.1 කුරුඳු	29
5.2.2 ගම්මිරිස්	31
5.2.3 කොකෝවා	35
5.2.4 කෝපි	36
5.2.5 කරදමුංගු	37
5.2.6 සාදික්කා	39
5.2.7 පුවක්	39
5.2.8 ගොරකා	40
5.2.9 ඉහුරු	40
5.2.10 කහ	42
5.2.11 කිතුල්	43

5.3	2011 වසර තුළ දී සිදු කෙරෙමින් පවතින පර්යේෂණ	43
5.3.1	කුරුඳු	43
5.3.2	ගම්මිරිස්	44
5.3.3	කොකෝවා	45
5.3.4	කෝපි	46
5.3.5	කරදමුංගු	46
5.3.6	බුලත්	47
5.3.7	ඉඟුරු	47
5.3.8	කහ	47
5.3.9	කිතුල්	47
5.3.10	වෙනත්	47
5.4	පර්යේෂණ අංශයේ අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්	48
5.4.1	පර්යේෂණ අංශය මගින් නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය	48
5.4.2	ජනක ජලාශ්ම/බීජ උද්යන නඩත්තුව	48
5.4.3	කෘත්‍ර වාරිකා (පැළ ආරක්ෂණ ඒකකය)	48
5.4.4	රෝග හා පළිබෝධ මර්දනය	48
5.5	කෘෂි අපනයන හෝග පිළිබඳ ආර්ථික හා වෙළඳ පර්යේෂණ	49
5.5.1	අධ්‍යයන හා සමීක්ෂණ	49
5.5.1.1	මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රගතිගාමී වෙළඳපොළ සැකසුම් සඳහා ආර්ථික විශ්ලේෂණ	49
5.5.2	ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ දී කෘෂි අපනයන හෝගවල සාමාන්‍ය වාර්ෂික නිෂ්පාදනය තක්සේරු කිරීම	49
5.5.3	කෘෂි අපනයන හෝග ප්‍රමාණය	50
5.5.4	2011 වසරේ නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා	51
5.5.5	කෘෂි අපනයන හෝග අපනයන හා අපනයන ආදායම් ප්‍රවණතා	52
5.5.6	මිල හැසිරීම	53
5.5.7	2011 වසරේ අපනයන කෘෂි හෝග ආනයන ප්‍රවණතා	53
5.6	ප්‍රකාශන	54-57

වගු

අංකය	මාතෘකාව	පිටු අංකය
2.1 වගුව:	2010 දෙසැම්බර් මසට දෙපාර්තමේන්තු සේවක සංඛ්‍යාවෙහි තොරතුරු	4
2.2 වගුව:	2010 වසර තුළ විදේශ සංචාර හා ශිෂ්‍යත්ව	8
3.1 වගුව:	2011 මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම්	10
4.3.1 වගුව:	නව වගා සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	12
4.3.2 වගුව:	2010 හා 2011 වසරවල දී නව වගා වැඩසටහන යටතේ වගා කරන ලද බීම් ප්‍රමාණ	13
4.3.3 වගුව:	නව වගා වැඩසටහන යටතේ 2011 වසරේ දී ලැබුණු අයැදුම්පත් හා පරීක්ෂා කරන ලද ඉඩම්	13

4.4.1 වගුව:	එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	14
4.4.2 වගුව:	2011 වසරේ එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය	14
4.5 වගුව:	2011 වසර සඳහා එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන යටතේ ලබා දෙන ලද ආධාර	14
4.5.1. වගුව:	2011 වසර තුළ වැවිලි අංශය සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපනය කර ඇති හෝග වගා වපසරිය	15
4.6.1. වගුව:	දිස්ත්‍රික් හා හෝග අනුව පොකුරු ගම්මාන වැඩසටහනෙහි ව්‍යාප්තිය	16
4.7.1. වගුව:	දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවාන් හා ඒවායේ ව්‍යාප්තිය	17
4.7.2. වගුව:	බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් (රු.)	17
4.8.1. වගුව:	2011 වසරේ නිකුත් කළ පැළ හා පැළ සහතිකකරණ	18
4.9.1. වගුව:	නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක දත්ත	19
4.9.2. වගුව:	ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශවල වැනිලා වගා වැඩසටහන	19
4.11.1. වගුව:	පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය	21
4.11.2 වගුව:	පසු අස්වනු උපකරණ/යන්ත්‍ර බෙදා දීම	21
4.12.1 වගුව:	2011 කාබනික වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපිත හෝග වර්ග දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් (නව වගා වපසරියන්)	22
4.13.1 වගුව:	2011 ගොවි පුහුණු ප්‍රගතිය	23
4.14.1 වගුව:	2011 වසර තුළ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පවත්වන ලද ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන	23
4.15.1 වගුව:	2011 වසරේ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය තුළ පැවැත්වූ විෂයානුබද්ධ පුහුණු වැඩසටහන්	24
4.15.2 වගුව:	දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් හා වෙනත් ආයතනවල නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්	25
5.2.5.1 වගුව:	කරදමුංගු පැළමැක්කාට කෘමිනාශක ඉසීමෙන් වන බලපෑම	38
5.5.3.1 වගුව:	දිස්ත්‍රික්ක අනුව කෘමි අපනයන හෝග අලුතින් වගා කරන ලද ප්‍රමාණ - 2011	50
5.5.3.2 වගුව:	කෘමි අපනයන හෝග වගා ප්‍රමාණ ගණනය කිරීම - 2011 හෙක්ටයාර	51
5.5.4.1 වගුව:	කෘමි අපනයන හෝග තක්සේරු නිෂ්පාදනය (මෙ.ටොන්) - 2008/2011	52
4.7.1. රූප සටහන :	ලියාපදිංචි කළ පුද්ගලික පැළ තවාන් හා ඒවායේ ව්‍යාප්තිය	17
5.2.5.1 රූප සටහන :	කරදමුංගු පැළ මැක්කාගේ ගහන ව්‍යාප්තිය	38

ඇමුණුම

ඇමුණුම I:	කෘමි අපනයන හෝගවල අපනයන පරිමාව හා අගය -2010/11	58
ඇමුණුම II:	කෘමි අපනයන හෝගවල සාමාන්‍ය මිල ගණන් (කි.ග්‍රෑ./රු.) 2008/11	59
ඇමුණුම 111:	කෘමි අපනයන හෝගවල ආනයන පරිමාව හා අගයයන්- 2010/11	60
ඇමුණුම IV:	ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සේවයෙහි යෙදවීම -2011	61
ඇමුණුම VII :	අපනයන කෘමිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධානාත්මක ව්‍යුහය-2011	64

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙවර වනුයේ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් ඔස්සේ නිෂ්පාදනය , ඵලදායිතාවය හා නිෂ්පාදන තත්ත්වයන් දියුණු කිරීම හා අගය එකතු කිරීමේ ධාරිතාව වැඩි කිරීම මගින් කෘෂි අපනයන භෝග ක්‍ෂේත්‍රයෙහි ලා ප්‍රගතියක් අත්පත් කර ගැනීම වේ.

අපනයන පරිමාව මෙන්ම අපනයන ආදායම් වශයෙන් ද ගත් කල පසුගිය වසර තුළ කෘෂි අපනයන ක්‍ෂේත්‍රයේ සැලකිය යුතු මට්ටමක වර්ධනයක් පැහැදිලිව දක්නට ලැබුණි. බහු වාර්ෂික භෝග ගණයට අයත්වන (තේ, රබර්, පොල් හා කජු හැර) කුළුබඩු, පානීය භෝග, කාර්මික හා උත්තේජක භෝගවලින් සැදුම් ලත් කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රය 2011 වර්ෂය තුළ සියලු කෘෂිකාර්මික හා වැවිලි භෝග නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීමෙන් උපයාගත් ආදායම්වලින් 10.3%කට වැඩි ප්‍රතිශතයක් නියෝජනය කරයි. සුළු අපනයන භෝග ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණය යටතේ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2011 වසර තුළ දී සිය පර්යේෂණ හා සංවර්ධන වැඩසටහන් කෘෂි අපනයන ක්‍ෂේත්‍රයේ අපේක්ෂිත අරමුණු සපුරා ලන පරිදි මනා සැලසුම්කරණයක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

2011 වසර සෑම අපනයන කෘෂි භෝගයක් සම්බන්ධයෙන් ම පාහේ ඉහළ ම ප්‍රතිලාභ ගෙන දුන් වසරක් විය. 2010 න් පසු කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු, සාදික්කා හා වසාවාසිවල ගොවිපළ මට්ටමේ මිල සාධනීය ලෙස ඉහළ ගොස් ඇති අතර කරදමුංගු හා බුලත් හැරෙන්නට අනෙකුත් සෑම කුළුබඩුවක ම මිල සැලකිය යුතු අන්දමකින් වැඩි වී තිබේ.

අපනයන භෝග වගාවන්ගේ නිෂ්පාදනය හා ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම ද ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට හා වෙළඳ නීතිවලට අනුගත වන පරිද්දෙන් නිෂ්පාදනයන්ගේ ගුණාත්මය වැඩි දියුණු කිරීම ද කෙරෙහි මේ වසරේ ද පූර්ණ අවධානයක් යොමු කරනු ලැබිණි. ලෝක ප්‍රජාව විසින් අවධාරණය කරනු ලබන ආහාර සුරක්ෂිතභාවයේ අවශ්‍යතාව සපුරා ලනු වස් උසස් තත්ත්වයේ නිෂ්පාදනයන් සැපයීම කෙරෙහි මෙහි දී වැඩි වැදගත්කමක් ලබා දෙනු ලැබේ. පූර්වෝක්ත අභියෝගයන් ජය ගැනීම ඉලක්ක කර ගනිමින් “උසස් හා ගුණාත්මක නිෂ්පාදනයක්” නම් වූ තේමාව යටතේ යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හා යහපත් නිෂ්පාදන පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා සමගාමීව ගෘහස්ථ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ ආහාර සුරක්ෂිතතා ප්‍රමිතීන් ක්‍රියාත්මක වීම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2011 වසර තුළ දී ද සිය පරිපූර්ණ දායකත්වය සපයන ලදී.

මෙම කාර්ය සාධන වාර්තාව මගින් අපනයන කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා යටතේ පවතින දෙපාර්තමේන්තුවේ අනු අංශයන් වන සංවර්ධන, පර්යේෂණ, පාලන හා මූල්‍ය යන අංශ හතරෙහි සමස්ත කාර්ය සාධනය ද එකී අනු අංශ හතරට අදාළ විස්තරාත්මක තොරතුරු ද සංක්ෂිප්ත ව ගොනු කරනු ලබයි. මෙම ලේඛනය තුළ දෙපාර්තමේන්තුවේ සියලු ක්‍රියාකාරකම්, අපේක්ෂිත අභිමතාර්ථයන් මුදුන් පත් කර ගැනීම උදෙසා යොදා ගනු ලැබූ උපක්‍රම හා 2011 වර්ෂය තුළ ආයතනය විසින් ළඟා කර ගන්නට යෙදුණු ප්‍රගතිය ද අන්තර්ගත වේ.

2011 - සාමාන්‍ය තොරතුරු

➤ 2011 වසරේ කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනය

• දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට දායකත්වය	- 0.5%
• කෘෂි අපනයන ආදායමට දායකත්වය	-10.3%
• අපනයන පරිමාව (මෙට්‍රික් ටොන්)	-36,363.6
• අපනයන වටිනාකම (රු. මිලියන)	-28,831.9
• ඇස්තමේන්තුගත කෘෂි අපනයන හෝග ප්‍රමාණය	-100,867

➤ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් දිස්ත්‍රික් කාර්යාල, පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා පැළ කඩාන් අ. දිස්ත්‍රික් කාර්යාල - 14ක් මතු දැක්වෙන දිස්ත්‍රික්කවල පිහිටා තිබේ.

මහනුවර	මාතලේ	නුවර එළිය
ගාල්ල	මාතර	හම්බන්තොට
කොළඹ	කළුතර	ගම්පහ
බදුල්ල	මොණරාගල	
රත්නපුර	කෑගල්ල	
කුරුණෑගල		

පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන හා උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන

1. මධ්‍යම පර්යේෂණ ආයතනය, මාතලේ
2. කුරුඳු පර්යේෂණ ආයතනය, පළොල්පිටිය
3. අතුරුවගා හා බුලත් පර්යේෂණ ආයතනය, දම්පැලැස්ස, නාරම්මල
4. ආර්ථික හා වෙළඳපොළ පර්යේෂණ ඒකකය, ප්‍රධාන කාර්යාලය, මහනුවර
5. මැදරට පර්යේෂණ ඒකකය, දැල්පිටිය
6. පටක රෝපණ මධ්‍යස්ථානය, වල්පිට
7. උප පර්යේෂණ ඒකකය, කුණ්ඩසාලේ
8. උප පර්යේෂණ ඒකකය, නිල්ලඹ
9. ශාක ආරක්ෂණ ඒකකය

දෙපාර්තමේන්තුවට අයිති පැළ කඩාන් මධ්‍යස්ථාන

1. සෙරපිස් පැළ කඩාන - පොල්ගහවෙල
2. මධ්‍යම පැළ කඩාන - හොලොන්ගෙල්ල, දොඩංගස්ලන්ද
3. මධ්‍යම පැළ කඩාන - වෙන්තොරුව, නාරම්මල
4. මධ්‍යම පැළ කඩාන - බලැක්වෝටර්, ගිනිගත්තේන
5. මධ්‍යම පැළ කඩාන - මුල්හාකැලේ, වලපනේ
6. මධ්‍යම පැළ කඩාන - ඇල්වල, මාතලේ
7. මධ්‍යම පැළ කඩාන - මාපලාන, කඹුරුපිටිය
8. මධ්‍යම පැළ කඩාන - ගස්නාව, කෑගල්ල
9. මධ්‍යම පැළ කඩාන - වල්පිට

1. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාකාරීත්වය

1.1 අරමුණු හා භූමිකාව

දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික කාර්යභාරය වනුයේ කෘෂි අපනයන හෝග ක්ෂේත්‍රයෙහි සංවර්ධනය පිණිස කටයුතු කිරීම යි. තේ, රබර්, පොල් හා කජු හැරුණු කොට වාර්ෂික නිෂ්පාදනයෙන් 50%කට වැඩි ප්‍රමාණයක් අපනයනය කරනු ලබන බහු වාර්ෂික හෝග හා දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂය පථය යටතට ඇතුළත් කළ යුතු යැයි විෂය භාර අමාත්‍යවරයා නම් කරන ඕනෑම හෝගයක් කෘෂි අපනයන හෝගයක් ලෙස වර්ගීකරණය කෙරේ. මෙම වර්ගීකරණය යටතේ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අවධානය යොමු වනුයේ කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු, සාදික්කා, කරදමුංගු, කෝපි, කොකෝවා, පුවක්, පැහිරි, වැනිලා, සේර, බුලත්, ගොරකා, කිතුල්, ඉඟුරු හා කහ යන සාම්ප්‍රදායික හෝග කෙරෙහි ය. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මූලික වශයෙන් තාක්ෂණික දෙපාර්තමේන්තුවක් වන අතර එහි කාර්යයන් කේන්ද්‍රගත වී ඇත්තේ කෘෂි අපනයන හෝග ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු වටා ය.

1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

පහතින් දක්වා ඇති කාර්යයන් හා සේවාවන් ඉටු කිරීම සඳහා අපනයන කෘෘෂිකර්ම ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ වූ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජ පාර්ලිමේන්තුවේ 1992 සැප්තැම්බර් 22 දිනැති අංක 46 දරණ අපනයන කෘෘෂිකර්ම ප්‍රවර්ධන පනත මගින් ව්‍යවස්ථාපිත බලය හිමි වී ඇත.

- වගා සංවිධානය, ප්‍රවර්ධනය හා කෘෂි අපනයන හෝග පිරිසැකසුම්කරණය.
- හෝග වර්ධනය, හෝග වගා කිරීම, හෝග ආරක්ෂණය, පසු අස්වනු කළමනාකරණය හා සමාජ ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳ බහු විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ සිදු කිරීම.
- ගුණාත්මක රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීම.
- හෝග නිෂ්පාදනය, ඵලදායිතා වර්ධනය හා ගුණාත්මක වර්ධනය සම්බන්ධයෙන් කෘෂි අපනයන හෝග ආධාර ක්‍රම සැලසුම් කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- හෝග ආරක්ෂණ උපදේශන සේවා ලබා දීම.
- පළිබෝධ පාලන ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය.
- කාබනික වගා ප්‍රවර්ධනය.
- අලෙවිය, ගුණාත්මක ප්‍රමිතිය, මිල ආදී තොරතුරු බෙදා හැරීම.
- කෘෂි අපනයන හෝග හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය ආනයනය පාලනය.
- කෘෂි අපනයන හෝග නිෂ්පාදනයේ, පිරිසැකසුම්කරණයේ හා අලෙවියේ නියුතු පුද්ගලයන් හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් පුහුණු කිරීම.
- රාජ්‍ය අංශයේ කෘෂි අපනයන හෝග ප්‍රවර්ධනය සඳහා උපදේශන සේවා සැපයීම.
- කෘෂි අපනයන හෝග ආශ්‍රිත රාජ්‍ය හා පුද්ගලික සංවිධාන අතර සබඳතා තර කිරීම.
- 1992 අංක 46 දරණ අපනයන කෘෘෂිකර්ම පනත යටතේ විධායක අධිකාරී බලය.
- නව තාක්ෂණය ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා ආදර්ශන පවත්වාගෙන යාම

**கர்கால
நர்வாகம்
ADMINISTRATION**

2. පරිපාලන අංශය

පරිපාලන අධ්‍යක්ෂවරයාගේ මෙහෙයවීම යටතේ පවතින දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිපාලන අංශය නව බඳවාගැනීම්, නව සේවකයන් සඳහා නම්නීකරණ වැඩසටහන්, සේවක මණ්ඩලයේ උසස් වීම් හා ස්ථාන මාරු, විනය ක්‍රියාමාර්ග, දෙපාර්තමේන්තුමය විභාග හා දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලධන වත්කම් ප්‍රසම්පාදනය හා නඩත්තුවට අදාළ කරුණු ඇතුළත් මානව හා භෞතික සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා අපනයන කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට සහාය සපයයි. පූර්වෝක්ත මූලික වගකීම් හැරුණු කොට කාර්ය මණ්ඩලයේ ශුභ සාධනය හා අභිප්‍රේරණය උදෙසා අවශ්‍යතාවය පරිදි ශුභ සාධන සේවා හා ඒ ආශ්‍රිත කටයුතු පිළිබඳව වගකීම ද පාලන අංශය විසින් දරනු ලබයි. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධානාත්මක ව්‍යුහය ඇමුණුම vii හි දක්වා ඇත.

2.1 සේවක සංඛ්‍යාව

අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව හා සේවයෙහි යෙදී සිටින සංඛ්‍යාව 2.1 වගුවෙහි දැක්වේ. ප්‍රස්තුත වර්ෂය තුළ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යයන්ට දැඩි බලපෑම් ඇති කළ ඇතැම් තාක්ෂණික සේවක සංඛ්‍යාවන්හි නිලධරයන්ගේ හිඟය පිළිබඳව ද මෙම වගුවෙන් නිරූපණය වේ.

2.1 වගුව: 2010 දෙසැම්බර් මසට දෙපාර්තමේන්තු සේවක සංඛ්‍යාවෙහි තොරතුරු

තනතුර	අනුමත සංඛ්‍යාව	තථ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු ගණන
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	01	01	-
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ/සංවර්ධන)	02	01	01
අධ්‍යක්ෂ (පාලන)	01	01	-
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	01	01	-
ගණකාධිකාරී	01	01	-
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (තාක්ෂණ/පර්යේෂණ)	04	-	04
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)	01	01	-
සහකාර අධ්‍යක්ෂ	19	17	02
පර්යේෂණ නිලධාරී	30	25	05
සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	03	01	02
පරිපාලන නිලධාරී	03	02	01
භාෂා පරිවර්තක	02	01	01
පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	69	65	04

සංවර්ධන සහකාර	23	17	06
පර්යේෂණ සහකාර	14	10	04
ව්‍යාප්ති නිලධාරී	184	153	31
කාර්මික නිලධාරී	01	--	01
කළමනාකරණ සහකාර	73	73	-
පුස්තකාලයාධිපති	02	01	01
දත්ත සටහන් ක්‍රියාකරු	02	01	01
ගොවිපළ සේවා සහකාර	38	12	26
අයවැය සහකාර	01	01	-
තේවාසිකාගාර පාලක	01	01	-
දුරකථන ක්‍රියාකරු	01		-
පොත් බැලුම්කරු	01		-
රෝනියෝ යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	01	33	3
බයිසිකල් පණ්ඩුකරු	02		
කාර්යාල සහායක	02		
කාර්යාල කම්කරු	21		
මුරකරු	08		
ගොවිපළ කම්කරු	244	184	60
උද්‍යාන කම්කරු	01	-	01
සනීපාරක්ෂක කම්කරු	03	-	03
රියැලුරු	61	56	05
ලොරි ශෝධක	10	07	03
රිය සහායක	01	01	-
මුරකරු (දෙපාර්තමේන්තුමය)	41	39	02
වඩු කාර්මික	01	-	01
පෙදරේරු	01	-	01

ඉසින යන්ත්‍ර ක්‍රියාකරු	03	02	01
ජල පොම්ප ක්‍රියාකරු	01	01	-
බද්ධකරු	01	01	-
අරක්කුම්	01	01	-
තවාන් භාරකරු	02	02	-
ට්‍රැක්ටර් රියදුරු	01	--	01
එකතුව	884	714	170

2.2 දෙපාර්තමේන්තුවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	-	ඩබ්.ඩී.එල්. ගුණරත්න මයා
අධ්‍යක්ෂ (පාලන)	-	ඕ.එම්. ජාබේර් මයා
අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	-	ආචාර්ය ආර්. එස්. කුලරත්න
අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	-	යූ.එම්. ගුණසිංහ මයා
ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	-	ආර්.එම්.කේ. රාජපක්ෂ මයා
ගණකාධිකාරී	-	ආර්.එම්.ඩී.එස්.එස්. රත්නායක මයා
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ශීල්පීය)	-	ටී.එම්. නවරත්න බණ්ඩා මයා
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ශීල්පීය)	-	එන්.කේ.ඒ. රූපසිංහ මයා

නව බඳවා ගැනීම්

පර්යේෂණ නිලධාරී	04
සහකාර අධ්‍යක්ෂ	08 (තනතුරු උසස් වීම් 04)

නව පැමිණීම

ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී	01
පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	10
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	13
රියදුරු	04

ස්ථාන මාරු

සංවර්ධන සහකාර	06
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	11
රියදුරු	01
කම්කරු	01

විශ්‍රාම ගැනීම්

අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01
පර්යේෂණ නිලධාරී	01
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01

ව්‍යාප්ති නිලධාරී	06
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	03
රියැදුරු	01
මුරකරු	01
කම්කරු හා සමාන්තර ශ්‍රේණි	06
කම්කරු	06

මුද්‍රා හැරීම

සහකාර අධ්‍යක්ෂ	01
ව්‍යාප්ති නිලධාරී	04
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	02

මිය යාම

මුරකරු	01
--------	----

සේවයේ යළි පිහිටුවීම

ගොවිපළ සේවා සහකාර	01
-------------------	----

2.3 පරිපාලන අංශය විසින් සාක්ෂාත් කරගන්නා ලද අරමුණු

- නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන) තනතුර අධ්‍යක්ෂ (පරිපාලන) දක්වා උත්ශ්‍රේණිගත කිරීම.
- සුළු අපනයන හෝග ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශය හරහා වැටුප් හා සේවක සංඛ්‍යා කොමිසම වෙත විස්තරාත්මක ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීම.

2.4 දෙපාර්තමේන්තුමය විභාග

2011 වසර තුළ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් මතු දැක්වෙන විභාග හා පරීක්ෂණ පවත්වන ලදී.

විභාගය	දිනය
01. (ශ්‍රී.ල.වි.සේ) I/II පන්තියේ නිලධාරීන් සඳහා වන දෙපාර්තමේන්තුමය පරීක්ෂණය	2011/04/26
02. සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන) සඳහා දෙපාර්තමේන්තුමය කාර්යක්ෂමතා කඩ ඉම් විභාගය	2011//02/15
01. පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නිලධාරීන් සඳහා වන දෙවන කාර්යක්ෂමතා කඩ ඉම් විභාගය	2011/04/26, 2011/12/15
02. (ශ්‍රී.ල.තා.සේ.) II 'A' පන්තියේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සඳහා වන පළමුවන දෙපාර්තමේන්තු විභාගය	2011/04/26
03. (ශ්‍රී.ල.තා.සේ.) II 'A' පන්තියේ ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සඳහා වන දෙවන දෙපාර්තමේන්තු විභාගය	2011/04/26
05. සංවර්ධන සහකාරවරුන් සඳහා වන දෙවන කාර්යක්ෂමතා කඩ ඉම් විභාගය	2010/04/26, 2011/12/15
06. ජාතික භාෂා පරීක්ෂණය	2011/05/01, 2011/10/19
07. කාර්යාල සහායක සඳහා වන කාර්යක්ෂමතා කඩ ඉම් විභාගය	2011/10/19

2.6 විදේශ සංචාර හා ශිෂ්‍යත්ව

2.2 වගුව: 2010 වසර තුළ විදේශ සංචාර හා ශිෂ්‍යත්ව

නිලධාරියාගේ නම	තනතුර	හේතුව	කාලය	රට
ඩබ්.ඩී.එල්. ගුණරත්න මයා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවෙහි 39 වන සැසි වාරයට සහභාගි වීම සඳහා	2011.11.22-2011.11.26	ඉන්දුනීසියාව
ටී.එම්. නවරත්න බණ්ඩා මයා	වැඩ බලන අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	ඉන්දියානු කුළුබඩු කර්මාන්තය පිළිබඳ නිල අධ්‍යයන වාරිකාවකට සහභාගි වීම සඳහා	2011.10.19-2011.10.25	ඉන්දියාව
එන්.කේ.ඒ. රූපසිංහ මයා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ශිල්පීය)	කාබනික කෘෂිකර්මාන්ත ප්‍රමිතීන් හා සහතිකකරණ ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ වැඩමුළුව	2011.05.16-2011.05.20	නවදිල්ලිය, ඉන්දියාව
ආචාර්යය එම්.ඒ.පී.කේ. සෙනෙවිරත්න	සහකාර අධ්‍යක්ෂ (මහනුවර)	ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවෙහි 39 වන සැසි වාරයට සහභාගි වීම සඳහා	2011.11.22-2011.11.26	ඉන්දුනීසියාව
ආචාර්යය ඒ.පී. හින්කෙන්ද	පර්යේෂණ නිලධාරී			
එස්.පී.එල්. සෙනෙවිරත්න මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ			
ජේ.එල්.කේ. විරලාල් මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	ඒකාබද්ධ භෝග පාලනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2011.10.24-2011.11.04	ඉන්දියාව
අයි.කේ. ඉන්ද්‍රසේන මිය	පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාර	ගම්මිරිස් තත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ රැස්වීම	2011.03.16-2011.03.27	ඉන්දුනීසියාව

இலா

நிதி

FINANCE

3. මූල්‍ය අංශය

2011 වසර සඳහා වාර්ෂික ඇස්තමේන්තු මගින් 289 වැය ශීර්ෂය යටතේ ඒකාබද්ධ අරමුදලෙන් පුනරාවර්තන වියදම් ව්‍යාපෘති දෙකක් හා මූලධන වියදම් ව්‍යාපෘති දෙකක් සඳහා රුපියල් මිලියන 542.9ක මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබා දී තිබේ. (3.1 වගුව) මීට අමතරව අමාත්‍යාංශ අරමුදලින් රුපියල් මිලියන 21 ‘අපි වවු-රට නගමු’ වැඩසටහන, කාබනික වගා වැඩසටහන හා දිවි නැඟුම වැඩසටහන වෙනුවෙන් වෙන් කරන ලදී.

2011 වර්ෂය වෙනුවෙන් මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් වෙන් කරන ලද සංවර්ධන අරමුදල් 2010 වර්ෂයට වඩා රුපියල් මිලියන 69කින් එනම් 87%කින් වැඩි වී තිබේ. රුපියල් මිලියන 542ක සමස්ත ප්‍රතිපාදනවලින් වසර තුළ වියදම් කරන ලද මුදල රුපියල් මිලියන 525කි. මෙය මුළු ප්‍රතිපාදනවලින් 96.8%කි. ව්‍යාපෘති අංක 01හි සහ 02හි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය වෙන් කළ මුදලින් පිළිවෙලින් 98.2%ක් හා 96.7%කි. ව්‍යාපෘති අංක 01 හා 02හි මූලධන වියදම් යටතේ වියදම් කළ මුදල ප්‍රතිශත වශයෙන් පිළිවෙලින් 97.2%ක් හා 72.4%ක් වූ අතර පුනරාවර්තන වියදම් යටතේ එය 99.7%ක් හා 99.3%කි. සියලු ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ තාක්ෂණික තනතුරුවල මිනිස් ශ්‍රමයේ දැඩි හිඟය හා මූල්‍ය අවහිරතා යටතේ වුව ද 2011 වසර සඳහා වූ වාර්ෂික ප්‍රතිපාදනවලින් 97%ක් වියදම් කිරීම අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ලද කැපී පෙනෙන ජයග්‍රහණයක් සේ සැලකිය හැක.

3.1 2011 අභ්‍යන්තර විගණන පරීක්ෂණය

දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ මෙහෙයවනු ලබයි. 2011 වසර තුළ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය මගින් සහකාර අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය හා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළ තවාන් විගණනය කරන ලදී. 2011 වසර තුළ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලැබීම් හා වියදම් කිරීම් පිළිබඳ විස්තර 3.1 වගුවෙන් දක්වා ඇත.

3.1 වගුව: 2011 මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන හා වියදම්			
අයිතමය	ප්‍රතිපාදනය (රු)	වියදම (රු)	වියදම (%)
වැය ශීර්ෂය -289 වැඩසටහන -02 ව්‍යාපෘතිය 01- කෘෂි අපනයන භෝග සංවර්ධන හා සම්පත් කළමනාකරණ			
මූලධන වියදම්			
මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වර්ධනය	15,000,000	10,786,415	71.91
ස්ථාවර වත්කම් හිමිකර ගැනීම	10,000,000	8,162,346	81.62
මූලධන පැවරීම්			
සංවර්ධන ආධාර (කෘ.අ.භෝ. සඳහා ආධාර ක්‍රමය)	220,000,000	219,998,634	100
පුහුණු හා ශක්‍යතා වර්ධන වැඩසටහන්	2,000,000	1,246,885	62.34
මුළු මූලධන වියදම	247,000,000	240,194,280	97.24
පුනරාවර්තන වියදම්			
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	176,460,000	175,931,576	99.7
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘතිය 1)	423,460,000	416,125,856	98.27
ව්‍යාපෘතිය-02-කෘෂි අපනයන භෝගවල සමෝධානික පළිබෝධ/රෝග කළමනාකරණය පිළිබඳ බහු විෂයානුබද්ධ පර්යේෂණ			
අයිතමය	ප්‍රතිපාදනය (රු)	වියදම (රු)	වියදම (%)
මූලධන වියදම්			
මූලධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය හා වර්ධනය	7,000,000	3,955,298	56.5
ස්ථාවර වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	22,000,000	16,775,760	76.25
පුහුණු හා ශක්‍යතා වර්ධන වැඩසටහන්	600,000	409,227	68.2
වෙනත් ආයෝජන	6,000,000	4,663,235	77.72
මුළු මූලධන වියදම	35,600,000	25,803,520	72.48
පුනරාවර්තන වියදම්			
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	83,845,000	83,290,563	99.34
මුළු වියදම (ව්‍යාපෘතිය 02)	119,445,000	109,094,083	91.33
මුළු වියදම	542,905,000	525,219,939	96.74
විශේෂ ප්‍රතිපාදන	20,996,219	18,186,802	86.62

காவிரி அபிவிருத்தி DEVELOPMENT

4. සංවර්ධන අංශය

4.1 හැඳින්වීම

දෙපාර්තමේන්තුවේ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් වැදගත් භූමිකාවක් නිරූපණය කරන සංවර්ධන අංශය විසින් කෘෂි අපනයන හෝග ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවර්ධනය උදෙසා ගොවීන් හා කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රයේ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් වෙත තාක්ෂණික උපදෙස් හා මාර්ගෝපදේශනය, රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා මූල්‍ය ආධාර ලබා දීම සිදු කරයි. අධ්‍යක්ෂ සංවර්ධන යටතේ පවතින මෙම අංශයේ කෘෂි අපනයන හෝග සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එක් අයෙකුට පළාත් දෙක බැගින් පවරා දෙනු ලැබූ අතර නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරුන් (ශිල්පීය) දෙ දෙනෙකුගේ සේවය ද ලැබෙයි. ඉන් අමතරව, සහාය කාර්ය මණ්ඩලයක් ලෙස පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නිලධාරීහු ද සංවර්ධන අංශයට අනුයුක්ත කරනු ලැබ සිටිති.

සංවර්ධන අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය

- නව වගා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම (නව වගා, නැවත වගා)
- පවතින වගාවන් සඳහා ඵලදායීතා වර්ධන වැඩසටහන් හඳුන්වා දීම
- කෘෂි අපනයන හෝගවල ගුණාත්මය සංවර්ධන කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කෘෂි අපනයන හෝග ක්ෂේත්‍රයේ පාර්ශවකරුවන් පුහුණු කිරීම හා ව්‍යාප්ත කටයුතු

මෙම අංශයේ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් හා සේවාවන් ප්‍රධාන වශයෙන් මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය, කුරුණෑගල, කොළඹ, කළුතර, ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට, ගම්පහ, කෑගල්ල, රත්නපුර, බදුල්ල හා මොණරාගල වැනි තෙත් සහ අන්තර්මධ්‍ය දේශගුණික කලාප සහිත දිස්ත්‍රික්ක දා හතරක් ආවරණය කරමින් ක්‍රියාත්මක වෙයි. ඒ හැරුණු කොට අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව හා අම්පාර යන දිස්ත්‍රික්කවලට අයත් ප්‍රදේශ කිහිපයක් සඳහා කහ, ඉඟුරු, පුවක්, ගම්මිරිස් හා කොකෝවා යන හෝග හඳුන්වා දීම හා ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා වැඩසටහන් දියත් කොට තිබේ. පසු අස්වනු උපදේශන සේවා, වගා උපදේශන සේවා, පැළ සහ රෝපණ ද්‍රව්‍යවල ගුණාත්මකභාවය තහවුරු කිරීම සඳහා පැළ කිරීමේ වැඩසටහන් හා තෝරාගත් ගම්මානවල පොකුරු ගොවිපළ ආකාරයෙන් කෘෂි අපනයන හෝග වගා කිරීම වැනි විශේෂ වැඩසටහන් ද 2011 වසර තුළ ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

4.2. වගා සංවර්ධන වැඩසටහන

2011 දෙසැම්බර් වන විට කෘෂි අපනයන හෝගවලට අයත් ඇස්තමේන්තුගත වපසරිය ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාර 100,870ක් විය. සංවර්ධන අංශය මගින් පහත සඳහන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.

හෝග සංවර්ධන වැඩසටහන

- (i) නව/නැවත වගා වැඩසටහන
- (ii) ඵලදායීතා වර්ධන වැඩසටහන
- (iii) කෘෂි අපනයන හෝගවල පසු අස්වනු තාක්ෂණය හා ගුණාත්ම සංවර්ධනය.

4.3. නව වගාවන් සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

නව වගා සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 1972 දී දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීමත් සමඟ ආරම්භ විය. ආරම්භයේ දී නොම්ලේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා දීම හා තාක්ෂණික තොරතුරු සම්පාදනයට අමතරව සාර්ථක වගා සඳහා තෝරාගත් කෘෂි අපනයන හෝග වගා කිරීම වෙනුවෙන් සෘජු මූල්‍ය ආධාර සැපයීම ආදිය ද සිදු කරන ලදී. නව වගා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය දිගු කාලීන ආර්ථික වැදගත්කමක් ඇති තෝරා ගත් හෝග කිහිපයකට සීමා වී ඇත. කෙසේ වුව ද දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය හා ප්‍රමුඛතා පදනම මත මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රමය කිහිප වතාවක් සංශෝධනවලට භාජනය වී තිබේ. නව වගා වැඩසටහන සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමයේ විස්තර පහත දැක්වේ. (4.3.1. වගුව)

4.3.1 වගුව: නව වගා සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

හෝගය	හෝග පරතරය	හෙක්ටයාරයකට නිකුත් කරන ලද පැළ	හෙක්ටයාරයකට ආයෝජන ආධාරය (රු.)	අවම ආයෝජන ආධාර කාල සීමාව (අවු.)	උපරිම ආයෝජන ආධාර කාල සීමාව.(අවු.)
කැට්මුර් කෝපි	1.8x1.8 m	3000	35,000	03	05
ඇරබිකා කෝපි	1.8x1.8 m	3000	35,000	03	05
කෝපි	1.8x2.5 m	2200			
රබර් කෝපි	3.0x3.0 m	1100	20,000	03	05
කොකෝවා	3.0x3.0	1100	40,000	03	05
කුරුඳු	1.2x0.9 m	9000	20,000	02	05
	1.2x0.6 m	14000			
ගම්මිරිස්	2.4x2.4 m	1750	25,000	03	05
කරදමුංගු	2.0x2.5 m	2000	35,000	03	05
කරාබු	6.0x6.0 m	250	10,000	04	06
සාදික්කා	6.0x6.0 m	250	15,000	04	06
වැනිලා	2.4x1.5 m	2750	5,000	03	05
පැහිරි	0.9x0.9 m	17500	10,000	මාස 08	02
	0.6x0.6 m	30000			
සේර	0.6x0.6 m	30000	10,000	මාස 08	02

ඉහත යෝජනා ක්‍රමය යටතේ වගා කරන ලද හෝග ප්‍රමාණය පිළිබඳ විස්තර (වැවිලි අංශය ද ඇතුළත්ව) 4.3.2 වගුව මගින් නිරූපණය කෙරේ.

4.3.2 වගුව: 2010 හා 2011 වසරවල දී නව වගා වැඩසටහන යටතේ වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණ

හෝගය	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	කරදමුංගු	පැහිරි හා ලෙමන් ග්‍රාස්	කරාබු නැටි හා සාදික්කා	වැනිලා	බුලත්	එකතුව (හෙක්)	ඉඟුරු	කහ	මුහුණු (ගෙවතු වගා)	පුවක් (පැළ)
වසර 2011 (හෙක්)	1,248	610	113	114	70	38	123	24	1	2339	762	227	607	387,680
වසර 2010 (හෙක්)	829	843	219	82	2	35	122	21	18	2170	370	145	185	329,300

නව වගා වැඩසටහන යටතේ ලැබුණු ඉල්ලුම් පත්‍ර සංඛ්‍යාව හා නිම කරන ලද ඉඩම් නිරීක්ෂණ පිළිබඳ තොරතුරු 4.3.3 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.3.3 වගුව: නව වගා වැඩසටහන යටතේ 2011 වසරේ දී ලැබුණු අයදුම්පත් හා පරීක්ෂා කරන ලද ඉඩම්

හෝගය	ලැබුණු අයදුම්පත් ගණන	තෝරාගත් අයදුම්පත් ගණන	වගා කරන ලද වසර 2011	නව වගා ස්ථාපනයෙන් පසු සිදු කළ අධීක්ෂණ					
				පළමු නිරීක්ෂණය		දෙවන නිරීක්ෂණය		තෙවන නිරීක්ෂණය	
				සංඛ්‍යාව:	හෙක්.	සංඛ්‍යාව:	හෙක්.	සංඛ්‍යාව:	හෙක්.
කුරුඳු	5048	4883	1867	3380	1180	1738	663	880	348
ගම්මිරිස්	5768	5645	1545	2611	631	1780	425	445	114
කරදමුංගු	81	77	24	29	17	5	1	1	1
කෝපි	375	365	119	244	81	196	74	45	11
කොකෝවා	457	391	164	174	168	77	41	3	1
කරාබු	145	143	50	73	25	12	6	1	5
සාදික්කා	451	416	129	221	58	88	30	17	6
වැනිලා/බුලත්	112	112	15	44	6	9	2	1	1
පැහිරි	118	118	54	86	42	49	21	40	18
පුවක්	629	627	236	456	128	111	35	35	9
ඉඟුරු	5178	5088	728	2189	311	485	74	1387	229
කහ	1542	1523	505	784	78	64	7	267	48
එකතුව	19904	19388	5436	10291	2725	4614	1379	3122	791

4.4. එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන

පෙර කෘෂි අපනයන හෝග වගා නොකළ ඉඩම්වලට කෘෂි අපනයන හෝග වගාව ව්‍යාප්ත කිරීමට ඇති අවස්ථා සීමාසහිත ය. එ බැවින් අඩු හෝග සනත්වය හා දුර්වල හෝග කළමනාකරණය හේතුවෙන් අඩු නිෂ්පාදනයක් පෙන්වුම් කරන කෘෂි අපනයන හෝග වගාවන්ගේ වගා ඒකකයට අස්වැන්න වැඩි කිරීම පිණිස එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන හඳුන්වා දෙන ලදී. වගාකරුවන්ට තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දීම, රෝපණ ද්‍රව්‍ය නොමිලේ සැපයීම, යෝග්‍ය පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම අනුගමනය කිරීම, වගා හා සෙවණ කප්පාදුව, සමෝධානික පළිබෝධ කළමනාකරණය හා කාබනික පොහොර භාවිතය මගින් දැනට පවතින ගම්මිරිස්, කුරුඳු, කොකෝවා, කෝපි, කරාබු හා සාදික්කා වගා වැඩි දියුණු කිරීමට අවුරුදු තුනක කාලයක් සඳහා මූල්‍ය ආධාර සැපයීම මෙමගින් සිදු කෙරේ.

4.4.1 වගුව: එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන සඳහා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

(එක් එක් හෝගය සඳහා හෙක්ටයාරයට ගෙවන ලද මුදල (රු.))

හෝගය	පළමු වසර	දෙවන වසර	තෙවන වසර
කුරුඳු	15,000	15,000	7,500
ගම්මිරිස්	15,000	15,000	7,500
කොකෝවා	12,000	12,000	6,000
කෝපි	12,000	12,000	6,000
කරාබු	6,000	6,000	3,000
කරදමුංගු	12,000	12,000	6,000
සාදික්කා	6,000	6,000	3,000

4.4.2 වගුව: 2011 වසරේ එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය:

හෝගය	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	කරදමුංගු	කරාබු/ සාදික්කා	එකතුව
වගා වසසරිය (හෙක්)	713	1,062	55	138	61	104	57

4.5 වගුව: 2011 වසර සඳහා එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන යටතේ ලබා දෙන ලද ආධාර

හෝගය	එ.ව.වැ.* යටතේ ලියාපදිංචි		ගෙවන ලද වාරිකය					
			පළමු වාරිකය		දෙවන වාරිකය		තෙවන වාරිකය	
	සංඛ්‍යාව	හෙක්	වසසරිය (හෙක්)	මුදල (රු.)	වසසරිය (හෙක්)	මුදල (රු.)	වසසරිය (හෙක්)	මුදල (රු.)
කුරුඳු	1,658	713	478	6,197,877	397	4,023,645	172	1,291,648
ගම්මිරිස්	2,503	1,062	466	6,572,220	37	498,000	5	52,000
කෝපි	148	55	12	174,600	2	21,600	0	0
කොකෝවා	93	138	30	361,206	2	0	0	0
කරදමුංගු	24	61	10	66,000	0	0	0	0
කරාබු	283	104	30	123,300	3.2	28,200	2	12,000
සාදික්කා	139	57	6	52,200	0	0	1	1,200
එකතුව	4,847	2,193	1,032	13,547,403	441	4,571,445	175	1,356,848

*එ.ව.වැ. - එලදායිතා වර්ධන වැඩසටහන

4.5. වැවිලි අංශයේ වගා සංවර්ධන වැඩසටහන

1998 වසරේ දී ආරම්භ කෙරුණු මෙම වැඩසටහන ඔස්සේ කෘෂි අපනයන හෝග යොදාගෙන වැවිලි අංශයේ හෝග විවිධාංගීකරණය කිරීමේ වැඩසටහන සඳහා අනුග්‍රහය සපයන ලදී. වැවිලි අංශයේ කෘෂි අපනයන හෝග සංවර්ධන වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම සඳහා වතු කළමනාකරුවන් වෙත පර්යේෂණ නිලධාරීන් ඇතුළු ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්ගේ සහාය අවශ්‍ය සෑම විටම නො මඳව ලබා දෙන ලදී. 2011 වසරේ වැවිලි අංශයේ වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ වවන ලද හෝග ප්‍රමාණයන් හා අදාළ වගා වපසරියන් පහත වගුවෙන් දැක්වේ. මෙම වැඩසටහන යටතේ 2011 වසරේ දී හෙක් 151ක් සංවර්ධනය කරන ලදී.

4.5.1. වගුව: 2011 වසර තුළ වැවිලි අංශය සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපනය කර ඇති හෝග වගා වපසරිය

දිස්ත්‍රික්කය	වගා වපසරිය (හෙක්)				
	කුරුඳු	ගම්මිරිස්	කෝපි	කොකෝවා	වෙනත් හෝග
ගාල්ල	29	-	-	-	-
කුරුණෑගල	7	7		3	3
මාතලේ	3	2	1	1	-
බදුල්ල	21	4		-	2
නුවර එළිය	7	1	12	-	6
කෑගල්ල	8	1	2	-	-
රත්නපුර	5	-	8	-	6
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක	9	-	-	2	3
එකතුව	89	15	23	6	20
මුළු එකතුව (හෙක්)	151				

4.6. පොකුරු ගොවිපළ සංවර්ධන වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වනුයේ යෝග්‍ය දේශගුණික පරිසරවල කෘෂි අපනයන හෝග වගාව, ඵලදායීත්වය හා ගුණාත්මකභාවයෙහි ක්‍රමානුකූල ප්‍රවර්ධනය හා ගොවීන්ගේ සහභාගීත්වය ඇතුළු තෝරාගත් භූ ගෝලීය පරිසරවල සියලු ඉඩම් කට්ටිවල ඵලදායීතාවය වර්ධනය කිරීම යි. පොදු උපදේශන සේවා සැපයීම මගින් ඉඩම්වල ඵලදායීතාවය වර්ධනය කිරීම ඔස්සේ පොකුරු ගම්මානයන්හි සමස්ත නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම කෙරෙහි මෙම වැඩසටහන මගින් අවධානය යොමු වී ඇත. ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් තත්ත්ව පරාමිතීන්ට අනුකූල වන පරිදි මධ්‍යම පිරිසැකසුම්කරණ මධ්‍යස්ථාන ප්‍රවර්ධනය කිරීම ඔස්සේ කෘෂි අපනයන හෝගවල ගුණාත්මය වර්ධනය කිරීම ද මෙහි

තවත් අරමුණකි. ස්ථාපිත හා පවත්වාගෙන යන පොකුරු ගම්මාන පිළිබඳ විස්තර 4.6.1. වගුවෙහි දැක්වේ.

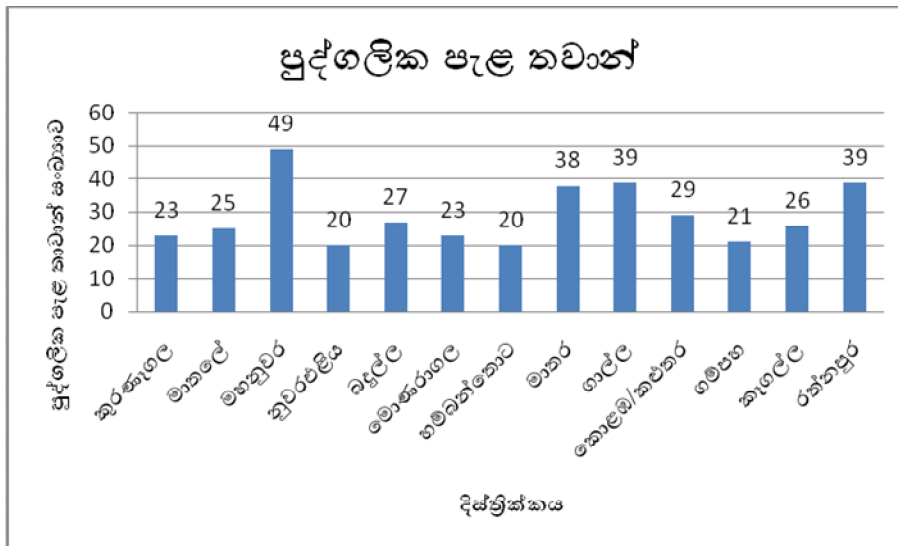
4.6.1 වගුව: දිස්ත්‍රික් හා භෝග අනුව පොකුරු ගම්මාන වැඩසටහනෙහි ව්‍යාප්තිය

දිස්ත්‍රික්කය	ප්‍රධාන වගාව	සංඛ්‍යාව
කුරුණෑගල	බුලත්/ගම්මිරිස්/ඉහුරු/ලෙමන් ග්‍රාස්/කෝපි	159
මාතලේ	ගම්මිරිස්	13
නුවර	ගම්මිරිස්	56
නුවර එළිය	ගම්මිරිස්/කිතුල්/වැනිලා	1
මාතර	ගම්මිරිස්/කුරුඳු	3
හම්බන්තොට	කුරුඳු	14
ගම්පහ	ගම්මිරිස්/බුලත්/කුරුඳු/කරදමුංගු/වැනිලා/ඉහුරු	13
කෑගල්ල	ගම්මිරිස්/වැනිලා/කිතුල්	5
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක	බුලත්/ගම්මිරිස්/ඉහුරු/ලෙමන් ග්‍රාස්/කෝපි	6
එකතුව		270

4.7. රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා නිකුත් කිරීම

කෘෂි අපනයන භෝගවල නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණ යි. සංවර්ධන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලියාපදිංචි වූ හා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ උපදෙස් පරිදි ඉඩම් සකස් කිරීම, පාංශු සංරක්ෂණය හා වෙනත් ක්‍ෂේත්‍ර මෙහෙයුම් සාර්ථකව සම්පූර්ණ කරන ලද සියලුම ගොවීන්ට රෝපණ ද්‍රව්‍ය නොමිලේ සපයනු ලැබේ. දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවත් 9ක රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාවන්ගෙන් කොටසක් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ අතර ඉතිරි රෝපණ ද්‍රව්‍ය දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යාප්ති නිලධාරී මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණය යටතේ ලියාපදිංචි වූ පුද්ගලික පැළ තවත් මගින් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබේ. (4.7.1. රූප සටහන) 2011 වසර ඇතුළත පුද්ගලික පැළ තවත් 374ක් දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ලියාපදිංචි වී තිබේ. 4.7.1. ප්‍රස්තාර සටහනෙහි පුද්ගලික තවත්වල ව්‍යාප්තිය දැක්වේ.

4.7.1. රූප සටහන: ලියාපදිංචි කළ පුද්ගලික පැළ තවාන් හා ඒවායේ ව්‍යාප්තිය

4.7.1. වගුව: දෙපාර්තමේන්තු පැළ තවාන් හා ඒවායේ ව්‍යාප්තිය

දිස්ත්‍රික්කය	රජයේ තවාන්
කුරුණෑගල	03
මාතලේ	01
නුගේගොඩ	02
මාතර	01
ගම්පහ	01
කෑගල්ල	01
එකතුව	09

4.7.2. වගුව මගින් 2011 වසර තුළ පැවති බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය මිල ගණන් දැක්වේ.

4.7.2. වගුව: බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යවල මිල ගණන් (රු.)

භෝගය	බීජ / දඬු	රෝපණ ද්‍රව්‍යය
කොකෝවා	ගෙඩියක් 10.00	පැළයක් 9.00
ගම්මිරිස්	පුරුක් ඡේදක 3ක් 0.20	පැළයක් 13.00
කෝපි	ඉදුණු බීජ කෝපි කිලෝ ග්‍රෑමයක් 70.00, පාවිමන්ට් කිලෝ ග්‍රෑමයක් 150.00	පැළයක් 9.00
කුරුඳු	බීජ කිලෝ ග්‍රෑමයක් 80.00	පැළයක් 8.00
කරඳමුංගු		මොරෙයිසියක් 5.00
පුවක්	වෙළඳ පොළ මිල අනුව තීරණය වේ.	පැළයක් 7.00
වැනිලා	1m දිග දඬු කැබැල්ලක් 5.00	පැළයක් 6.00
කරාබු		විශාල පැළයක් 30.00 කුඩා පැළයක් 8.00

සාදික්කා	බිජයක් 3.00	කුඩා විශාල	15.00 35.00
ගොරකා		බද්ධ පැළයක් බිජ පැළයක්	80.00 15.00
කිතුල්		කුඩා විශාල	10.00 4.00
පැහිරි		මොරෙයිසෙක්	0.75
ලෙමන් ග්‍රාස්		මොරෙයිසෙක්	0.75

4.8. පැළ සහතිකකරණ වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහනෙහි අරමුණ වනුයේ පුද්ගලික තවාන්වල ප්‍රමිතිය දියුණු කිරීම ඔස්සේ වඩා ගුණාත්මක පැළ ගොවීන්ට සැපයීම යි. සහතික කිරීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ සංවර්ධන (ශිල්පීය), දිස්ත්‍රික් සහකාර අධ්‍යක්ෂ (දිස්ත්‍රික්කය භාර) හා පර්යේෂණ නිලධාරියෙකු විසින් හෝ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් හෝ පත් කරනු ලබන ව්‍යාප්ති නිලධාරියෙකු ඇතුළු අවම වශයෙන් නිලධාරීන් තුන් දෙනෙකුගෙන්වත් සමන්විත කණ්ඩායමක් සෑම පැළ තවානක් වෙතම ගොස් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිර්දේශිත ප්‍රමිතීන් හා උපමාන අනුගමනය කරමින් පැළ සහතික කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. 2011 වසර තුළ නිකුත් කරන ලද පැළ හා සිදු කරන ලද පැළ සහතිකකරණයන් පිළිබඳ විස්තර පහත වගුවේ දැක්වේ.

4.8.1 වගුව: 2011 වසරේ නිකුත් කළ පැළ හා පැළ සහතිකකරණ

භෝගය	සහතික කරන ලද පැළ සංඛ්‍යාව	නිකුත් කරන ලද පැළ සංඛ්‍යාව
ගම්මිරිස්	1,869,990	3,095,156
කෝපි	496,140	279,930
කොකෝවා	75,875	12,288
කුරුළු	12,478,093	11,982,286
පුවක්	545,454	387,680
කරාබු	37,410	17,930
සාදික්කා	20,250	7,654
කරදමුංගු*		

වැනිලා*	62,134
පැහිරි*	21,362
ලෙමන් ග්‍රාස් *	618,000
බුලත්*	93,140
එකතුව	18,756

* ගුණාත්මකභාවය සහතික කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය ගොවීන්ගෙන් සපයා ගැනීම හෝ පුද්ගලික තවාන්වල නිෂ්පාදනය කර ගැනීම සිදු වේ.

4.9. කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පැළ නිකුත් කිරීම.

2011 වසර තුළ ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ නිකුත් කරන ලද පැළ පිළිබඳ විස්තර පහත වගුවේ දැක්වේ.

4.9.1 වගුව: නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ සංඛ්‍යාත්මක දත්ත

භෝගය	නව වගා	වෙනත්	එකතුව
කුරුඳු	8,756,219	3,226,067	11,982,286
කරදමුංගු	15,425	46,709	62,134
ගම්මිරිස්	871,821	2,223,335	3,095,156
කෝපි	183,153	96,777	279,930
කොකෝවා	107,050	15,818	122,868
පැහිරි	438,000	180,000	618,000
පුවක්	260,932	126,748	387,680
කරාබු	8,100	9,830	17,930
සාදික්කා	7,654		7,654
බුලත්	15,026	3,730	18,756
එකතුව	10,667,141	5,944,768	16,592,394

4.10. නව කෘෂි අපනයන භෝග හඳුන්වා දීම

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂය පථය ලක්ෂ්‍යගත වී ඇත්තේ විනිමය ආදායම් වැඩි කිරීමේ විභවතාවයක් සහිත භෝග වටා ය. නව කෘෂි අපනයන භෝග හඳුන්වා දීමේ වැඩසටහන යටතේ හඳුන්වා දෙනු ලැබූ භෝග වනුයේ වැනිලා, ලෙමන් ග්‍රාෆ්, ගොරකා හා කිතුල් වේ. 2007 වසරේ දී මෙම කාණ්ඩයට කහ හා ඉඟුරු ද ඇතුළත් විය. මෙම වැඩසටහන 2011 වසර තුළ ද ක්‍රියාත්මක වූ අතර ඒ යටතේ රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් අදාළ ගොවීන් වෙත ලබා දෙනු ලැබිණි.

4.9.2 වගුව: ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශවල වැනිලා වගා වැඩසටහන

දිස්ත්‍රික්කය	පැළ කරන ලද දඬු සංඛ්‍යාව
මාතලේ	15,000
කෑගල්ල	3,575
රත්නපුර	2,000
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක	787
එකතුව	21,362

ප්‍රස්තුත වර්ෂය තුළ ගොවීන් අතර ඉඟුරු කි.ග්‍රෑ. 665,023ක් ද බීජ කහ කි.ග්‍රෑ. 151,680ක් ද බෙදා දෙන ලදී.

4.11. පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා කෘෂි අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

පසු අස්වනු තාක්ෂණ උපදේශන සේවාව 1998 වසරේ දී අරඹන ලද අතර මෙම වැඩසටහනෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ කෘෂි අපනයන නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම යි. පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වන අපනයන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය 2007 වසරේ ජුනි මස සිට විවිධ සංශෝධනවලට භාජනය කෙරිණි. මෙහි දී විවිධ ස්තරවල පාර්ශ්වකරුවන්ට ගැළපෙන පරිදි ආධාර යෝජනා ක්‍රම තුනක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙකී යෝජනා ක්‍රම ත්‍රිත්වය හඳුන්වා දීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මකභාවය පවත්වා ගෙන යාම හා වෙළඳ කටයුතු සඳහා පහසුකම් සැපයීම යි. ආධාර යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් පහතින් දක්වා ඇත.

1. කණ්ඩායම් පිරිසැකසුම් ඒකක

මෙම ආධාර යෝජනා ක්‍රමයට සුදුසුකම් ලබන්නේ දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි ගොවි සංවිධාන වන අතර මේ යටතේ නිෂ්පාදන සැකසීම සඳහා අවශ්‍ය වන යන්ත්‍රෝපකරණ ගොවි සංවිධාන වෙත නොමිලයේ සපයනු ලැබේ. මෙම සැකසුම් ඒකක පාලනය කිරීමේ හා යන්ත්‍රෝපකරණ පරිහරණය කිරීමේ වගකීම අදාළ ගොවි සංවිධානය සතු ය. තව ද සියලුම යන්ත්‍රෝපකරණ සවි කිරීමට අවශ්‍ය පිරිසැකසුම් ගොඩනැගිලි හා මඩු ස්ථාපනය කිරීමට සුදුසු භූමියක් හඳුනා ගැනීමේ කාර්යය ද ගොවි සංවිධානය විසින් සිදු කළ යුතු ය. මෙම පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන පවත්වාගෙන යාමට හා නඩත්තු කිරීමට දෙපාර්තමේන්තු කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ගොවි සංවිධානවලට උපදෙස් හා සහාය ලබා දේ.

2. මධ්‍යම පිරිසැකසුම් ඒකක

මෙම ආධාර ක්‍රමය හඳුන්වා දී ඇත්තේ පසු අස්වනු සැකසීමේ පහසුකම් ස්ථාපනය කර ගැනීම සඳහා රුපියල් මිලියන දෙකකට ඉහළ ආයෝජනයක් හා මහා පරිමාණ පිරිසැකසුම්කරණ වැඩපිළිවෙළක් ආරම්භ කළ හැකි අයදුම්කරුවන් සඳහා ය. මෙම ආධාර ක්‍රමය යටතේ මුළු ආයෝජනයෙන් 25% සිට උපරිමව රුපියල් මිලියන 0.5ක් දක්වා වූ මුදල් ප්‍රදානයක් ආයෝජකයා හට ලබා ගත හැක. දෙපාර්තමේන්තු අනුමැතියට යටත්ව කරනු ලබන ආයෝජනයෙන් අනතුරුව ප්‍රතිලාභ ලබා දෙනු ලැබේ.

3. ඒක පුද්ගල පිරිසැකසුම් ඒකක

පසු අස්වනු සැකසීමේ පහසුකම් සඳහා පුද්ගලික සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් පවත්වාගෙන යාමට කැමති අයදුම්කරුවන් හට මෙම ආධාර ක්‍රමය සඳහා ඉල්ලුම් කළ හැක. ඔවුහු අදාළ යන්ත්‍රෝපකරණ හෝ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත කළ පසු අස්වනු සැකසීමේ පහසුකම් සඳහා මුදල් සහනාධාර ලැබීමට සුදුසුකම් ලබති.

4.11.1 වගුව පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වන ආධාර යෝජනා ක්‍රමය

	ආයෝජනය	ඒකකයට ආධාරය (රු)
01	ගම්මිරිස් පිරිසැකසුම්කරණය අ) උණුවතුර ප්‍රතිකාරක කට්ටලය ආ) සුදු ගම්මිරිස් පිරිසැකසුම් යන්ත්‍රය ඇ) බීජ වෙන්කරන යන්ත්‍රය ➤ අතින් ක්‍රියා කරවන ➤ විදුලියෙන් ක්‍රියා කරවන ➤ එන්ජිමෙන් ක්‍රියා කරවන ඈ) කොළ ගම්මිරිස් බීජ තේරීමේ යන්ත්‍රය ඉ) ශ්‍රේණිකරණ යන්ත්‍රය	1,000 25,000 10,000 20,000 22,500 8,000 15,000
02	කෝපි පිරිසැකසුම්කරණය ➤ පොතු ගලවන යන්ත්‍රය ➤ අතින් ක්‍රියා කරවන ➤ යන්ත්‍රානුසාරි/ විදුලියෙන් ක්‍රියාකරන ➤ කෝපි බීජ ශුද්ධ කිරීමේ යන්ත්‍රය	 5,000 15,000 10,000
03	කොකෝවා පිරිසැකසුම්කරණය ➤ 2''x2''x2'' ට වැඩි පැසවීමේ පෙට්ටි 3ක් (I ශ්‍රේණියේ දැව) ➤ තැටි මත පැසවීම	4,500(පෙට්ටියකට 1500 බැගින්) 6,000
04	වාණිජශීලී තෙල් ආසවන ඒකක ➤ අළුතින් ඉදි කිරීම සඳහා ➤ අළුත්වැඩියාව සඳහා	75,000 75,000 (උපරිම)
05	පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථානය – අවම වසරිය වර්ග අඩි 400 ➤ කුරුළු ➤ වෙනත් හෝග	40,000 25,000
06	වියළීම ඒකක සඳහා ➤ බහු කාර්යය වියළන (ධාරිතාව කි.ග්‍රෑ. 250 හෝ ඊට වැඩි) ➤ සූර්යනාපන වියළන (වර්ග අඩි 100) ➤ ආරක්ෂිත කමත ➤ බිම් මට්ටමට ඉහළින් ස්ථාපිත වියළන	100,000 10,000 (උපරිම) 25,000 උපරිම - වර්ග අඩියකට රු. 25 අවම - වර්ග අඩිය 200ක් විය යුතුය
07	වැනිලා – පදම් කිරීම (අවම ධාරිතාව - දිනකට කි.ග්‍රෑ. 20)	10,000

4.11.2 වගුව: පසු අස්වනු උපකරණ/යන්ත්‍ර බෙදා දීම

ඒකකය	සංඛ්‍යාව
ආසවන ඒකක	22
ගම්මිරිස් බීජ වෙන් කරන යන්ත්‍ර	28
වියළන	10
උණු වතුර ප්‍රතිකාරක කට්ටල	49
පිරිසැකසුම් මධ්‍යස්ථාන/ඒකක	95

4.12. කාබනික වගා වැඩසටහන

ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොළේ කාබනික ආහාර සඳහා පවතින ඉල්ලුම සලකමින් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 1998 වසරේ දී කාබනික ආහාර ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන ආරම්භ කරන ලදී. දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන භූමිකාව වූයේ කාබනික වගාව හා බැඳුණු මූලධර්ම පිළිබඳව වගාකරුවන් දැනුවත් කිරීම, වාර්තා තබා ගැනීම සඳහා ඔවුන් දිරිමත් කිරීම, කාබනික පොහොර භාවිතය හා සමෝධානික පළිබෝධ කළමනාකරණය ප්‍රවර්ධනය, පිරිසිදු තත්ත්වයෙන් යුත් පිරිසැකසුම්කරණ සංචිත පවත්වා ගැනීම සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීම, ගොවීන්ව සාධාරණ මිලක් ගෙවන අපනයනකරුවන් හා සම්බන්ධ කිරීම ආදිය යි.

4.12.1. වගුව: 2011 කාබනික වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ස්ථාපිත හෝඟ වර්ග දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් (නව වගා වසරයන්)

දිස්ත්‍රික්කය	හෝඟය	හෙක්ටයාර්
මොණරාගල	ගම්මිරිස්	34
මාතලේ	ගම්මිරිස්	30
මහනුවර	ගම්මිරිස්/සාදික්කා	80
රත්නපුර	කුරුඳු	25
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක		167
එකතුව		336

4.13. ගොවි පුහුණුව

යාවත්කාලීන කරන ලද තාක්ෂණික තොරතුරු මගින් ගොවීන්ගේ හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දැනුම හා කුසලතා වර්ධනය කිරීම සඳහා හා කෘෂි අපනයන හෝඟ වගා කිරීමේ දී හා පිරිසැකසුම්කරණයේ දී දියුණු කළ කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත්වලට අනුගත වීම සඳහා ගොවීන්ව උත්සුක කරනු පිණිස එක් එක් දිස්ත්‍රික්කය භාර සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් ඔහුගේ සභායක ව්‍යාප්ති නිලධාරී මණ්ඩලය හා සමග ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම හා පැවැත්වීම සිදු කරනු ලබයි. පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් දායකයන් හා වෙනත් සේවා පර්යේෂණ අංශය වෙතින් සැපයිණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පැවැත්වුණු පුහුණු වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු 4.13.1 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.13.1 වගුව: 2011 ගොවි පුහුණු ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරකම	වැඩසටහන් ගණන	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
ගොවි පුහුණු පංති හා ක්ෂේත්‍ර දින	3324	86,062
කුරුඳු තැලුම්කරුවන් පුහුණු කිරීම	154	934

4.14. ආදර්ශන

හෝග අස්වැන්න වැඩි කර ගැනීම හා නිෂ්පාදන පිරිවැය අවම කර ගැනීම වෙනුවෙන් උසස් කෘෂි කාර්මික පිළිවෙත් පිළිබඳව වගාකරුවන් දැනුවත් කිරීම සඳහා සෑම ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ ව්‍යාප්ති නිලධාරියකුම ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන එකක් හෝ වැඩි ගණනක් පැවැත්වීම අනිවාර්ය වන අතර මෙකී ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා මෙන්ම තාක්ෂණය බෙදා හැරීම සඳහා ද භාවිතා කරනු ලැබේ. පැවැත්වූ ආදර්ශන පිළිබඳ විස්තර 4.14.1 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.14.1 වගුව: 2011 වසර තුළ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් පවත්වන ලද ක්ෂේත්‍ර ආදර්ශන

දිස්ත්‍රික්කය	ආදර්ශන ගණන
කුරුණෑගල	33
මාතලේ	22
මහනුවර	22
නුවර එළිය	0
බදුල්ල	4
මොණරාගල	1
හම්බන්තොට	10
මාතර	5
ගාල්ල	6
කොළඹ/කළුතර	0
ගම්පහ	46
කෑගල්ල	10
රත්නපුර	05
එකතුව	164

4.15. මාතලේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය මගින් පවත්වන ලද වැඩසටහන්

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවාස්ථ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය මගින් ගොවීන්, අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්, වෙනත් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල නිලධාරීන්, විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍යයින්, කෘෂි පුහුණු විද්‍යාලවල සිසුන්, කෘෂි විද්‍යා ගුරුවරුන් හා වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා කෘෂි අපනයන නිෂ්පාදනය හා පිරිසැකසුම්කරණයට අදාළ සෑම අංශයක් පිළිබඳවම පුහුණු පාඨමාලා පවත්වනු ලබයි. පුහුණු මධ්‍යස්ථානයේ සමස්ත කළමනාකරණය පිළිබඳ වගකීම දරනු ලබන සහකාර අධ්‍යක්ෂවරයකු විසින් මෙම පුහුණු මධ්‍යස්ථානය මෙහෙයවනු ලැබේ. එකවර පුද්ගලයන් 30 දෙනෙකු පුහුණු කිරීම සඳහා මෙම ස්ථානයේ නේවාසික පහසුකම් තිබෙන අතර පුහුණු වැඩසටහන මගින් ආවරණය කෙරෙන විෂය පථය අනුව පුහුණු වැඩසටහන පැවැත්වෙන කාලය දින 1 සිට 5 දක්වා වෙනස් විය හැක. 2011 වසර තුළ දී අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු

නිලධාරීන් සඳහා සජීවීකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් මාලාවක් ද ගොවීන් සඳහා සවිබල ගැන්වීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් ද පවත්වන ලදී. ප්‍රස්තුත වර්ෂය තුළ දී විවිධ මාතෘකා යටතේ විෂයානුබද්ධ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම ද සිදු කරන ලදී.

4.15.1. වගුව: 2011 වසරේ පුහුණු මධ්‍යස්ථානය තුළ පැවැත්වූ විෂයානුබද්ධ පුහුණු වැඩසටහන්

විෂය ක්ෂේත්‍රය	පංති ගණන	සහභාගී වූවන් ගණන	මුළු මිනිස් දින ගණන
කෘෂි අපනයන හෝග නිෂ්පාදනය	13	289	301
ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම	03	85	109
පසු අස්වනු තාක්ෂණය	01	23	46
ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය	01	21	42
එකතුව	18	418	498

නිලධාරීන් උදෙසා පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්වල විස්තර 14.15.2 වගුවෙන් දැක්වේ.

4.15.2 වගුව: දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් හා වෙනත් ආයතනවල නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

පුහුණුලාභියා	පංති ගණන	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	මුළු මිනිස් දින ගණන
දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන්			
ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්	03	48	138
ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සහ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන සහකාරවරු	05	114	424
ගොවිපළ සේවා සහකාර	01	06	18
වැඩසටහන් සහකාරවරු	01	14	56
සහකාර අධ්‍යක්ෂවරු හා පර්යේෂණ නිලධාරීන්	03	67	236
වෙනත් ආයතනවල නිලධාරීන්			
පොල් පර්යේෂණ ආයතනයේ හා හදබිම අධිකාරියේ නිලධාරීන්	01	22	44
ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්	01	15	15
සී.අයි.සී. සමාගමේ නිලධාරීන්	01	06	12
වන ජීවී නිලධාරීන්	01	32	32
රාජ්‍ය අංශයේ නිලධාරීන්	01	25	75
පාසැල් ගුරුවරු	01	22	44
බන්ධනාගාර නිලධාරීන්	01	22	66
සිවිල් ආරක්ෂක නිලධාරීන්	01	30	60
ශිෂ්‍යයන්			
කෘෂි විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්	01	26	47
පාසල් ශිෂ්‍යයන්	02	101	101
සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු	05	156	156
එකතුව	29	706	1524

සාකච්ඡාවට භාජනය වූ විෂය පථයන්

▪ කෘෂි අපනයන හෝග නිෂ්පාදනය	▪ සජීවීකරණය
▪ පසු අස්වනු තාක්ෂණය	▪ ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධනය
▪ තවාන් පාලනය	▪ පරිගණක තාක්ෂණය
▪ සහභාගීත්ව ග්‍රාමීය ඇගයීම් සහිතව
ව්‍යාප්ති වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම	▪ සමෝධානික පෝෂක
කළමනාකරණය
▪ පුහුණු ක්‍රමවේද හා උපක්‍රම	▪ පරිපාලනය හා ගිණුම්කරණය
▪ දෘශ්‍ය ආධාරක සකස් කිරීම	▪ අලෙවිකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම
▪ අලෙවිකරණ ව්‍යාප්තිය	▪ බීජ සහතිකරණය හා පටක රෝපිත
පැළ නිෂ්පාදනය
▪ ගොවීන් සවිබල ගැන්වීම	▪ S5 සංකල්පය හා මානව සම්පත්
කළමනාකරණය
▪ අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන	▪ ගෙවතු වගාව
▪ ධනාත්මක චින්තනය	
▪ පළිබෝධ හා රෝග පාලනය	

4.16 සන්නිවේදන අංශය

කෘෂි අපනයන ක්ෂේත්‍රයෙහි නියැළී සිටින සියලු පාර්ශ්වකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ අරමුණ පෙරදැරි කොට ගනිමින් දෙපාර්තමේන්තුවේ සන්නිවේදන අංශය විසින් මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය ඔස්සේ විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. 2011 වර්ෂය තුළ සන්නිවේදන අංශය විසින් ක්‍රියාවට නංවන ලද වැඩසටහන් පහත පරිදි වේ.

❖ විද්‍යුත් මාධ්‍ය

▪ රූපවාහිනිය

ලංකාවේ දේශීය කුළුබඩු හෝග උරුමයන් පිළිබඳ කතිකාවක් ගොඩ නැඟූ එකම රූපවාහිනී වාර්තා වැඩසටහන ලෙස ‘සැහවුණු කහවණු’ හඳුන්වා දිය හැක. අති මහත් ප්‍රේක්ෂක ප්‍රතිචාර ලැබූ මෙම වැඩසටහනේ සාර්ථකත්වය වසර ගණනාවක ප්‍රයත්නයන් හා කැපවීම් ඔස්සේ ලබා ගත්තකි. වැඩසටහනේ නිෂ්පාදන කටයුතු සියල්ලම සන්නිවේදන අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය විසින් සිදු කරන ලද අතර මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නො ලැබී යාම හේතුවෙන් අවාසනාවන්ත අන්දමින් මෙම වසරේ අප්‍රේල් මාසයේ දී වැඩසටහන විකාශය කිරීම නවතා දමන්නට සිදු විය. 2011 අප්‍රේල් මාසය වන විට වැඩසටහන් 13ක් විකාශය කොට තිබිණි.

▪ රූපවාහිනී පුවත්

කුළුබඩු ක්ෂේත්‍රයෙහි ලා මුඛ්‍ය වැදගත්කමක් දරන කාලීන පණිවුඩ රැගත් ප්‍රවෘත්ති සන්නිවේදන අංශය විසින් ජාතික රූපවාහිනී, ස්වාධීන රූපවාහිනී හා ස්වර්ණවාහිනී යන නාලිකා වෙත ලබා දෙන ලදී. ප්‍රස්තුත වර්ෂය තුළ මෙ ලෙස විකාශය කරන ලද පුවත් විශේෂාංග සංඛ්‍යාව නවයකි.

▪ අංකිත විද්‍යා කැටි (DVD) නිෂ්පාදනය

සන්නිවේදන අංශය මගින් තේමා දෙකක් යටතේ අංකිත විද්‍යා කැටි නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

1. දිවි නැහැම - ගෘහස්ථ ආර්ථික ඒකක ලක්ෂ දහයක්.
2. කුළුබඩු අරණ - කුළුබඩු උයන් පිළිබඳ වාර්තා චිත්‍රපටය

▪ ගුවන් විදුලිය

‘දැයේ උරුමය’ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන සෑම ඉරු දිනකම ප.ව. 7.00ට ස්වදේශීය සේවය, කඳුරට සේවය, රජරට හා රුහුණ සේවය ඔස්සේ සමගාමීව විකාශනය විය. මෙම වැඩසටහන ශ්‍රාවක අවධානය දිනා ගැනීමට සමත් වී තිබෙන අතර මහජනයා වෙතින් ප්‍රශංසනාත්මක ප්‍රතිචාර ලැබී ඇත. 2011 වසර තුළ දී ‘දැයේ උරුමය’ වැඩසටහනේ කොටස් පනස් දෙකක් විකාශය කරන ලදී.

❖ මුද්‍රිත මාධ්‍ය

සෑම කෘෂි අපනයන භෝගයකම සතිය තුළ පවතින මිල ගණන් පිළිබඳව පාර්ශ්වකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් ආර්ථික පර්යේෂණ අංශයේ අනුග්‍රහය යටතේ කෘෂි අපනයන භෝගවල මිල ගණන් ‘දිනමිණ’ සිංහල පුවත්පතේ සෑම සිකුරාදා දිනකම පළ කරනු ලැබේ.

▪ අත්පත්‍රිකා

කුළුබඩු ක්ෂේත්‍රය වෙත ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව ආකර්ෂණය කර ගැනීමේ අරමුණින් ‘A Spicy Treat From Sri Lanka’ යනුවෙන් නම් කරන ලද අත් පත්‍රිකාවක් සන්නිවේදන අංශයේ මූලිකත්වයෙන් ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් තිර රචනය කොට නිර්මාණය කරන ලදී. ඊට අමතරව සන්නිවේදන අංශය විසින් පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍රවලට අදාළව අත්පත්‍රිකා ද මුද්‍රණය කොට බෙදා හරින ලදී.

1. රබර් වගාව යටතේ අතුරු වගාවක් ලෙස කොකෝවා හඳුන්වා දීම.
2. දැයේ උරුමය
3. ඉහුරු වගාව
4. කහ වගාව

උතුරු පළාතේ ද කුළුබඩු ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දැයේ උරුමය, ඉහුරු වගාව හා කහ වගාව යන අත්පත්‍රිකා දෙමළ භාෂාවෙන් මුද්‍රණය කොට බෙදා හරින්නට යෙදුණි.

- **පොත් කවර හා අංකිත විද්‍යාග්‍රන්ථ (DVD) කවර**

සන්නිවේදන අංශය විසින් විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා පොත් කවර හා අංකිත විද්‍යාග්‍රන්ථ කවර නිර්මාණය කොට මුද්‍රණය කරන ලදී.

- **දැන්වීම් පුවරු**

ප්‍රදර්ශනවල දී භාවිතා කිරීම සඳහා විශාල ප්‍රමාණයේ දැන්වීම් පුවරු අංකිත තාක්ෂණය යොදාගෙන නිර්මාණය කොට මුද්‍රණය කරන ලදී.

- **අංකිත නම්‍ය මුද්‍රණ (Digital Flex Prints)**

වවුනියාවේ පැවැත්වුණු ප්‍රදර්ශනය වෙනුවෙන් විශාල ප්‍රමාණයේ අංකිත නම්‍ය මුද්‍රණ රාජ්‍ය භාෂා තුනෙන්ම මුද්‍රණය කරන ලදී.

❖ **ප්‍රදර්ශන**

පහත සඳහන් ජාතික මට්ටමේ ප්‍රදර්ශනවල දී සන්නිවේදන අංශය විසින් ප්‍රදර්ශන කුටි නිර්මාණය කොට පවත්වා ගෙන යන ලදී.

1. මොණරාගල ‘දැයට කිරුළ’ ප්‍රදර්ශනය
2. කින්නියාවේ කෘෂි ප්‍රදර්ශනය
3. වවුනියාවේ ‘ගොවි සතිය’ ප්‍රදර්ශනය
4. මාතර සිරකරුවන්ගේ දිනය වෙනුවෙන් පැවැත්වුණු ප්‍රදර්ශනය

കർഷേജ് ഔറായ്‌പ്പി RESEARCH

5. පර්යේෂණ අංශය

5.1 පර්යේෂණ අංශයේ තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරීත්වය හා සංවිධානය

පර්යේෂණ අංශය පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂවරයාගේ මෙහෙයවීම යටතේ පවතින අතර පාරිභෝගික භාණ්ඩ පර්යේෂණ ඒකකය, ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය හා ශාක ආරක්ෂණ ඒකකය යන අංශ තුනකින් සමන්විත වේ. මාතලේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ ආයතනය හා තවත් උප පර්යේෂණ ආයතන හයක් ගොවි ගැටලු විසඳීම හා කෘෂි අපනයන හෝගවල නිෂ්පාදනය, ඵලදායිතාවය හා ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා යෝග්‍ය තාක්ෂණයක් වර්ධනය කිරීමෙහි නියැළී සිටී.

- ප්‍රධාන පර්යේෂණ ආයතනය - මාතලේ
- කුරුඳු පර්යේෂණ ආයතනය - පළොල්පිටිය, මාතර
- අතුරු හෝග හා බුලත් පර්යේෂණ ආයතනය - නාරම්මල
- පටක රෝපණ මධ්‍යස්ථානය හා පැළ තවාන -වල්පිට
- උප පර්යේෂණ ආයතනය - කුණ්ඩසාලේ
- උප පර්යේෂණ ආයතනය - නිල්ලඹ
- උප පර්යේෂණ ආයතනය - දැල්පිටිය
- ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය - ප්‍රධාන කාර්යාලය, පේරාදෙණිය

මධ්‍යම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය හා පැළ ආරක්ෂණ ඒකකය නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර වෙනත් උප පර්යේෂණ ආයතන අදාළ පර්යේෂණ නිලධාරීන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වෙයි. 2011 වසරේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය හා උප පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන මගින් සිදු කරනු ලැබූ පර්යේෂණවල ප්‍රගතිය හෝගය හා විෂය පථය අනුව පහතින් විස්තර කර තිබේ.

5.2 2011 වසර තුළ සිදු කරන ලද කෘෂි අපනයන හෝග පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල

5.2.1 කුරුඳු (*Cinnamomum zeylanicum* Blume)

✓ ශාක විද්‍යාව

නිරෝගී පැළ තුනක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් සහිත පැළ බඳුන් භාවිතයෙන් කුරුඳු සඳහා උචිත වර්ධක ප්‍රචාරක ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම උදෙසා පර්යේෂණයක් පවත්වාගෙන යන ලදී. මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵලවලට අනුව මඳක් මේරූ දැවයෙහි සිට සෙ.මී. 2.5ක් පහළින් හා සෙ.මී.1.4ක් ඉහළින් පත්‍ර ප්‍රමාණයෙන් 3/4ක් වන මි.මී. 9.5ක විෂ්කම්භයෙන් යුත් තනි පුරුක් අංකුර හට ගැනීමේ දී වඩා හොඳ කාර්යක්ෂමතාවක් පෙන්නුම් කරන ලදී. කෙසේ වුව ද, අංකුර හට ගැනීම ඉහළ හා පහළ මට්ටම් අතර අනුපාතය මත රඳා නො පැවතිණි.

- ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන සත්‍ය හා වල් කුරුඳු ඇතුළු කුරුඳු විශේෂ සම්බන්ධයෙන් තත්ත්ව විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන ලදී. මෙම තත්ත්ව විශ්ලේෂණයේ ප්‍රතිඵල අනුව එක් එක් කුරුඳු විශේෂයේ පත්‍රවල රසායනික සංයුතිය පහත සඳහන් පරිදි වන බව අනාවරණය විය.

Cinnamomum zeylanicum Blume – Eugenol (80%)

C. dubium Nees – β pinene (42%)

C. litseaefolium Thw. – Linalool (22%), Borneol (20%)

C. citriodorum Thw. – Citronellal (66%), citronellol (21%)

C. capparum-coronae Kostermans – Citral A (19%), Benzyl benzoate (15%)

C. rivulorum Kostermans – 1.8 cineole (27%)

- ❖ කුරුඳු (*Cinnamomum zeylanicum* Blume) මල් ස්වභාවිකව පරාගණය වීමේ දී 16% ඵල හට ගැනීමක් දක්නට ලැබෙන අතර අලුත් පරාග යොදාගෙන ලෙස පරාගණය කිරීමෙන් ඵල හට ගැනීම 20% දක්වා වර්ධනය කර ගත හැකි විය. කෙසේ වුව ද, සාමාන්‍ය තත්ත්ව යටතේ ස්වපරාගණ හේතුවෙන් ඵල දැරීම සිදු වනුයේ 1%ක් පමණි.

✓ ජාන හා ශාක අභිජනනය

- ❖ මාතර කුරුඳු පර්යේෂණ ආයතනයේ ඇති කුරුඳු වගා දර්ශ දහයකින් හතක්ම වගා කොට ඇත්තේ පොල් වගාව යටතේ අතුරු හෝගයක් ලෙසය. නිරීක්ෂණයට ලක් කරන ලද වසර පහ ඇතුළත වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වය හා අස්වැන්න අනුව පොල් වගාව යටතේ අතුරු වගාවක් ලෙස සාර්ථක වර්ධනයක් පෙන්වන කුරුඳු දර්ශ වනුයේ ශ්‍රී විජය (CRS 317) හා ශ්‍රී ගැමුණු (CRS 40) වේ. මේ පිළිබඳව වැඩි දුර පර්යේෂණ සිදු කෙරෙමින් පවතී.

✓ හෝග ආරක්ෂණය

- ❖ කුරුඳු කඳ ගුල්ලා (WBM) පාලනය කර ගැනීම සඳහා ශාකය මුලට පස් එකතු කිරීම, රසායනික සංයෝග (Clorfyrifos) හා පෙරමෝන උගුල් වැනි විවිධ පාලන ක්‍රම අනුගමනය කරන ලදී. කුරුඳු කඳ ගුල්ලා පාලනය කිරීමේ දී එක් ක්‍රමයක් පමණක් අනුගමනය කරනවාට වඩා ක්‍රම කිහිපයක් අනුගමනය කිරීම වඩාත් ප්‍රතිඵලදායක විය. සාමාන්‍ය තත්ත්ව යටතේ වසරකට වරක් ගස මුලට පස් එකතු කිරීමෙන් හා පළිබෝධ ගහනය වැඩි අවධියේ ගස මුලට පස් එකතු කිරීම, රසායන හා පෙරමෝන භාවිතා කිරීම මගින් හොඳම ප්‍රතිඵල අත් කර ගත හැකි විය. ඉන් පසුව වසරකට දෙ වරක් ගස මුලට පස් එකතු කළ හැක.

✓ පාංශු හා ශාක පෝෂක

- ❖ ශාකයට මාස 27ක් පමණ කාලයේදී කාබනික, අකාබනික හෝ කාබනික-අකාබනික මිශ්‍රණයක් ලෙස පොහොර යෙදීම මගින් පැළයේ උස හෝ පැළයේ වට ප්‍රමාණය සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත් කර ගත නො හැකි විය. කෙසේ වුව ද කුරුඳු

පත්‍රවලින් නිෂ්පාදනය කරගත් කොම්පෝස්ට් පොහොර පමණක් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 20ක අනුපාතයට යෙදීම මගින් කඳෙහි වට ප්‍රමාණය උපරිමයට (31.5) ළඟා කර ගත හැකි විය.

- ❖ ආම්ලික පසක වගා කරන ලද පැළවලට පැළයක වයස වසරක් පමණ කාලයේ දී ඩොලමයිට් හෝ කීසරයිට් යෙදීමෙන් වර්ධනයෙහි වෙනසක් සිදු නොවුණි. කෙසේ වුව ද, නිර්දේශිත පොහොර මිශ්‍රණය සමග ඩොලමයිට් හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 50 අනුපාතයට යෙදීමෙන් පැළයේ උස උපරිමය (67.7 cm) දක්වා ළඟා කර ගත හැකි විය.
- ❖ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශිත තවත් මිශ්‍රණයට සාපේක්ෂව පොස්පරස් ද්‍රාවක බැක්ටීරියා හා *Trichoderma* spp සමග මිශ්‍ර කර යටි පස, ගොම හා ලී කුඩු 6:1:1 අනුපාතයට යෙදීම මගින් කුරුඳු පැළ වර්ධනය පැහැදිළි ලෙසම වැඩි වන අතර ඒ අනුව බඳුන් මිශ්‍රණය සඳහා මතුපිට පස් වෙනුවට යටි පස් යොදා ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත.

❖ **දිලීරකමුල ආමුකුලනය හා පොස්පරස් පොහොර යෙදීම මගින් කුරුඳු බීජ වර්ධනයට හා පාංශු පොස්පරස් සුලභතාවට ඇතිවන බලපෑම**

සිළු දිලීරකමුල (Arbuscular mycorrhizae) හේතුවෙන් කෙටි කාල සීමාවක් තුළ බීජ කුරුඳු පැළ වර්ධනයෙහි ලා මූල පද්ධතියේ අවම පොස්පරස් මට්ටම් ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවක් ප්‍රතිඵල මගින් පෙන්නුම් කරයි. මෙම නිරීක්ෂණ මගින් තහවුරු වනුයේ රොක් පොස්ටේට්, පොස්පරස් පොහොර හා දිලීරකමුල ආමුකුලනය ඔස්සේ කුරුඳුවල මූල පද්ධතිය ආශ්‍රිත පාංශු සංස්ථිතිය පිළිබඳ තව දුරටත් පරීක්ෂණ සිදු කළ යුතු බවයි.

5.2.2 ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L.)

✓ ශාඛා විද්‍යාව

- ❖ **ආධාරක ශාක කප්පාදුව මගින් ගම්මිරිස් වැලෙහි හා ආධාරක ශාකයෙහි (ග්ලිරිසිඩියා) මූල පද්ධතියේ හැසිරීමට සිදුවන බලපෑම**

ගම්මිරිස් වැලෙහි හා ආධාරක ශාකයෙහි මූල පද්ධතීන්ගේ හැසිරීම අනුයාත ආධාරක ශාක කප්පාදු කිරීම් දෙකක් අතර කාලය තුළ අධ්‍යයනය කරන ලදී. මෙ මගින් අනාවරණය වූ පරිදි ග්ලිරිසිඩියා ශාකය කප්පාදුවෙන් පසු එහි මූල කේෂ හීන වීමට පටන් ගන්නා අතර කප්පාදුවෙන් සති හයක් ඉක්ම ගිය කල්හි මුළු මූලකේෂ ප්‍රමාණය (මූල දිග) 80%කින් පමණ ක්ෂය වෙයි. මීට සමගාමීව, ගම්මිරිස් වැලෙහි මූල පද්ධතිය වර්ධනය වූ අතර කප්පාදුවෙන් සති තුනක් ඉක්ම ගිය කල්හි ගම්මිරිස් වැලේ මූල පද්ධතියේ සමස්ත දිග දෙ ගුණයකින් වැඩි විය. ඒ අනුව මෙම ප්‍රතිඵලවලින් අනාවරණය වන පරිදි ආධාරක ශාක කප්පාදුව ගම්මිරිස් ශාකයේ මූල පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය වැඩි කිරීමටත් ආධාරක ශාකවල මූල පද්ධතියෙන් ගම්මිරිස් වැලේ මූල පද්ධතියට ඇති වන තර්ජනය අවම කිරීමටත් හේතු වේ.

❖ **වියනේ ප්‍රභාසංශ්ලේෂී සක්‍රීය කිරණ (Photosynthetically Active Radition) ව්‍යාප්තිය හා ගම්මිරිස්වල අමු බීජ බර හා වියළි බීජ බරෙහි අනුපාතය අතර ඇති සම්බන්ධය**

දේශීය ගම්මිරිස් වරණ කිහිපයක් තෝරාගෙන එක් එක් වර්ණයට වෙන වෙනස් මට්ටම්වල ශාක වියන් යොදා ගෙන **PAR** අවශෝෂණය හා අමු ගම්මිරිස් බීජ හා ඒවා වියැළූ පසු බර අතර අනුපාතය නිරීක්ෂණය කරන ලදී. පර්යේෂණයට බඳුන් කරන ලද සියලුම ගම්මිරිස් වරණයන් සම්බන්ධයෙන් අමු බීජ වියළි බීජ බවට පරිවර්තනය වීමේ දී **PAR** අවශෝෂණ ප්‍රතිශතය සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක සාණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරන ලදී. ආලෝකය ලැබීම වැඩිවන තරමට ගම්මිරිස් කරල් තුළ වියළි ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය හා කරල් බෙදී යාම පහසු කරවන බව තහවුරු විය.

විවිධ පොස්පරස් මට්ටම් යටතේ ගම්මිරිස්වල ආමුකුලන හැකියාව

දේශීය හා විදේශීය සිඵ දිලීරකමුල තවත් මට්ටමේ දී ගම්මිරිස් දඬු කැබලිවලට සාර්ථකව ආමුකුලනය කළ හැක. පාංශු පොස්පරස් 50 හා 5 $\mu\text{g g}^{-1}$ අනුපාතයට දේශීය හා විදේශීය සිඵ දිලීරකමුල යෙදූ විට ඉහළම ආකුර හා මූල වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. කෙසේ වුව ද ආමුකුලනයෙන් සති දෙකකින් ඉක්මවූ කල ගම්මිරිස් දඬු කැබලිවල වර්ධනය සඳහා මෙම ආමුකුලන දෙකම සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කිරීමට සමත් නොවීය.

❖ **පැළ නිෂ්පාදනය සඳහා උණ බම්බු ශීඝ්‍ර ගුණන ක්‍රමවේදය (Bamboo Rapid Multification System) හා සර්පාකාර (Serpentine) ක්‍රමවේදය සංසන්දනය කරන ලදී. මාස හයකින් පසු BRM ක්‍රමවේදයේ දී වැලේ දිග, පත්‍ර ගණන, පුරුක් ගණන හා විෂ්කම්භය සර්පාකාර ක්‍රමවේදයට වඩා වැඩි අගයක් ගන්නා බව දක්නට ලැබිණි.**

ප්‍රාථමික වර්ධනය හා අනුගාමීව ශාක වියනෙහි පැවැත්ම සඳහා විවිධ වර්ගයේ ගම්මිරිස් දඬු කැබලිවල බලපෑම පර්යේෂණයට බඳුන් කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ;

1. තවත් මට්ටමේ දී ගම්මිරිස් පැළ නිෂ්පාදනය සඳහා ප්‍රශස්ත දඬු කැබලි වර්ගය හඳුනා ගැනීම.
2. තවත් මට්ටමේ දී විවිධ වර්ගයේ දඬු කැබලිවල වර්ධන විලාසය සහ පත්‍ර වියනෙහි වර්ධනය සංසන්දනය කිරීම. මාස පහකට පසු වැඩිම ජීව්‍ය පැළ ප්‍රමාණයක් (94%) හා වැඩිම පත්‍ර ගණනක් (පැළයකට පත්‍ර පහකට වැඩි) වාර්තා වූයේ උණ බම්බු ශීඝ්‍ර ගුණන ක්‍රමවේදයට අනුව පැළ නිෂ්පාදනයේ දී ය.

✓ **ජාන හා ශාක අභිජනනය**

සමාන තත්ත්ව යටතේ විවිධ ස්ථානවලින් ලබා ගත් ගම්මිරිස් දර්ශ හතළිස් හතක් ක්‍රියාකාරීත්වය ඇගයීම සහ හඳුන්වා දුන් පැනියුර් - 1 හා කුවිං යන ප්‍රභේද සමග සංසන්දනය කිරීම සඳහා

මාතලේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය තුළ ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය කරන ලදී. හොඳම දර්ශය හෝ දර්ශ තෝරා ගැනීමේ අරමුණින් ඒවායේ රසායනික සංරචකයන් විශ්ලේෂණයට බඳුන් කරන ලදී. ප්‍රතිඵල මගින් අනාවරණය වූ පරිදි BD/MW24 දර්ශයෙහි වාෂ්පශීලී තෙල් (4.15 %), ඔලියොරෙසීන (18.20 %) හා පයිපරීන් (11.92 %) අන්තර්ගතය (වියැඬු පසු) ඉහළ වේ. තෙල් අන්තර්ගතය සම්බන්ධයෙන් සලකා බලන කල්හි BD/MN42 දර්ශය ඉහළම තෙල් අන්තර්ගතයක් (4.24 %) පෙන්වුම් කරන අතර BD/KG38, BD/MW24, RP/NA1, MN1, BD/MW23, KWW10, BD/HM37 හා MT/RT2 යන දේශීය දර්ශ අලුතින් හඳුන්වා දුන් කුවින් (3.60 %) ප්‍රභේදයට වඩා ඉහළ තෙල් අන්තර්ගතයක් පෙන්වුම් කරයි. BD/ST1 යන දේශීය දර්ශය වැඩිම ඔලියොරෙසීන අන්තර්ගතයක් (21.95 %) පෙන්වුම් කළ අතර එය කුවිං ප්‍රභේදයට (17.55 %) වඩා 18.20 % වැඩි විය. BD/MW24 යන දේශීය දර්ශය වැඩිම පයිපරීන් අන්තර්ගතයක් (11.92 %) පෙන්වුම් කළ අතර MN1, RP/NA1 හා BD/MW23 යන දර්ශ ද 11%ට වැඩි පයිපරීන් අන්තර්ගතයක් පෙන්වුම් කරන ලදී. BD/WA2, BD/GM29, KWW10, WGB1 හා RP/KO3 යන දර්ශ කුවිං ප්‍රභේදයට (7.91 %) වඩා වැඩි පයිපරීන් අන්තර්ගතයක් සහිත විය. අලුතින් හඳුන්වා දුන් පැනියුර් 1 යන ප්‍රභේදය වියැඬු පසු එහි වාෂ්පශීලී තෙල් (3.14 %), ඔලියොරෙසීන (14.55 %) හා පයිපරීන් (7.73 %) අන්තර්ගතය දේශීය දර්ශට සාපේක්ෂව අඩු අගයක් ගන්නා ලදී. එනමින් තෝරාගත් දේශීය දර්ශ වඩා හොඳ අස්වැන්නක් හා ගුණාත්මක ලක්ෂණ ප්‍රවර්ධනය කර ගැනීම පිණිස දෙ මුහුන්කරණ කටයුතු සඳහා යොදා ගත හැක.

වැල් ගම්මිරිස් දර්ශ *Piper nigrum* සමග දෙ මුහුන් කිරීමේ අධ්‍යයන කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. මෙම කාර්යය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා *Piper siriboa* හා *Piper chuyva* යන ප්‍රභේද MB 12 යන දේශීය ප්‍රභේදය සමග දෙ මුහුන් කොට එ මගින් ලබා ගත් බීජ බීජ පැළ ලබා ගැනීම සඳහා සිටුවන ලදී. අණුක විශ්ලේෂණය සඳහා DNA නිස්සාරණය කිරීම ද සිදු කරන ලදී.

පැනියුර් 1 ප්‍රභේදයට සාපේක්ෂව 2/1 හා 14/2 යන දෙ මුහුන් ගම්මිරිස් වගා වසර පහකින් පසු වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙමින් ඉහළ ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වුම් කරන ලදී. (වසරකට වැලකට වියළි බීජ කි./ග්‍රෑ. 1.4 හා 1.34)

ගම්මිරිස් Wild *Piper* spp. (වල් ගම්මිරිස් දර්ශ) සමග දෙ මුහුන් කිරීම සාර්ථක වූ අතර *Piper nigrum* X *Piper walkeir* and *P. sylvestre* X *P. nigrum* යන දෙ මුහුන්කරණයන් මගින් F1 ගහනයන් දෙකක් ලබා ගැනීමට සමත් විය.

✓ හෝග ආරක්ෂණය

❖ ගම්මිරිස් රේන්ද මකුණා හා කෝපි බදරි ගුල්ලා මර්දනය සඳහා *Beauveria bassiana* භාවිතය

අරමුණ: වගා භූමියේ ගම්මිරිස් රේන්ද මකුණා හා කෝපි බදරි ගුල්ලාගේ ගහනය මැඩ පැවැත්වීම සඳහා කෘමි ව්‍යාධිකාරක දිලීර භාවිතය පිළිබඳ පර්යේෂණයේ යෙදීම.

කෘමීන්ගේ කයිටින් ආවරණය විනාශ කොට දමන Insecta® නම් වූ කෘත්‍රිම නිෂ්පාදනයක් *B. Bassiana* බීජාණු සමග මිශ්‍ර කොට ගම්මිරිස් රේන්ද මකුණාට එරෙහිව එහි ක්‍රියාකාරීත්වය පරීක්ෂා කොට බලන ලදී. මෙම ප්‍රතිකාරක ක්‍රම රේන්ද මකුණාගේ මාර්ථාතාව (Mortality) කෙරෙහි කිසි දු බලපෑමක් කිරීමට සමත් නො වුණි.

ගම්මිරිස් ශීඝ්‍ර මැලචීමේ රෝගය: ව්‍යාධිකාරකය වෙන් කර ගැනීම, හඳුනා ගැනීම සහ රෝගය මර්දනය

ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්මිරිස් ශීඝ්‍ර මැලචීමේ රෝග කාරකයා ලෙස ක්‍රියා කරන්නේ *Phytophthora capsici* වන දිලීරය බව එහි රුපීය ලක්ෂණ අනුව තහවුරු වී තිබේ.

ව්‍යාධිකාරක දිලීරය මර්දනය සඳහා නිර්දේශ:

- නිරෝගී බඳුන් මිශ්‍රණයකින් නිරෝගී රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලබා ගෙන නිරෝගී බඳුන් මිශ්‍රණයක පැළ කිරීම.
- ආවේණික රෝග ලක්ෂණ පවතින්නේ දැ යි නිතර පරීක්ෂා කර බැලීම.
- ක්ෂේත්‍රයෙහි සනීපාරක්ෂාව පවත්වා ගෙන යාම.
- ක්ෂේත්‍රයේ ජලය එක් රැස් නොවෙන බවට වග බලා ගැනීම.
- නිරෝගී හා රෝගවලට භාජනය වූ වගා සඳහා වෙන වෙනම ගොවි උපකරණ භාවිතා කිරීම.
- පාදස්ථයේ සිට සෙ.මී. 30ක් පමණ ඉහළින් ඇති අතු සියල්ල කපා ඉවත් කිරීම.
- වැලෙහි ආසාදිත කොටස් කපා ඉවත් කොට එහි බෝබෝ පාප්පය ආලේප කිරීම.
- Metalaxyl (Ridomil) දිලීර නාශකය පසට ඉසීම.

✓ **ශාක කායික විද්‍යාව හා පැළ නිෂ්පාදනය**

❖ 2006 වසරේ දී උණ බම්බු ශීඝ්‍ර ගුණන ක්‍රමවේදය යටතේ GK49 හා MB12 යන වැඩි අස්වැන්නක් ගෙන දෙන දේශීය ගම්මිරිස් වරණයන් දෙක උපයෝගී කොට ගෙන පැළ නිෂ්පාදන වැඩසටහන ආරම්භ කෙරිණි. පත්‍ර 6-7 අතර ප්‍රමාණයක් සහිත පැළ තව දුරටත් බෝ කිරීම සඳහා මධ්‍යම/ලියාපදිංචි තවත් වෙන ලබා දෙන ලදී. 2011 වසරේ දී GK49 ප්‍රභේදයේ 2,850ක් පමණ පැළ මගින් නිෂ්පාදිත නව පැළ 2,100ක් ද MB12 ප්‍රභේදයේ 1,500ක් පමණ මගින් නිෂ්පාදිත නව පැළ 750ක් ද ප්‍රදර්ශනය කරනු ලැබිණි. මේ ඔස්සේ 2006-2011 දක්වා කාලය තුළ දී පැළ 16,976ක් නිෂ්පාදනය කොට බෙදා හරින ලදී. GM28 හා BD/MN/41 නම් වූ සරු අස්වැන්නක් ලබා දෙන නව දේශීය වරණ දෙකක් අනාගතයේ දී බෙදා හැරීම සඳහා ප්‍රාථමික ගුණනය පිණිස BRM ක්‍රමවේදය යටතේ ස්ථාපනය කරන ලදී.

ගම්මිරිස් නාලස්ථ ප්‍රචාරණය

අරමුණ: දෛනික කලල වර්ධනය සඳහා මාධ්‍යයක් තෝරා ගැනීම.

කලල වර්ධනය හා ප්‍රරෝහණය සඳහා යෝග්‍ය මාධ්‍යය ලෙස (පාදස්ථ) කාෂ්ඨීය ශාක මාධ්‍යය (0.025 mg l^{-1}) සමග BA (0.05 mg l^{-1}) හා TDZ තෝරා ගැනිණි.

5.2.3 කොකෝවා (*Theobroma cacao*)

✓ ප්‍රවේණි විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

❖ මාතලේ පර්යේෂණාගාරයේ ඇති කොකෝවා පෙළපත් 85ක් රුපිය ලක්ෂණ අනුව විශ්ලේෂණය කොට ඇත. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා කලකන්ධ (Root stock) 325ක් සකස් කරන ලද අතර අංකුර බද්ධයෙන් නිෂ්පාදිත පැළ ක්ෂේත්‍රයේ ස්ථාපනය කරන ලදී. එල දැරීමේ ක්‍රියාවලිය වාර්තා කර ගනිමින් දර්ශ 43ක පත්‍ර ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කරන ලදී. කොකෝවා එලයන්හි ලාක්ෂණික තොරතුරු අධ්‍යයනය මගින් WK2 (1078g), SCS6xICS6 (759.5g), ICS6xSCA6 (757.5g) යන දර්ශයේ එල අනෙකුත් වරණයන්ට වඩා බරින් වැඩි බව හෙළි විය. ICS6xNA32 (52), NA32xUIT1 (50), W6/457 (50) යන දර්ශ වැඩිම බීජ සංඛ්‍යාවක් ලබා දීමට සමත් වූ අතර WK2 (93.75g), SCA6xICS6 (75.7g), ICA6xSCA6 (70.6g) යන දර්ශ ලබා දුන් බීජ ඉහළම වියළි බර වාර්තා කළේය.

❖ SCA 6 X ICS බීජ උද්‍යානයේ විවෘත පරාගණයෙන් ලබා ගත් F1 පරම්පරාවේ මව් ශාක ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. අස්වැන්න, එල වටිනාකම, වසරකට ලබා දෙන එල ගණන හා අඛණ්ඩ එල දැරීම් රටාවට අදාළ ලක්ෂණ අනුව පැළ ඇගයීම සිදු කරන ලදී. නො. 01, නො. 06 හා නො. 24 යන කොකෝවා පැළ වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන ශාක ලෙස හඳුනා ගන්නා ලදී.

✓ හෝග ආරක්ෂණය (Crop Protection)

❖ කොකෝවා ප්‍රතිමාර (cocoa die-back disease) රෝගය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්

කොක් උපන්‍යාසය මගින් තහවුරු වන පරිදි මෙම රෝගයේ රෝග නිධානය වනුයේ *Lasiodiplodia theobromae* syn. *Botrydiploidia theobromae* යන දිලීරය යි. මේ සඳහා පරීක්ෂණයට ලක් කරන ලද දිලීර නාශක වනුයේ, thiophanate methyl 70% WP (w/w), Captan 50% WP (w/w) හා 50% Carbendazim වේ. අත්හදා බලන ලද දිලීර නාශක අතුරින්, Carbendazim 07gක් ජලය ලීටර් 10ක දිය කර ඉසීමෙන් රෝග මර්දනයට හොඳම ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි බව සොයා ගන්නා ලදී. Carbendazim ඉසීමට පෙර ආසාදිත ශාක කොටස් ගලවා දැමීම හෝ කපා ඉවත් කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. තව ද ආසාදිත ශාක කොටස් පුළුස්සා විනාශ කිරීම ද, එනම් ඒවා වගා භූමියෙන් ඉවත් කිරීම නිර්දේශිත ය.

5.2.4 කෝපි (*Coffea arabica*)

✓ ප්‍රවේණි විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

ඇරබිකා කෝපි ප්‍රභේදයක් වන කැට්මුර්, S9, HDT හා S9 (K), H (K) යන දේශීය වරණයන් ඉන්දියාවෙන් හඳුන්වා දුන් S4711 ප්‍රභේදය සමග ඉහළ උන්නතාංශ සඳහා (800m AMSL) අගයනු ලැබිණි. ඒ හැරුණු කොට, රබස්ටා ප්‍රභේදයක් වන ඉන්දියාවෙන් හඳුන්වා දුන් CxR යන ප්‍රභේදය ද මෙයට ඇතුළත් විය. ප්‍රතිඵලවලට අනුව, වසරකට හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.2502ක වැඩිම පාවිච්ඡාව කෝපි අස්වැන්නක් ලබා දෙන H(K) යන දේශීය වරණය හොඳම ක්‍රියාකාරීත්වයක් සහිත ප්‍රභේදය ලෙස හඳුනා ගන්නා ලද අතර S4711 හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.2409ක පාවිච්ඡාව කෝපි අස්වැන්නක් ලබා දුන්නේ ය. කැට්මුර් ප්‍රභේදයෙන් වසරකට හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 2223ක අස්වැන්නක් ලබා දෙන අතර CxR හා S(K) යන ප්‍රභේද වසරකට හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 2000ක පමණ අස්වැන්නක් ලබා දෙයි. අමු කෝපි ඵලයක වැඩිම විෂ්කම්භය (1.4 cm) හා වැඩිම දිග (1.5 cm) වාර්තා වූයේ පිළිවෙළින් කැට්මුර් ප්‍රභේදයෙන් හා S4711 යන ප්‍රභේදයෙනි. H(K) පෙළපත් කෝපි ඉහළම වියළි බීජ බර (0.288 g) මෙන්ම අවම අමු බර: වියළි බර අනුපාතයක් (5.11 : 1) වාර්තා කිරීමට සමත් විය. පත්‍ර ලක්ෂණ අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය වූ පරිදි CXR යන දෙ මුහුන් ප්‍රභේදය වැඩිම පත්‍ර වර්ගඵලයක් (124.14 cm²), ප්‍රාක්ෂ දිගක් (petiole length) (1.1 cm), පත්‍ර දිගක් (19.27 cm) හා පත්‍ර පළලක් (9.23 cm) සහිත විශාලම පත්‍ර දරයි. මෙ නයින්, ශ්‍රී ලංකාවේ මැදරට තෙත් කලාපය සඳහා හොඳම අස්වැන්නක් ලබා දෙන ඇරබිකා කෝපි පෙළපත් ලෙස H(K) යන දේශීය වරණය හා ඉන්දියාවෙන් හඳුන්වා දුන් S4711 නිර්දේශ කළ හැක.

තේ/කෝපි අතුරු වගාව පිළිබඳ ඇගයීම සඳහා උඩරට තෙත් කලාපයේ තේ වත්තක තවත් පරීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී. පරීක්ෂණ ප්‍රතිඵලවලට අනුව හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 2600කට අධික අස්වැන්නක් ලබා දෙන S4711 ප්‍රභේදය ඉහළම ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කළ අතර H (K) යන දේශීය වරණය හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 2500ක පාවිච්ඡාව කෝපි අස්වැන්නක් ලබා දීමට සමත් විය. තේ කෝපි අතුරු වගා පද්ධතිය තුළ තේ අස්වැන්න පිළිබඳ දත්ත ද එක්රැස් කළ අතර ඵරමුදු ශාකය සෙවණ ආධාරකයක් ලෙස භාවිතා කිරීමේ දී ලැබෙන තේ අස්වැන්නට සමාන අස්වැන්නක් කෝපි අතුරු වගාවක් ලෙස වැටීමේ දී ද ලබා ගත හැකි බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබිණි.

ද්වි ඇලිල දෙමුහුන්කරණය ඔස්සේ පළමු පරම්පරාවෙන් (F1) ලබා ගත් පැළ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. මීට සමගාමීව තෝරාගත් IMY බීජ පැළ ද ඇගයීමට ලක් කෙරෙමින් පවතී. අස්වැන්න ආශ්‍රිත දත්ත අනුව පෙළපත් හතක් තෝරාගෙන වර්ධක ප්‍රචාරණය ඔස්සේ ඒවායෙන් පැළ ලබා ගෙන නැවත දෙ මුහුන්කරන ලදී.

✓ පසු අස්වනු තාක්ෂණය

අගය එකතු කළ නිෂ්පාදනයක් ලෙස කෝපි ක්‍රීම් සඳහා ස්ථාවර සුප වට්ටෝරුවක් සකස් කරන ලදී. උණු වතුර මි.ලී. 125කට කෝපි ක්‍රීම් තේ හැඳි තුනක් මිශ්‍ර කිරීමෙන් මෙම නිෂ්පාදනය ක්ෂණික පානයක් ලෙස සකස් කර ගත හැක.

5.2.5 කරදමුංගු

✓ ශෂ්‍ය විද්‍යාව

❖ මැදරට අන්තර්මධ්‍ය කලාපයේ කඩින් කඩ පවතින වියළි කාලයක දී අතිරේක ජල සම්පාදනය හා මොරෙයින් සිටුවන වළෙහි පරිමාණය මගින් ඇති කරන බලපෑම.

අතිරේක ජල සම්පාදනය මගින් කරදමුංගුවල නව මූලාංකුර හා ඒකාක්ෂයන්ගේ (රැසීම) වර්ධනය වැඩි වූව ද වළෙහි පරිමාණය ඒ සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු බලපෑමක් සිදු කළේ නැත.

✓ ප්‍රවේණි විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

හොඳම ක්‍රියාකාරීත්වයක් සහිත හා සාර්ථක ලෙස අනුවර්තනය වූ දෙවන පරම්පරාවේ කරදමුංගු පැළ වෙනින් ලබා ගත් බීජ පැළ අවිස්සාවේල්ල එල්ස්ටන් වතු යායේ ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය සිදු කරන ලද අතර ඒවායේ වර්ධනය හා අස්වැන්න පිළිබඳ දත්ත වාර්තාගත කරන ලදී. පෙළපත් අංක 3-1-6, 3-1-7, 3-1-21, 3-7-7, 3-6-3 හා 3-6-8 පළුරකට ව්‍යාජ කඳන් නිහකට අධික සංඛ්‍යාවක් පෙන්නුම් කළ අතර පෙළපත් අංක 3-1-10, 3-2-3, 3-2-33 හා 3-7-4 පළුරකට කරල් 25කට අධික සංඛ්‍යාවක් පෙන්නුම් කරන ලදී. පෙළපත් අංක 3-3-2, 3-2-3, 3-6-6 හා 3-7-2 වසරකට පළුරකට ග්‍රෑම් 75කට වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දුන්නේ ය.

✓ හෝග ආරක්ෂණය

❖ කරදමුංගු පැළ මැක්කා මර්දනය

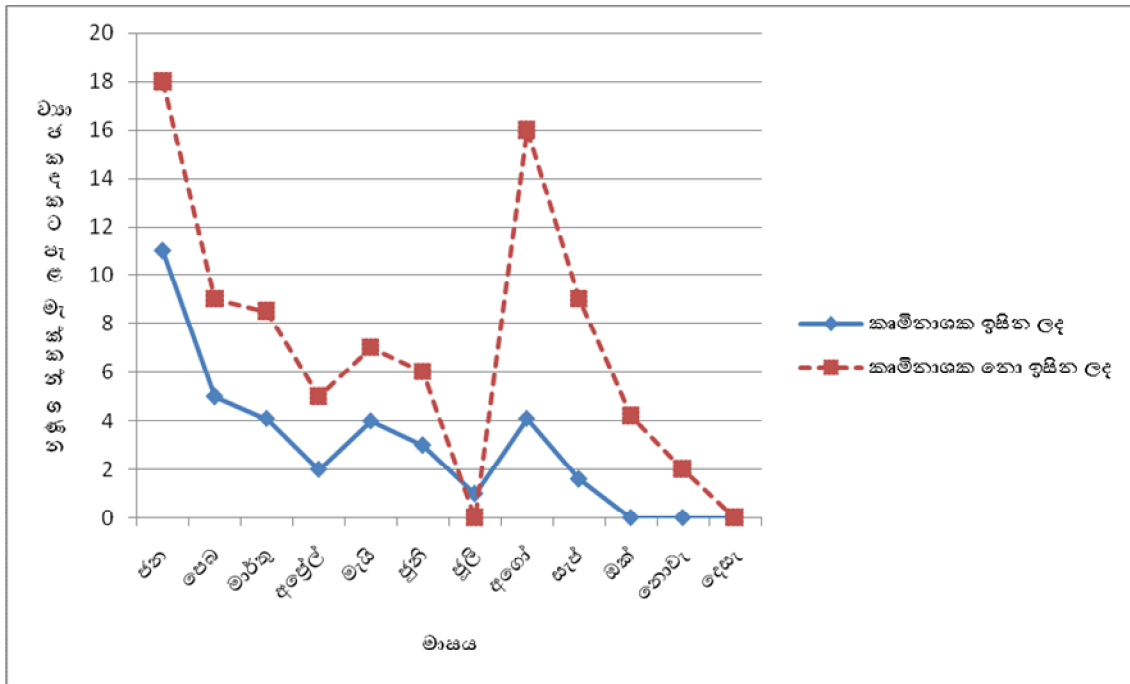
අරමුණ: ආර්ථික හානියක් ඇති නොවන මට්ටම තෙක් පැළ මැක්කන්ගේ ගහනය පාලනය කිරීම.

පැළ මැක්කාගේ ගහන ව්‍යාප්තිය

නුවරඑළිය, එළුමුල්ල ප්‍රදේශයේ කබරගල වතුයායේ දී පැළ මැක්කාගේ ව්‍යාප්තිය සෘතු අනුව සිදු වන ආකාරය අධීක්ෂණය කරන ලදී. කබරගල වතුයායේ කෘමි ගහනය වර්ධනය වීම ආරම්භයේ දී නිර්දේශිත කෘමි නාශක වන [Actara (Thiomethoxam)] හා Provado (Imidocloprid) යොදන ලදී. කෘමි නාශක ඉසීම මසක් ඇර මසක් වශයෙන් ජුනි සිට ඔක්තෝබර් දක්වා සිදු කරන ලදී.

මසක් ඇර මසක් කෘමි නාශක ඉසින ලද ප්‍රදේශයෙන් හා කෘමි නාශක ඉසිනු නොලැබූ ප්‍රදේශයෙන් අහඹු ලෙස තෝරා ගත් පළුරු සියයක ව්‍යාජ කඳන්වල සිටින පැළ මැක්කන් ගණන වාර්තා තබා ගන්නා ලදී.

රැස් කරන ලද දත්ත මගින් අනාවරණය වූයේ ජනවාරි හා අගෝස්තු යන මාසවල දී කෘමී නාශක ඉසිනු ලැබූ ප්‍රදේශවල මෙන්ම ඉසිනු නොලැබූ ප්‍රදේශවල ද වැඩිම පැළ මැක්කන් ගහනයක් වාර්තා වූ නමුත් (1 රූප සටහන) කෘමීනාශක ඉසිනු ලැබූ ප්‍රදේශයේ පැළ මැක්කන් ගහනය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් අඩු විය. (1 වගුව) මහ කන්නයේ දී මල් හා නව කරල් පිදීම ඉහළ අගයක් ගන්නා බැවින් මැයි-ජූනි අතර කාලයේ දී කෘමීනාශක ඉසීම ආරම්භ කිරීම නිර්දේශිත යි.

5.2.5.1 රූප සටහන කරදමුංගු පැළ මැක්කාගේ ගහන ව්‍යාප්තිය

5.2.5.1 වගුව: කරදමුංගු පැළමැක්කාට කෘමීනාශක ඉසීමෙන් වන බලපෑම

ප්‍රතිකාරක ක්‍රමය	ව්‍යාජ කඳකට පැළ මැක්කන් ගණන	අස්වනු නෙළන අවස්ථාවේ කරල් හානි වී ඇති ප්‍රතිශතය
පාලිත	7.9	74.2
කෘමීනාශක යෙදූ	2.65	5.56

❖ කෘමිනාශක මගින් පාංශු ජීවීන්ට වන බලපෑම

එළමුල්ල කබරගල වතුයායේ කෘමිනාශක යෙදූ හා නො යෙදූ ක්ෂේත්‍රයන්ගේ ජෛව විවිධත්වය අධීක්ෂණය කෙරෙමින් පවතී. ලැබී ඇති දත්ත වලට අනුව කෘමිනාශක යෙදීම මගින් පාංශු ජීවීන්ගේ ජෛව විවිධත්වයට අහිතකර බලපෑම් එල්ල වී ඇත.

5.2.6 සාදික්කා (*Myristica fragrans*)

✓ ශාක කායික විද්‍යාව හා පැළ නිෂ්පාදනය

බද්ධ සාදික්කා වරණ ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය

වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන සාදික්කා මව් ශාක තෝරා ගෙන බද්ධ කිරීම 2003 වසර තුළ දී සිදු විය. 2005 වසරේ දී මෙලෙස බද්ධ කරන ලද පැළ වරණ දහයක් මාතලේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය තුළ ද වරණ අටක් ගස්නාව මධ්‍යම පැළ තවාන තුළ ද ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම සඳහා යොදා ගැනුණි. මාතලේ ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය කරන ලද සාදික්කා පැළවල තුරු වියන විශාල වශයෙන් පැතිරී තිබුණු අතර සෙ.මී. 211.9ක සාමාන්‍ය උසකුත් සෙ.මී. 156.2ක පාර්ශ්වීය ව්‍යාප්තියකුත් පෙන්නුම් කළේය. ගස්නාවේ දී සෙ.මී. 324.7ක සාමාන්‍ය උසකුත් සෙ.මී. 276.7ක පාර්ශ්වීය ව්‍යාප්තියකුත් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනයෙන් වසර දෙකකට පසු ප්‍රථම මල් හා එල හට ගැනීම සිදු වූ අතර අනතුරුව පැමිණි වර්ෂවල දී මල් හා එල හට ගැනීම ක්‍රමයෙන් වැඩි අගයක් ගන්නට විය.

5.2.7 පුවක් (*Areca Catechu*)

✓ ප්‍රවේණි විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

පෙළපත් 1296ක් යොදාගෙන මැදරට අන්තර්මාධ්‍ය කලාපය සඳහා පුවක් ජනක ප්ලාස්ම ඇගයීම මාතලේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දී සිදු කරන ලදී. J 22 පෙළපත 2011 වසර තුළ දී පුවක් ඉති පහකින් ගසකට ගෙඩි 1419ක අස්වැන්නක් ලබා දුන් අතර D1-38 පෙළපත 2011 වසරේ දී පුවක් ඉති හයකින් ගෙඩි 1027ක අස්වැන්නක් ලබා දීමට සමත් විය. මේ හැරුණු කොට A 11, F 34, I 32, G 24, J 13, M 24, N 22, R 36, V 31, C1 21, D1 41 හා F1 36 යන පෙළපත් ද වසරකට ගසකට ගෙඩි 850කට වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දුන් හොඳ අස්වැන්නක් සහිත පෙළපත් ලෙස හඳුන්වා දිය හැක. පසුගිය වසර දහය තුළ සම්මුච්චිත අස්වැන්න අනුව වසරකට ගසකට ගෙඩි 800කට වැඩි සාමාන්‍යයක් ලබා දෙන J 22, F 34 හා G 24 පෙළපත් ඉහළම ක්‍රියාකාරීත්වයක් සහිත පුවක් පෙළපත් ලෙස හඳුන්වා දිය හැක.

තෝරාගත් ගස්වල බීජ පැළ ප්‍රධාන වශයෙන්ම වියළි කලාපීය පාරිසරික තත්ත්වයන් සඳහා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. 2006 වසරේ දී කුඹුරුවල ජල මාර්ග දෙ පස පුවක් පැළ සිටුවන ලදී. ඇතැම් ශාක සෙ.මී. 350ට ඉහළ උසක දී හා පාදස්ථ වට ප්‍රමාණය සෙ.මී. 50ක දී මල් හට ගැනීමේ අවධියට ළඟා වූ බව නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.

හොඳම අස්වැන්නක් සහිත ශාක දහයක ස්වපරාගණයෙන් ලබා ගන්නා ලද බීජ පැළ මාතලේ පර්යේෂණ ආයතනයේ දී ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය කරන ලදී. වර්ධක හා අස්වනු ආශ්‍රිත දත්ත වාර්තාගත කරන ලදී. පීඨිමෙන් තුන්වන වසරේ දී පෙළපත් අංක 8-3 වසරකට ගසකට ගෙඩි 450ක අස්වැන්නක් ද පෙළපත් අංක 11-4 වසරකට ගසකට ගෙඩි 350ක අස්වැන්නක් ද ලබා දුන්නේ ය.

හොඳම අස්වැන්නක් සහිත ශාක දහය අතර සිදු කරන ලද දෙමුහුන් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මගින් ලබා ගත් බීජ පැළ මාතලේ පර්යේෂණ ආයතනය තුළ ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය කරන ලදී. වර්ධනය හා ප්‍රථම අස්වැන්න පිළිබඳ දත්ත වාර්තාගත කරන ලදී. පෙළපත් අංක F3හි පොකුරු හතකින් වසරකට ගෙඩි 1134ක් ලබා ගත හැකි වූ අතර H 8 පෙළපතේ පොකුරු හයකින් වසරකට ගෙඩි 740ක් ලබා ගත හැකි විය. වසරකට ගෙඩි 600කට වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දුන් G 2 හා J 7 පෙළපත් අනෙකුත් සාර්ථක පෙළපත් ලෙස හඳුන්වා දිය හැක.

5.2.8 ගොරකා (*Garcinia quaesita*)

✓ ශාක කායික විද්‍යාව හා පැළ නිෂ්පාදනය

ඕවිලිකන්ද, ගස්නාව හා අරණායක යන ප්‍රදේශවලින් තෝරා ගත් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා දෙන ගොරකා මව් ශාක 2004 වසර තුළ දී කීල බද්ධය (wedge grafting) සිදු කරන ලදී. බද්ධ කරන ලද පැළ 2005 වසරේ දී මාතලේ පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දී හා ගස්නාව මධ්‍යම පැළ තවානේ දී ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කරන ලදී.

බද්ධ කරන ලද පැළවල සමස්ත උස හා පාර්ශ්වීය ව්‍යාප්තිය වැඩි වීමේ නැඹුරුවක් දක්නට ලැබුණු අතර මාතලේ හා ගස්නාව ක්ෂේත්‍රවල ස්ථාපිත පැළවල සාමාන්‍ය උස හා පාර්ශ්වීය ව්‍යාප්තිය 2011 වසරේ දී පිළිවෙළින් 158.4 cm හා 110.1 cmක් ද 239.7 cmක් හා 262.1 cmක් ද විය. වසර හතරක ඇවෑමෙන් මල් හට ගැනීම හා ඵල දැරීම ආරම්භ විය.

5.2.9 ඉඟුරු (*Zingiber officinale*)

✓ ශාක විද්‍යාව

❖ ගම්මිරිස් නව වගා යටතේ ඉඟුරු වගා කිරීම

අරමුණු:

ගම්මිරිස් යටතේ ඉඟුරු සඳහා යොදාගත හැකි හොඳම පරතරය හඳුනා ගැනීම

ඉඟුරු සඳහා යොදා ගන්නා ලද විවිධ පරතර

ගම්මිරිස් යටතේ අතුරු වගාවක් ලෙස වගා කිරීමේ දී 30 cm X 30 cm පරතරයට වගා කළ විට දේශීය ඉඟුරුවලින් සාර්ථක අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි විය. ගම්මිරිස් යටතේ අතුරු වගාවක් ලෙස වගා කිරීම සඳහා චීන ඉඟුරු යොදා ගන්නේ නම් 45 cm X 30 cm පරතරයට වගා කිරීම සාර්ථක ප්‍රතිඵල අත්කර දෙයි.

❖ **ඉඟුරුවල වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි සිදුවන කාලයේ (මාසයේ) බලපෑම**

අරමුණු:

1. ඉඟුරුවල වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි ඉඟුරු වගා කරන සමය බලපාන අන්දම අධ්‍යයනය කිරීම.
2. ඉඟුරු ප්‍රරෝහණය කෙරෙහි වගා කරන සමය බලපාන අන්දම අධ්‍යයනය කිරීම.

පෙබරවාරි, අප්‍රේල්, ජූනි, අගෝස්තු හා ඔක්තෝබර් යන මාසවල දී ඉඟුරු වගා කරන ලද අතර ප්‍රතිඵලවලට අනුව ඉඟුරු වගා කිරීම සඳහා හොඳම කාලය වනුයේ අප්‍රේල් සිට ජූනි දක්වා කාලය යි.

✓ **පාංශු හා පැළෑටි පෝෂක**

✓ **ඉඟුරුවල පෝෂක අවශ්‍යතාව පිළිබඳ අධ්‍යයන**

වගා කිරීමෙන් පළමු මාස පහ තුළ දී මාසයකට හෙක්ටයාරයකට ටොන් 10 අනුපාතයට ග්ලිරිසිඩියා පොහොර යෙදීම මගින් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 66ක ඉඟුරු අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි විය. ඉන්දියානු නිර්දේශිත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීමෙන් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 55ක අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි විය. හෙක්ටයාරයකට ටොන් 10 අනුපාතයට දහයිසා පොහොර හා පිදුරු පොහොර යෙදීම මගින් පිළිවෙළින් හෙක්ටයාරයකට ටොන් 49ක හා 47ක අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි විය. කාබනික ඉඟුරු වගා සඳහා දහයිසා හෝ පිදුරු වෙනුවට ග්ලිරිසිඩියා කොළ රොඩු වසුනක් යෙදීම නිර්දේශිත ය.

නිර්දේශය (හෙක්/කි.ග්.රැ.)

පෝෂකය	මූලික	දින45 දී	දින90 දී
කොම්පෝස්ට්	30t/ha	-	-
යූරියා	-	82	82
ට්‍රිපල් සුපර් පොස්පේට්	100	-	-
මිශ්‍රරියේට් ඔෆ් පොටෑස්	-	42	42

✓ **හෝග ආරක්ෂණය**

❖ **ඉඟුරු වගාවට සුලභ රෝග**

බීජ අල ගබඩාකරණ පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. යොදා ගන්නා ලද බීජ ප්‍රතිකාරකයන් වනුයේ කොපර් ඔක්සික්ලෝරයිඩ් 0.2% හා මැන්කෝසෙබ් 0.3% වේ. ඉඟුරු අලවලට ඉහත කී රසායනික ප්‍රතිකාරක ක්‍රම සිදු කළ විට ගබඩා කොට තබන කාලය තුළ වියළී යාම හා හැකිළීම සැලකිය යුතු මට්ටමකින් අඩු විය. ප්‍රතිකාරක ක්‍රම සිදු කළ බීජ අල එසේ නොකළ

බිජ අලවලට වඩා ඉහළ ප්‍රරෝහණ හැකියාවක් පෙන්වුම් කළ අතර අල කුණු වීමේ රෝගයට බඳුන් වූයේ ද නැත.

✓ පසු අස්වනු තාක්ෂණය

විවිධ ඉහුරු ප්‍රභේදවල වාෂ්පශීලී තෙල් හා ඔලියෝරෙසීන අන්තර්ගතය

පරාමිතිය	දේශීය	චීන	රැන්ගුන්
තෙතමන ප්‍රතිශතය %	11.50	11.50	13.50
තෙල් ප්‍රතිශතය (වියළි) %	1.68	1.43	1.53
ඔලියෝරෙසීන ප්‍රතිශතය (වියළි) %	8.84	6.46	8.85

විරංජනය කළ ඉහුරු සකසා ගැනීම

වියළීමට පෙර පොතු අරින ලද ඉහුරු 4 % අළුහුණු මිශ්‍රණයේ (පිරිසිදු ජලය ලීටරයක දිය කළ කැල්සියම් ඔක්සයිඩ් ග්‍රෑ. 40ක) පැය හයක කාලයක් සඳහා ගිල්වා තැබිය යුතු ය.

වියළි ඉහුරු පෙති සකසා ගැනීම

මි.මි.3ක ඝනකමක් සහිතව පෙති ගැසූ ඉහුරු තැටි වියළනය තුනීවට අතුරා වියළා ගත යුතු ය. ඒ සඳහා ප්‍රශස්ත උෂ්ණත්ව මට්ටම වනුයේ සෙල්සියස් අංශක 70 °වේ.

5.2.10 කහ (*Curcuma longa*)

✓ ශාක කායික විද්‍යාව හා පැළ නිෂ්පාදනය

❖ කහ නාලස්ථ ප්‍රචාරණය

අරමුණ: කහ නාලස්ථ ප්‍රචාරණය සඳහා යෝග්‍ය ක්‍රමවේදයක් තෝරා ගැනීම

- මිනිත්තු විස්සක කාලයක් සඳහා ම'කරික් ක්ලෝරයිඩ් 0.1%ක ජීවාණුහරණය කිරීමෙන් අංකුරවල වැඩිම කල් පැවැත්මක් වාර්තා විය.
- වැඩිම ගුණන අනුපාතයක් දක්නට ලැබුණේ BAP 3.0mg/lක් මගින් බල ගන්වන ලද MS මාධ්‍යයෙනි. BAP 1.0mg/l මගින් බල ගන්වන ලද පැළෑටිවල උසෙහි වර්ධනයක් දක්නට ලැබිණි.

- BAP 3.0mg/lක් මගින් බල ගන්වන ලද MS මාධ්‍යයෙහි දින අසූවකට පසු අංකුර හා මුල් ගණනාවක් වර්ධනය විය.

5.2.11 කිතුල්

✓ ප්‍රවේණි විද්‍යාව හා ශාක අභිජනනය

උස් හා කුරු කිතුල් ප්‍රභේද මව් ශාක ලෙස භාවිතා කරමින් මධ්‍යම උසස් සහිත දෙමුහුන් කිතුල් ප්‍රභේදයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම දෙමුහුන් ශාකයේ සාමාන්‍ය උස මීටර් 8.8ක් පමණ වන අතර තෙලිදිය අස්වැන්න දිනකට ලීටර් හතරක් විය.

5.3. 2011 වසර තුළ දී සිදු කෙරෙමින් පවතින පර්යේෂණ

5.3.1 කුරුඳු

- කුරුඳු ශාකය (*Cinnamomum zeylanicum* Blume) සඳහා වගා කෙරෙන ප්‍රදේශයට විශේෂිත වූ පෝෂක හඳුන්වා දීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයන්.
- කුරුඳු ශාකයට හානි කරන මූලික පළිබෝධකයන් මර්දනය කිරීම සඳහා හෝග සෞඛ්‍ය පදනම් වූ සමෝධානික පළිබෝධ පාලන පැකේජයක් හඳුන්වා දීම.
- කුරුඳු ශාකයේ (*Cinnamomum zeylanicum* Blume) ප්‍රධාන පත්‍ර ස්වරූප තුනක් පිළිබඳ පර්යේෂණය කිරීම.
- අස්වැන්න හා කුරුඳු පොතු අස්වැන්න, බාහිකයේ හා පත්‍රවල තෙල් අන්තර්ගතය අතර ඇති සහසම්බන්ධය නිර්ණය කර ගැනීම.
- කුරුඳු සඳහා බීජ වෙන් කරන යන්ත්‍රයක් සැලසුම් කොට නිර්මාණය කිරීම.
- ප්‍රමිතියට අනුකූල කුරුඳු කෝටු සකස් කිරීම සඳහා සලකුණු කිරීමේ උපකරණයක් නිර්මාණය කිරීම.
- කුරුඳු වගාවේ මුල් අවධියේ දී අතුරු හෝගයක් ලෙස කහ හා ඉඟුරු වගා කිරීම.
- බීජ කුරුඳු ගබඩාකරණ ක්‍රමවේදය වැඩි දියුණු කිරීම
- කුරුඳු බාහික පටකවල වැලි බඳු වයනයක් ඇති වීම අධ්‍යයනය කිරීම.
- කුරුඳු සඳහා යෝග්‍ය කොළ රොඩු වසුනක් තෝරා ගැනීම.
- සිසිලන හා ද්‍රවීකරණ තාක්ෂණය භාවිතා කරමින් කුරුඳු තැලීමේ ක්‍රමවේදය වැඩි දියුණු කිරීම.
- අන්තර්මධ්‍ය කලාපයේ පොල් යටතේ අතුරු හෝගයක් ලෙස වගා කිරීම සඳහා විශිෂ්ට ගණයේ කුරුඳු පෙළපත් වැඩි දියුණු කිරීම.

5.3.2 ගම්මිරිස්

- ගම්මිරිස්වල $M_0 V_3$ පරම්පරාව ක්ෂේත්‍ර පරිණාමය.
- ගම්මිරිස් වැල් සඳහා ආධාරක ශාකයක් ලෙස පොල් ශාකය භාවිතා කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ විමසා බැලීම.
- ගම්මිරිස් වියන පවත්වා ගැනීම හා අස්වැන්න කෙරෙහි කප්පාදුවේ නිව්‍යතාව බලපාන ආකාරය.
- විවිධ පාරිසරික කලාපයන් යටතේ ගම්මිරිස් මල් හට ගැනීම, එල දැරීම හා අස්වැන්න වෙනස් වන ආකාරය පිළිබඳ අධ්‍යයනය.
- සිරස් හා තිරස් ශාඛාවලින් සකස් කර ගත් පැළ වල වර්ග ඒකකයකට අස්වැන්න සංසන්දනය.
- වැඩි අස්වැන්නක් සහිත දේශීය ගම්මිරිස් වරණයන් නාලස්ථ ප්‍රචාරණය
- GK49 පෙළපතේ පටක රෝපිත හා අංකුර ඡේදනයෙන් ලබා ගත් පැළවල වර්ධනය හා අස්වැන්න සංසන්දනය කිරීම.
- GK49 and MB12 යන වැඩි අස්වැන්නක් සහිත දේශීය ගම්මිරිස් වරණයන් දෙක මධ්‍යම පැළ තාවාන් ඔස්සේ නිෂ්පාදනය කර බෙදාහැරීම.
- වැඩි අස්වැන්නක් හා ගුණාත්මයක් ඇති වන පිරිදි දේශීය ගම්මිරිස් වරණයන් නාලස්ථව ක්ලෝනීය ප්‍රචාරණය
- ගම්මිරිස් සඳහා තවාන් මට්ටමේ දී හා ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ දී යෙදීම සඳහා ජෛව පෝෂකයක් හා ජෛව පාලන කාරක සකස් කිරීම
- ගම්මිරිස් පසු අස්වනු ක්‍රියාකාරකම්වල විවිධ ස්තරවල දී ඇති විය හැකි ක්ෂුද්‍ර ජීවී ආසාදන හඳුනා ගැනීම හා ඒවා මර්දනය කිරීම
- දේශීය ප්‍රවේණි සංචිත සඳහා ගම්මිරිස් ජනක ප්ලාස්මය ඇගයීම.
- ගම්මිරිස්වල විවිධ හඳුන්වා දීම් ඇගයීමට ලක් කිරීම
- මැදරට අන්තර් මධ්‍ය කලාපයේ රබර් වගාව යටතේ වගා කිරීම සඳහා තෝරාගත් කොකෝවා පෙළපත් ඇගයීම
- දේශීය ගම්මිරිස් වරණ පැනියුර්-1 හා කුවිං යන ප්‍රභේද සමග දෙ මුහුන් කිරීම.
- නියඟයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ගම්මිරිස්වල පරිණාමයට ලක් කළ ප්‍රභේද ඇගයීම
- ගම්මිරිස් සඳහා බහුවිධ හෝග වර්ධක ව්‍යාපෘතිය
- ගම්මිරිස් ශාකයේ වල් දර්ශ (wild varieties) වර්ගීකරණය කොට ක්ෂේත්‍ර ප්‍රවේණි සංචිතයක ස්ථාපනය කිරීම.
- ගම්මිරිස්වල වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි මැග්නීසියම්වල බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම.
- ගම්මිරිස් සඳහා ආනයනික පාෂාණ ලොස්පේට් වෙනුවට එස්පාවල පාෂාණ ලොස්පේට් යෙදීමේ විභවතාවන් පිළිබඳ පර්යේෂණය
- විවිධ කෘෂි පාරිසරික තත්ත්ව යටතේ ගම්මිරිස් සඳහා පෝෂක මූලාශ්‍රයක් ලෙස හරිත පොහොර භාවිතා කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර ඇගයීම.

- ගම්මිරිස් සඳහා ස්ථානීය විශේෂිත වූ පෝෂක නිර්දේශ හඳුන්වා දීම
- පාංශු ලක්ෂණ හා අස්වැන්න කෙරෙහි සාම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හා කාබනික වගා පිළිවෙත් පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනය
- ගම්මිරිස්වල වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි නයිට්‍රජන් මූල ද්‍රව්‍යයේ බලපෑම අධ්‍යයනය
- පාංශු ලක්ෂණ, වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි ආධාරක ශාකවල බලපෑම අධ්‍යයනය
- ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල වැවෙන ගම්මිරිස්වල තෙල්, ඔලියෝරෙසින් හා පයිපරින් අන්තර්ගතය නිර්ණය කිරීම.
- ගම්මිරිස් සඳහා දේශීය VAM ආමුකුලනය සමූහ ප්‍රචාරණය හා ක්ෂේත්‍ර ඇගයීමට ලක් කිරීම
- ගම්මිරිස්වල ශාක ස්ථාපනය, වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනයේ බලපෑම අධ්‍යයනය.
- විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප යටතේ ගම්මිරිස්වල වර්ධනයේ, මල් හට ගැනීමේ, එල දැරීමේ හා අස්වැන්නේ වෙනස්කම් පිළිබඳ අධ්‍යයන
- ආධාරක ශාකය ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ගම්මිරිස් අස්වැන්න වැඩි කිරීම සඳහා සම්පත් උපයෝගීතා කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම
- ගම්මිරිස් වගාව සඳහා ග්ලිරිසිඩියා ගසේ කොටස් හා අකාබනික පොහොර යෙදීම පිළිබඳ තුලනාත්මකව විමසීම. (ආදර්ශනය)
- ගම්මිරිස්වල අස්වැන්න කෙරෙහි නො මේරූ ගම්මිරිස් නෙළීමෙන් වන බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය
- කාබනික තත්ත්ව යටතේ දේශීය ගම්මිරිස් ප්‍රභේද ඇගයීම.
- කාබනික තත්ත්ව යටතේ නො මේරූ ගම්මිරිස් නෙළීමෙන් ඇති වන බලපෑම අධ්‍යයනය
- තෝරා ගත් ගම්මිරිස් දර්ශ කිහිපයක් ඇගයීම
- ගම්මිරිස් රේන්ද්‍ර මකුණා පාලනය සඳහා *Beauveria brassiana* යොදා ගැනීම
- කාබනික හා සම්ප්‍රදායික ගම්මිරිස් වගාවන් කෙරෙහි රේන්ද්‍ර මකුණාගෙන් වන හානිය ඇගයීම.
- ගම්මිරිස් වැලට හානි කරන ගුල්ලාගේ ජෛවීය සාධක, හානිය හා පාලනය පිළිබඳ අධ්‍යයනය
- පඳුරු ගම්මිරිස් ක්ෂේත්‍ර ස්ථාපනය (දේශීය හා පැනියුර්)

5.3.3 කොකෝවා

පැරණි කොකෝවා පුනරුත්ථාපනය පිළිබඳ අධ්‍යයනය

- මුල් ඇද්දවූ කොකෝවාවල ක්ෂේත්‍ර ක්‍රියාකාරීත්වය ඇගයීම
- කොකෝවා හා කෝපි ලෙලි සහ පොතු මගින් කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය

- උසස් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් හා සමෝධානික පාංශු පෝෂක කළමනාකරණය අනුගමනය කරමින් කොකෝවා/රබර් අතුරු වගාව ඔස්සේ කොකෝවා ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන ධාරිතාව හා ලාභය වැඩි කිරීම
- මිශ්‍ර වගා සඳහා කොකෝවා මව් ශාක තෝරා ගැනීම
- මැදරට අන්තර්මධ්‍ය කලාපය සඳහා වරණීය කොකෝවා පෙළපත් ඇගයීම.
- මැදරට අන්තර්මධ්‍ය කලාපයේ රබර් වගාව යටතේ අතුරු හෝගයක් ලෙස වගා කිරීම සඳහා වරණීය කොකෝවා පෙළපත් ඇගයීම.
- කොකෝවා පෙළපත් විශ්ලේෂණය හා ක්ලෝනීය උද්‍යානයක් පිහිටුවීම.
- capsid bug (*Helopeltis ceylonensis*) එරෙහිව ප්‍රතිරෝධීතාවක් දක්වන/ඔරොත්තු දෙන කොකෝවා ප්‍රභේද හඳුනා ගැනීම.

5.3.4 කෝපි

- මැදරට අන්තර්මධ්‍ය කලාපය සඳහා කෝපි ජනක ප්ලාස්මය ඇගයීම
- උඩරට තෙත් කලාපයේ තේ සමග වගා කිරීම සඳහා කෝපි ජනක ප්ලාස්මය ඇගයීම
- මැදරට තෙත් කලාපය සඳහා කෝපි ජනක ප්ලාස්මය ඇගයීම
- කෝපි තෝරා ගැනීම, දෙ මුහුන්කරණය හා ඇගයීම
- අස්වැන්න, ගුණාත්මය හා සුලභ පළිබෝධ හා රෝගවලට එරෙහි ප්‍රතිරෝධීතාව සඳහා ඇරබිකා කෝපි දර්ශ ඇගයීම
- කෝපි බදුරි ගුල්ලාගෙන් වන හානිය පාලනය කිරීම සඳහා *Beauveria brassiana* යොදා ගැනීම
- කෝපි බදුරි ගුල්ලාට එරෙහි ජෛව පාලන කාරක පිළිබඳ පර්යේෂණය කිරීම
- ඇරබිකා කෝපි කාබනික වගා ක්‍රම අනුගමනය කරමින් වගා කිරීමේ උපායමාර්ග
- තෝරාගත් ඇරබිකා කෝපි පෙළපත් කිහිපයක ප්‍රවේණි ඇගයීම. (Progeny evaluation)

5.3.5 කරදමුංගු

- අඩු උන්නතාංශවල පිහිටා ඇති රබර් වගා යටතේ ඇති කරදමුංගුවල බීජ පැළ ගහනයන්ගෙන් ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන පැළ තෝරා ගැනීම.
- ගුණාත්මක වගා ක්‍රම අනුගමනය කිරීමේ ඔස්සේ කරදමුංගුවල අස්වැන්න ඉහළ නංවා ගැනීම. (අතිරේක වාරි සම්පාදනය හා වගා වලෙහි ප්‍රමාණය)
- කරදමුංගු පැළ මැක්කා ජෛවීය ලෙස මර්දනය කිරීම
- කරදමුංගු පැළ මැක්කා සඳහා පාලන ක්‍රම වර්ධනය කිරීම

5.3.6 බුලත්

- බුලත් වගාව සඳහා ආධාරක ක්‍රමයක් ලෙස දෙපාර්තමේන්තු පොහොර මිශ්‍රණය ඇගයීම.
- අපේක්ෂා තබා ගත හැකි ආකාරයේ පත්‍ර ලක්ෂණ සහිත ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා දෙන බුලත් රෝපක සඳහා බුලත් ජනක ප්ලාස්මය රැස් කිරීම හා ඇගයීම
- බුලත්වල ගුණාත්මය හා අස්වැන්න කෙරෙහි කොළ පොහොර, ගොම හා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශිත පොහොර මිශ්‍රණයේ විවිධ අනුපාතයට කළ සංයෝගවල බලපෑම

5.3.7 ඉඟුරු

- ඉඟුරු වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි විවිධ වර්ගයේ කොළ රොඩු වසුන් මගින් වන බලපෑම
- පොල් වගාව යටතේ ඉඟුරු ජනක ප්ලාස්මය ඇගයීම
- ඉඟුරු ආශ්‍රිත පෝෂක අධ්‍යයන

5.3.8 කහ

- කහ ආශ්‍රිත පෝෂක අධ්‍යයන
- කහවල අස්වැන්න හා ගුණාත්මය කෙරෙහි බීජ අලවල විශාලත්වය මගින් ඇති වන බලපෑම

5.3.9 කිතුල්

- කුරු කිතුල්වලින් (*Caryota mitis*) පිටි ලබා ගැනීමේ විභවතාව පිළිබඳ පර්යේෂණය

5.3.10 වෙනත්

- ජෛව පෝෂක (Arbuscular Mycorrhiza-AM), ජෛව පාලන කාරක (*Trichoderma spp. Pseudomonas fluorescence*) හා සමූහ වගා හඳුන්වා දීම.
- කොකෝවා හා කෝපි අපද්‍රව්‍ය හෝ ලෙලි, පොතු ආදිය භාවිතයෙන් කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය
- දිලීරකමුල භාවිතයෙන් පෝෂක අවශෝෂණ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම ඔස්සේ කෘෂි අපනයන හෝග සඳහා ඒකාබද්ධ පෝෂක කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීම.
- මාතලේ කෘෂි අපනයන ආදර්ශ ගෙවතු වගාව
- කෘෂි අපනයන හෝගවල ගුණාත්මය ඉහළ නැංවීම සඳහා තැටි වියළන තාක්ෂණයක් ස්ථාපනය කිරීම

5.4 පර්යේෂණ අංශයේ අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම්

5.4.1 පර්යේෂණ අංශය මගින් නිකුත් කරන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය

කුරුඳු	-262,579
ගම්මිරිස්	-82,185
කෝපි	-1959
කරදමුංගු	-13,185
වැනිලා	-16
කොකෝවා	-50
සාදික්කා	-303
කිතුල්	-1,939
පුවක්	-25,007

5.4.2 ජනක ජලාස්ම/බීජ උද්‍යාන නඩත්තුව

නිල්ලමේ එකලා බීජ උද්‍යානයක් පිහිටුවීම.

දියුණු කරන ලද කුරුඳු ප්‍රභේදයක පැළ 1400කින් යුත් එකලා බීජ උද්‍යානයක් පිහිටුවන ලදී.

5.4.3 කෂේත්‍ර වාරිකා (පැළ ආරක්ෂණ ඒකකය)

පහත සඳහන් රෝග හා පළිබෝධ ගැටලු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පැළ ආරක්ෂණ ඒකකයට අනුයුක්ත කර සිටින නිලධාරීන් මතු සඳහන් ප්‍රදේශ වෙත කෂේත්‍ර වාරිකා සිදු කොට ඇත.

වහකෝට්ටෙ, රත්කොට, මහනුවර - ගම්මිරිස් ශීඝ්‍ර මැලවීමේ රෝගය, ගම්මිරිස් සෙමෙන් මැලවීමේ රෝගය

කෑගල්ල, බදුල්ල, මොණරාගල - ගම්මිරිස් කඳ ගුල්ලා

දොඩම්ගස්ලන්ද, ඇල්කඩුව, වත්තෙගම, ගම්පොළ - කරාබු කඳ ගුල්ලා, කොළ හැළීමේ රෝගය

මහනුවර, මාතලේ, කුරුණෑගල - සාදික්කා කොළ හැළීමේ රෝගය

කුරුණෑගල, දොඩම්ගස්ලන්ද - බැක්ටීරියා හා දිලීර හානි, ඉහුරු අංකුර ගුල්ලා (Ginger Shoot borer)

කුරුණෑගල - කහ කඳ ගුල්ලා (Turmeric stem borer)

මඩොල්කැලේ - කරදමුංගු පැළ මැක්කා

මාතලේ - කොකෝවා ප්‍රතිමාර, කොරපොතු කෘමි හානි

5.4.4 රෝග හා පළිබෝධ මර්දනය

පැළ ආරක්ෂණ ඒකකය මගින් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කොට තිබේ.

ක්ෂේත්‍ර වාරිකා - 370

ගොවි පුහුණු පංති - 34

ක්ෂේත්‍ර දින - 17

දිවි නැඟුම වැඩසටහන් - 14

තවත් පරීක්ෂණ - 160

රූපවාහිනී වැඩසටහන් - 01

ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් - 02

5.5. කෘෂි අපනයන හෝග පිළිබඳ ආර්ථික හා වෙළඳ පර්යේෂණ

5.5.1. අධ්‍යයන හා සමීක්ෂණ

5.5.1.1 මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රගතිශාලී වෙළඳපොළ සැකසුම් සඳහා ආර්ථික විශ්ලේෂණ

ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිපදවනු ලබන කෘෂි අපනයන හෝග වෙනුවෙන් දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් සියවස් ගණනාවක් තිස්සේ ක්‍රියාත්මක වූ සාම්ප්‍රදායික වෙළඳ ක්‍රමය දිගටම ක්‍රියාත්මක වූයේ ය. ලෝක වෙළඳපොළේ සිදුවන ශීඝ්‍ර වෙනස්කම්වලට යුහුව ප්‍රතිචාර දක්වන තේ, රබර්, පොල් යන ප්‍රධාන අපනයන හෝගවලට සාපේක්ෂව කෘෂි අපනයන හෝග ආශ්‍රිත දේශීය හා විදේශීය වෙළඳ ක්‍රමවේදයන් තුළ සැලකිය යුතු වෙනස්කමක් සිදු වී ඇති බවක් දක්නට නො ලැබේ. කෙසේ වුවත් කෘෂි අපනයන හෝග පවුලේ අලුත් සාමාජිකයකු වන ඉඟුරු සඳහා නව අලෙවිකරණ සංකල්පයක් හඳුන්වා දීමට මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ නිෂ්පාදක කණ්ඩායම් කිහිපයක් සමත් වී තිබේ. ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන බැංකුවේ අනුග්‍රහයෙන් පූජාපිටිය, හතරලියැද්ද හා උඩුනුවර යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල නිෂ්පාදක කණ්ඩායම් විසින් අලියා සිසිල් බිම සමාගමට ඉඟුරු සැපයීම සඳහා පෙර අලෙවි ගිවිසුමකට දායක වී තිබේ. එකී ගිවිසුම යටතේ 2010 වසරේ දී ඉඟුරු මෙට්‍රික් ටොන් 35-40 දක්වා ප්‍රමාණයක් සපයනු ලැබ ඇති අතර ඉන් ලැබුණු රු. මිලියන 24කට ආසන්න ආදායමක් ගොවීන්ට අතර බෙදී ගියේය. එ බඳු පෙර අලෙවි ගිවිසුම්වල වාසි හා සාධනීය ලක්ෂණ හඳුනාගැනීම හා වෙනත් කෘෂි අපනයන හෝග සඳහා එකී සංකල්ප යොදා ගත හැකි ද යන්න සොයා බැලීම සඳහා පර්යේෂණයක් සැලසුම් කරනු ලදුව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

5.5.2. ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ දී කෘෂි අපනයන හෝගවල සාමාන්‍ය වාර්ෂික නිෂ්පාදනය තක්සේරු කිරීම

කෘෂි අපනයන හෝග ආශ්‍රිත සියලු ආකාරයේ දත්ත එක් රැස් කිරීමේ හා ගොනු කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇත්තේ ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය වෙත ය. ප්‍රධාන දිස්ත්‍රික්ක සියල්ලේම අපනයන, ආනයන හා අන්තර්ජාතික මිල ගණන් ද්විතියික මූලාශ්‍ර හා සනිභාවා එළි දැක්වෙන ගොවිපළ මට්ටමේ මිල ගණන් ඇසුරින් එක් රැස් කරනු ලැබේ. කෘෂි අපනයන හෝගවලට ඇති සංකීර්ණ ස්වභාවය හේතු කොට ගෙන නිවැරදි දත්ත එක් රැස් කිරීම දුෂ්කර හෙයින් වාර්ෂික කෘෂි අපනයන හෝග නිෂ්පාදනය හා පරිමාව තක්සේරු කරනු ලබයි. අපනයනය වශයෙන් ගෙන ගෘහස්ථ, කාර්මික හා සේවා මට්ටමේ දේශීය පරිභෝජනය එකතු කොට ඉන් ආනයන අගය අඩු කිරීමෙන් වාර්ෂික නිෂ්පාදනය ගණනය කරනු ලැබේ. කෙසේ වුව ද මෙම තක්සේරු කිරීම ජාතික මට්ටමේ එකක් වන අතර ප්‍රාදේශීයව දක්නට ලැබෙන විවිධතා මේ ඔස්සේ නිරූපණය නොවේ. පසුගිය දෑ වසර තුළ දී ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශවල ගම්මිරිස්, කරාබු හා සාදික්කා නිෂ්පාදනය අඩු වී ඇති අතර මෑත කාලීනව සිදු වූ දේශගුණ විපර්යාසයන්ගේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අක්‍රමවත් ඵල හට ගැනීමේ රටාවක් දක්නට ලැබුණි. මේ හේතුවෙන් වත්මන් නිෂ්පාදන තක්සේරු මගින් සැබෑ තත්ත්වය නිරූපණය නො වන බවටත් ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේ සිට වාර්ෂික නිෂ්පාදන අගයන් එක් රැස් කර ගත යුතු බවටත් අදහසක් පැන නැගී තිබේ. ඒ අනුව

පසුගිය වසරේ සෑම ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශයකම කන්න දෙකට අදාළ සැබෑ නිෂ්පාදන පරිමාව ක්ෂේත්‍ර මට්ටමෙන් එක් රැස් කර ගැනීම සඳහා නිෂ්පාදන සමීක්ෂණයක් දියත් කරන ලදී. කෘෂි අපනයන හෝග අස්වනු නෙළීමේ කාලය පිළිබඳ තොරතුරු ව්‍යාප්ති නිලධාරී පරාසය අනුව එක් රැස් කරන ලද අතර නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස මට්ටමින් එක් රැස් කරන ලදී. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශවල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල කෘෂි අපනයන හෝග නිෂ්පාදනයට සමානුපාතික ලෙස සමීක්ෂණය සඳහා ගොවීන් 946 දෙනෙකුගෙන් යුත් නියැදියක් තෝරා ගන්නා ලදී. මේ වන විට පර්යේෂණය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

5.5.3 කෘෂි අපනයන හෝග ප්‍රමාණය

2011 වසර සඳහා කෘෂි අපනයන හෝග නව වගා ප්‍රමාණය නව වගා ආධාර යෝජනා ක්‍රමය යටතේ සිදු කෙරුණු තෙවන පරීක්ෂණයෙන් ලබා ගත් දත්ත ඇසුරින් ගණනය කරන ලදී. (5.5.3.1 වගුව) 2011 වසරේ නව වගා ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 875.8ක් වූ අතර ඉන් හෙක්ටයාර 416ක් කුරුඳු ද 361ක් ගම්මිරිස් ද විය.

5.5.3.1 වගුව: දිස්ත්‍රික්ක අනුව කෘෂි අපනයන හෝග අලුතින් වගා කරන ලද ප්‍රමාණ – 2011

දිස්ත්‍රික්කය	කොකෝවා	කෝපි	කුරුඳු	කරදමුංගු	ගම්මිරිස්	කරාබු	සාදික්කා	එකතුව
මහනුවර	2.8	18.2	8.7		70.5	0.1	6.5	106.8
මාතලේ	5.2	5.7	17.8		50.1	2.0	0.9	81.7
නුවරඑළිය		3.6	3.4		5.2			12.4
කුරුණෑගල	7.0	0.6	10.4		15.1		0.2	33.1
බදුල්ල		0.5	1.2		5.4			7.1
මොණරාගල	4.7		0.8		1.0			6.5
කෑගල්ල		0.4	19.3	0.3	117.4			137.4
රත්නපුර			73.1		60.5			133.6
කොළඹ			17.6		0.2			17.8
කළුතර			94.8		3.7			98.5
ගම්පහ		1.5	20.2		17.8			39.5
ගාල්ල			60.8		2.8			63.6
මාතර			41.9		7.1			49.0
හම්බන්තොට			45.6		0.9			46.5
එකතුව	19.7	30.5	415.6		357.7	2.1		833.5

මූලාශ්‍රය: මාසික ප්‍රගති වාර්තාව- ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය

උක්ත කාර්ය සාධනයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් හා ‘2002 කෘෂි සංගණනය’ පදනම් කර ගනිමින් 2011 වසරේ දිස්ත්‍රික්ක අනුව නිෂ්පාදන පරිමාව හා මුළු නිෂ්පාදන පරිමාව ගණනය කරන ලදී. (5.5.3.2 වගුව)

5.5.3.2 වගුව: කෘෂි අපනයන භෝග වගා ප්‍රමාණ ගණනය කිරීම - 2011

හෙක්ටයාර

දිස්ත්‍රික්කය	කොකෝවා	කෝපි	කුරුඳු	කරදමුංගු	ගම්මිරිස්	කරවු	සර්පිත්තා	සුවස්	මුලස්	පැඟිරි	එකතුව
මහනුවර	259	1,288	86	719	5,742	2,995	767	2,145	68		14,069
මාතලේ	1,042	645	219	1,129	6,173	667	65	1,135	57		11,132
නුවරඑළිය	5	1,063	32	116	868	337	3	490	28		2,942
කුරුණෑගල	151	704	132	8	2,960	403	50	857	1,024		6,289
බදුල්ල	30	325	162	10	2,446	55		1,308	54		4,390
මොණරාගල	596	192	58		1,766	6	1	867	70		3,556
කෑගල්ල	173	594	204	434	2,949	1,701	43	1,670	205		7,973
රත්නපුර	23	226	3,839	338	3,158	403	6	1,895	132	386	10,406
කොළඹ	2	58	202	1	240	59	2	215	77		856
කළුතර	4	139	3,229	3	308	130	4	737	290		4,844
ගම්පහ	8	367	206	2	1,614	114	6	1,041	522		3,880
ගාල්ල	3	107	11,009		457	192	2	711	187		12,668
මාතර	4	171	8,224	34	769	489	5	920	88		10,704
හම්බන්තොට		111	2,921	1	1,786	54		456	44	788	6,161
වෙනත් දිස්ත්‍රික්ක		50			60			647	240		997
එකතුව	2,300	6,040	30,523	2,795	31,296	7,605	954	15,094	3,086	1,174	100,867

මූලාශ්‍ර: ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව/ ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකයේ මාසික ප්‍රගති වාර්තා

5.5.4. 2011 වසරේ නිෂ්පාදන ප්‍රවණතා

වාර්ෂික ඵලදාව හා නිෂ්පාදනය ආශ්‍රිත නිවැරදි ගොවිපළ මට්ටමේ දත්ත ලබා ගත නො හැකි වීම හේතුවෙන් අපනයන, විවිධ ආර්ථික අංශවලට අදාළ දේශීය පරිභෝජනය (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවෙන් වාර්තා කර ඇති වාර්ෂික මූලධන පරිභෝජනය මත පදනම් වූ ගෘහස්ථ පරිභෝජනය, කර්මාන්ත පරිභෝජනය, ආහාර සේවා කර්මාන්ත පරිභෝජනය), ආනයන හා වෙළඳ පොළ මාර්ගයේ රැඳවුම් තොග සැලකිල්ලට ගනිමින් නිෂ්පාදනය ගණනය කරනු ලැබේ. වාර්තාගත නොවූ අපනයනයන් ද මීට ඇතුළත් කරන ලදී. (5.6.4.1 වගුව)

5.5.4.1 වගුව කෘෂි අපනයන හෝග තක්සේරු නිෂ්පාදනය (මෙ.ටොන්) – 2008/2011

හෝගය	2008	2009	2010**	2011*
කොකෝවා	624	467	520	525
කෝපි	3,081	3,125	3,163	2,974
කුරුඳු	14,691	15,765	16,435	18,250
ගම්මිරිස්	12,897	15,767	17,332	10,800
කරදමුංගු	70	61	48	57
කරාබු	8,553	3,032	9,551	5,533
සාදික්කා (හා වසාවාසි)	2,259	1,740	2,376	2,116
පුවක්	24,955	23,540	24,361	24,485
බුලත්	30,571	30,454	30,046	30,645
පැහිරි තෙල්	22	7	18.6	9
ඉහුරු	10,053	10,780	12,052	12,500
කහ	7,135	7,747	8,304	8,500

මූලාශ්‍රය: ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තු හා අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු දත්ත සංචිතය *ප්‍රාදේශීය
 **සංශෝධිත

5.5.5. කෘෂි අපනයන හෝග අපනයන හා අපනයන ආදායම් ප්‍රවණතා

2011 වසර තුළ ඉතිහාසයේ ඉහළම කෘෂි අපනයන ආදායම් අගයක් පෙන්නුම් කළ ද 2010 වසරට සාපේක්ෂව අපනයන පරිමාව අතින් එතරම් ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කළේ නැත. 2011 වසරේ අපනයන පරිමාව මෙට්‍රික් ටොන් 36,364ක් ද විදේශ විනිමය ආදායම රු. 28,810ක් ද වූ අතර 2010ට සාපේක්ෂව ආදායම් වර්ධනය 20%කි. (ඇමුණුම i)

කුළුබඩුවල අපනයන පරිමාව සාපේක්ෂව අඩු අගයක් ගත් අතර හෝගවල ක්‍රියාකාරීත්වය මධ්‍යම මට්ටමක පැවතිණි. කුළුබඩු හෝග අතුරින් පරිමාවෙහි සුළු හෝ වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කළේ කුරුඳු හා කරදමුංගු පමණකි. පසුගිය වසරේ පැහැදිළි ප්‍රගතියක් පෙන්නුම් කළ ගම්මිරිස් හා කරාබුවල අපනයන පරිමාව හා අගයන් 2010 මහ කන්නයේ හා 2011 යල හා මහ යන කන්න දෙකෙහි දී ම අස්වැන්න අඩු වීම හේතුවෙන් 50%කට වැඩි ප්‍රතිශතයකින් පහත බැස තිබුණි. මෙම හෝග දෙක සම්බන්ධයෙන්ම වාර්තාගත වැඩි ම මිල 2011 වසරේ වාර්තා වූව ද වෙළඳපොළ කරාබු හා ගම්මිරිස් තොග හිස් වීම ද අපනයන පරිමාවන් අඩු වීම කෙරෙහි බල පා තිබෙන බව වාර්තා වෙයි. කුළුබඩු තෙල් අපනයන පරිමාවන් හා ආදායම් ඉහළ නැග තිබුණ ද පැහිරි කර්මාන්තය දිගින් දිගටම පහත වැටිණි. 2011 වසරේ දී මෙට්‍රික් ටොන් 10.4ක් තරම් අඩු ප්‍රමාණයක් අපනයන කෙරුණු කෝපි හෝගය කෘෂි අපනයන හෝගයක් වශයෙන්

ලඝු තත්ත්වයකට පත්ව තිබුණ ද 2008 වසරේ පටන් කොකෝවා අපනයනයෙහි සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබේ. මෙසේ කොකෝවා අපනයන ඉහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතු වී ඇත්තේ කොකෝවා ඇට ආනයනය කොට ඒ ඇසුරෙන් නිපදවන ලද කොකෝවා බටර් හා වෙනත් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන නැවත අපනයනය කිරීම යි. (ඇමුණුම iii).. 2011 වසරේ කෘෂි අපනයන හෝග අපනයනය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් සිදුවීමක් ලෙස අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් ඔස්සේ සැලකිය යුතු ආයෝජනයක් සිදු කළ ඉහුරු හා කහ අපනයනය ඉහළ යාම යි.

5.5.6. මිල හැසිරීම

2011 වසර සෑම කෘෂි අපනයන හෝගයක් සම්බන්ධයෙන්ම පාහේ වැඩිම ලාභයක් අත් කර දුන් වසරක් ලෙස හැඳින්විය හැක. කුරුඳු, ගම්මිරිස්, කරාබු, සාදික්කා හා වසාවාසි යන කුළුබඩුවල ගොවිපල මට්ටමේ මිල ගණන් 2010ට සාපේක්ෂව බෙහෙවින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර කරදමුංගු හා බුලත් හැරුණු කොට අනෙකුත් සියලු හෝගවල මිල ගණන් සැලකිය යුතු මට්ටමකින් වැඩි වී තිබේ(ඇමුණුම II). 2011 වසරේ ඇතැම් සතිවල කරාබු හා ගම්මිරිස්වල ස්ථානීය මිල ගණන් කිලෝ එකක් පිළිවෙලින් රු.2200 හා රු.1200 දක්වා ඉහළ යමින් මෙකී හෝග සඳහා ලැබුණු වැඩිම මිල වාර්තා කිරීමට සමත් විය. කෙසේ වුවත් 2010 වසරට සාපේක්ෂව ඉහුරු හා කහ යන හෝගවල මිල ගණන් පහත වැටී ඇති බව පෙනී යයි.

5.5.7. 2011 වසරේ අපනයන කෘෂි හෝග ආනයන ප්‍රවණතා

2011 වසරේ දී අවම වශයෙන් සුළු පරිමාවන්ගෙන් හෝ සෑම කෘෂි අපනයන හෝගයක්ම පාහේ ශ්රී ලංකාවට ආනයනය කර තිබේ. 2011 වසරේ මුළු ආනයන පරිමාව මෙට්‍රික් ටොන් 15,315ක් වූ අතර ඉන් කොකෝවා, කහ හා ඉහුරු ආනයන පරිමාව පිළිවෙලින් මෙට්‍රික් ටොන් 10555, 4266 හා 258.7ක් විය (ඇමුණුම III). වසරින් වසරම කෘෂි අපනයන හෝග ආනයන පරිමාව ඉහළ නඟිමින් තිබෙන නමුදු අනෙකුත් කිසිදු හෝගයක ආනයන පරිමාව මෙට්‍රික් ටොන් 100 නොඉක්මවී ය. අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන නැවත අපනයනය සඳහා විශේෂිත සමාගම්වලට කොකෝවා බීජ ආනයනය කිරීම හේතුවෙන් 2011 වසරේ කෘෂි අපනයන හෝග ආනයනට 2010 වසරට වඩා 24%කින් ඉහළ ගියේය. 2011 වසරේ කෘෂි අපනයන හෝග ආනයන පිරිවැය රුපියල් මිලියන 4400ක් වන අතර එය 2010 වසරට වඩා 111.3%ක වැඩි වීමකි. මුළු ආනයන පිරිවැයෙන් රුපියල් මිලියන 5980ක් පමණ කොකෝවා ආනයනය සඳහා වැය වූ අතර කහ ආනයනය සඳහා රුපියල් මිලියන 796ක් වැය විය.

5.6 ප්‍රකාශන

- අත්තනායක, ඒ.එම්.සී.අයි.එම්., යාපාබණ්ඩාර වයි.එම්.එම්.බී., හෙන්නායක, එච්. එම්. ආර්. (2011). වැනිලා (*Vanilla fragrans*) වර්ධනය හා අස්වැන්න කෙරෙහි විවිධ ශාක පුහුණු කිරීමේ ක්‍රම හා පත්‍ර පොහොරවල බලපෑම පිළිබඳ තුලනාත්මක අධ්‍යයනය. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 67 වැනි වාර්ෂික සැසිය: 127.
- අත්තනායක, ඒ.එම්.සී.අයි.එම්., යාපාබණ්ඩාර, වයි.එම්.එම්.බී., හෙන්නායක, එච්.එම්.ආර්., (2011). ගම්මිරිස්වල (*Piper nigrum* L.). නිරෝවර්ති, සිරස් හා පුරුක් කැපුම් මගින් මුල් ඇද්දවීම. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 67 වැනි වාර්ෂික සැසිය: 126
- අබේසිංහ, පී.ඩී., විජේසිංහ, කේ.ඒ.පී. (2011) PCR මූලික තාක්ෂණය ඔස්සේ ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන කුරුඳු විශේෂ විවිධත්වය හඳුනා ගැනීම, රුහුණු විශ්ව විද්‍යාලයේ විද්‍යා පීඨයේ 8 වැනි විද්‍යා සමුළුව, දෙසැම්බර් 21:10.
- අමුණුගම, හේමමාලා, සෙනෙවිරත්න, අශෝක. කිතුල් පිටිවලින් රසවත් ආහාර, සිරිකත, 2011 මැයි 30:
- ඉඩමේකෝරාල පී.ආර්., ප්‍රේමකුමාර, කේ.වී.එස්., රාජපක්ෂ, අයි.පී.එම්., සෙනෙවිරත්න ජේ.එම්., මධ්‍යම උසස් සහිත කිතුල් ප්‍රභේදයක් (*Caryota urens* L.) ඇති කිරීම, කෘෂි ජෛව තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික සමුළුවේ දී ජාතික කෘෂි ජෛව තාක්ෂණ කමිටුව, කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති කවුන්සිලයේ අනුග්‍රහයෙන් බතලගොඩ වී පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දී, දෙසැම්බර් 16
- ඉඩමේකෝරාල, පී.ආර්., කුමාරි, අයි.එස්., බණ්ඩාර, ඩබ්.එම්.ආර්.එස්., සුමනසේන, එච්.ඒ. (2011). කුරුඳු පැළ බීජ වර්ධනය හා පාංශු පොස්පරස් තිර බව කෙරෙහි දිලීරකම්‍රල ආක්‍රමකතාව හා පොස්පරස් පොහොර යෙදීමෙන් ඇතිවන සම්බන්ධතා බලපෑම. පාංශු විද්‍යා සමාජයේ නැගෙනහිර හා ගිනිකොණදිග ආසියානු සංගමයේ 10 වැනි ජාත්‍යන්තර සමුළුව: 139-140.
- ඉන්ද්‍රසේන, අයි.කේ., ගුණපාල, කේ.ආර්.ඩී., ධර්මපරාක්‍රම, ඒ.එල්.එස්., රාජපක්ෂ, අයි.පී.එම්., (2011). තෝරාගත් දේශීය ගම්මිරිස් දර්ශ කිහිපයක් රසායනික ගුණාත්මය හා අස්වැන්න සඳහා පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 67 වැනි වාර්ෂික සැසිය, 2011 1 කොටස:17
- උඩවත්ත, අමල්, ජයකොඩි ලක්ෂ්මන්, සමරසිංහ, කමල්, සෙනෙවිරත්න, අශෝක. දේශීය කිතුල් කර්මාන්තයට නව මුහුණුවරක්. විද්‍යා විද්‍යා සභාව: 2011 අප්‍රේල් 6, 14 හා 15 පිටු.
- කරුණාරත්න, ඩබ්.එම්.එම්.එල්.කේ., ප්‍රනාන්දුපුල්ලේ, එම්.එන්.ඩී., රත්නායක, ආර්.එම්.සී.ජේ., රෝෂිකා, අයි.ඩී.ඩී., හිනේකන්ද, ඒ.පී. (2011), කහ (*Curcuma longa* L.)

කර්තෘත්ව අන්තර්ගතය හා පැහැය කෙරෙහි සෝඩියම් කාබනේට් සාන්ද්‍රතාව හා රත් කිරීමට භාජනය කරන කාලයේ බලපෑම. 11 වැනි කෘෂි පර්යේෂණ සමුළුව, ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලයය: 314-318.

- කාරියවසම්, පී.එස්., මල්කාන්ති, එම්.ඩී., විජේවීර, ඒ.ඒ., සමරවීර, ඩී.එන්, (2011) කුරුඳු (*Cinnamomum zeylanicum*), පැළවල වර්ධනය කෙරෙහි විවිධ බඳුන් මිශ්‍රණවල බලපෑම, කෘෂි විද්‍යා පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලයය, 2011 නොවැ.09. සාර සංග්‍රහය:109
- ගුණවර්ධන, ඩී., විරසේන, ඩී.වී.ඩී.එස්.ජේ., සිල්වා එස්.අයි.සී., සෙනෙවිරත්න, ජේ.එම්. රූප විද්‍යාව හා AFLP ලක්ෂක යොදා ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත් ගම්මිරිස් රෝපක ප්‍රභේදනය. කෘෂි ජෛව තාක්ෂණය පිළිබඳ ජාතික සමුළුවේ දී ජාතික කෘෂි ජෛව තාක්ෂණ කමිටුව, කෘෂි පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති කවුන්සිලයේ අනුග්‍රහයෙන් බතලගොඩ වී පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ දී, දෙසැම්බර් 16.
- වසුසේන ජී., ප්‍රදීප්, වි.පී.පී., විකානගේ, එන්.එස්., සුබසිංහ, එච්.එම්.පී.ඒ. (2011). අනුයාත ආධාරක ශාක කප්පාදු කිරීම් දෙකක් අතරතුර ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L) ශාකයේ හා ආධාරක ශාකයේ (*Gliricidia sapium*) මූල පද්ධතීන්වල වෙනස්කම් අධ්‍යයනය. වාර්ෂික සමුළුව, උභව වෙල්ලස්ස විශ්ව විද්‍යාලයය.
- ජයවර්ධන එන්.ඩබ්.අයි.ඒ., රෝෂිකා, ඒ.ඩී.ඩී., ලියනගේ, එම්.එන්. (2011). යන්ත්‍රානුසාරයෙන් ඉහුරු පෙති තුනී ස්තරයක වියළීම. උපාධි අපේක්ෂක පර්යේෂණ සමුළුව 2011, වාර්තා සටහන්:24
- ජයසිංහ, ජී.ජී. (2011) කුරුඳු හා *Cinnamomum verum* ප්‍රභේදයන්හි පළිබෝධ හා රෝග කළමනාකරණය, “ශ්‍රී ලංකා කුරුඳුවල අනාගත අභිලාෂයන් මුදුන්පත් කර ගැනීම උදෙසා තාක්ෂණය. “ ජාත්‍යන්තර සමුළුව, ශ්‍රී ලංකා රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, සාර සංග්‍රහය: 18
- දයානන්ද, ඒ.ජී.ඒ.එන්., ද සිල්වා, ඩී.පී.පී., වර්ණසූරිය, ඩබ්ලිව්. එම්. ආර්. එස්. කේ. (2011). ගම්මිරිස් (*Piper nigrum* L.) භෝගයේ පාංශුජ ව්‍යාධිකාරකයන් මර්දනය සඳහා ප්‍රතිරෝධී ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් යොදා ගැනීම. ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලයයේ කෘෂි විද්‍යා පීඨයේ උපාධි අපේක්ෂක පර්යේෂණ සමුළුව -2011
- දිස්නා, ඒ.පී.පී., ලින්දර, එම්.ජේ.කේ., (2011) ගාලු දිස්ත්‍රික්කයේ කුරුඳු නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂමතා විශ්ලේෂණය, කෘෂි විද්‍යාව හා පරිසරය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුව:75
- ධර්මදාස, එම්., (2011), ඉහුරු ශාකයේ (*Zingiber officinale* L.) පළිබෝධ සංකීර්ණය, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 67 වැනි වාර්ෂික සැසිය: ගම්මිරිස් වැල් ගුල්ලා පිළිබඳ ලිපිය - 2011 සාරකි.
- ධර්මපරාක්‍රම, ඒ.එල්.එස්., ගුණපාල, කේ.ආර්.ඩී.,රාජපක්ෂ අයි.ජී.එම්. (2011). ශ්‍රී ලංකාවේ මැදරට තෙත් කලාපය තුළ හඳුන්වා දුන් කෝපි ප්‍රභේද දේශීය ප්‍රභේද සමග සංසන්දනය. ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 66 වැනි වාර්ෂික සැසිය, 1 කොටස: 16

- පෙරේරා, ආර්.ඒ.එම්.වී., ., වික්‍රමසිංහ, වයි.එම්., සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ. (2011). මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ නො මේරූ සාදික්කා නෙළීමෙන් ඇති වන ආර්ථික බලපෑම ආශ්‍රිත සාධක. ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලයේ උපාධි අපේක්ෂක පර්යේෂණ සමුළුව:4
- පෙරේරා, ආර්.ඒ.එම්.වී., වික්‍රමසිංහ, වයි.එම්., සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ., (2011). නොමේරූ සාදික්කා නෙළීමට බලපාන සාධක හා ඉන් ඇතිවන ආර්ථික බලපෑම. කෘෂි විද්‍යා ව්‍යාප්තිය හා සංවිධානාත්මක කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික පර්යේෂණ සමුළුව: 7-8
- බණ්ඩාර ඩබ්.එම්.එස්.ආර්. (2011) ඉහුරු(*Zingiber officinale* Rosc.) හෝගයේ අස්වැන්න හා පටක පෝෂක අන්තර්ගතය කෙරෙහි විවිධ කාබනික වසුන් හා අකාබනික පොහොර යෙදීමේ අනුපාතයන් මගින් වන බලපෑම. පාංශු විද්‍යා සමාජයේ නැගෙනහිර හා ගිනිකොණදිග ආසියානු සංගමයේ 10 වැනි ජාත්‍යන්තර සමුළුව: 2011 ඔක්තෝබර් 10-13, සිනමන් ලේක්සයිඩ් හෝටලය, කොළඹ: 271
- විජේසිංහ, කේ.පී.පී. (2011) වරණය හා අභිජනනය ඔස්සේ කුරුඳු හෝගය වැඩි දියුණු කිරීමේ වැඩසටහන, “ශ්‍රී ලංකා කුරුඳුවල අනාගත අභිලාෂයන් මුදුන්පත් කර ගැනීම උදෙසා තාක්ෂණය. “ ජාත්‍යන්තර සමුළුව, ශ්‍රී ලංකා රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, ජූලි 18,19. සාර සංග්‍රහය: 09-10
- විජේසිංහ, කේ.පී.පී., සංජීව, ජේ.කේ.එම්., සුනිල්, පී.ඒ., (2011) කුරුඳු (*Cinnamomum zeylanicum* Blume) සඳහා ශීඝ්‍ර වර්ධක ප්‍රචාරණ තාක්ෂණයක් ගොඩ නැඟීම, කෘෂිකර්මය හා පරිසරය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සමුළුව, කෘෂි විද්‍යා පීඨය, ශ්‍රී ලංකා රුහුණ විශ්ව විද්‍යාලය. 2011 නොවැ. 09. 2011 :174
- සමරවීර, ඩී.එන්., (2011) කුරුඳු අස්වැන්න ප්‍රශස්තකරණය උදෙසා දියුණු කළ පාංශු සරුභාව කළමනාකරණ පිළිවෙත්, “ශ්‍රී ලංකා කුරුඳුවල අනාගත අභිලාෂයන් මුදුන්පත් කර ගැනීම උදෙසා තාක්ෂණය. “ ජාත්‍යන්තර සමුළුව, ශ්‍රී ලංකා රුහුණ විශ්වවිද්‍යාලය, ජූලි 18,19. සාර සංග්‍රහය: 11-14
- සුබසිංහ, එම්.එම්.පී.ඒ. ගම්මිරිස්වල (*Piper nigrum* L.) අමු බීජ ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 67 වැනි වාර්ෂික සැසිය,(1):18
- සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ, ද සිල්වා, කේ.එම්.ටී.එම්., මොහොට්ටි, ඩී.පී., (2011), සේවාදායකයා මුල් කොට ගත් කෝපි නිෂ්පාදනය: කෘෂි විද්‍යා ව්‍යාප්තියට නවමු ප්‍රවේශයක්. කෘෂි විද්‍යා ව්‍යාප්තිය හා සංවිධානාත්මක කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික පර්යේෂණ සමුළුව: 60-61

- සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ. (2011), පුවක් (*Areca catechu*) කල් තබා ගැනීම ගැනීම කෙරෙහි බලපාන ක්‍රම, මිල හැසිරීම හා පාරිභෝගික අභිරුචිය. . ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාභිවර්ධන සංගමයේ 67 වැනි වාර්ෂික සැසිය:108
- සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ. (2011). ගම්මිරිස් එළඳා වර්ධනය කෙරෙහි සමෝධානික ප්‍රවේශයක්: ශ්‍රී ලාංකේය භාවිතාව ඔස්සේ. ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ 39 වැනි වාර්ෂික සමුළුව. ජකාර්තා, ඉන්දුනීසියාව, නොවැම්බර්, 23.
- සෙනෙවිරත්න, එම්.ඒ.පී.කේ., (2011), ශ්‍රී ලංකාවේ කිතුල් කර්මාන්තය නඟා සිටුවීම සඳහා දේශීය දැනුම උපයෝගී කර ගැනීම. කෘෂි විද්‍යා ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ පශ්චාත් උපාධි නිබන්ධනය, ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයය.
- සෙනෙවිරත්න, එස්.පී.එල්. (2011), තේ හා රබර් සමග අතුරු වගාවක් ලෙස ගම්මිරිස් වගා කිරීම ඔස්සේ එළඳා වර්ධනය. ජාත්‍යන්තර ගම්මිරිස් ප්‍රජාවේ 39 වැනි වාර්ෂික සමුළුව. ජකාර්තා, ඉන්දුනීසියාව, නොවැම්බර්, 23.

ඇමුණුම I: කෘෂි අපනයන හෝගවල අපනයන පරිමාව හා අගය -2010/11

භේගය	ඒකකය	2010*	2011**	වර්ධනය % 2010/11
කුරුඳු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	11,779.1	13,515.7	14.7
	අගය (රු.මිලි)	9,370.0	13,378.6	42.8
කුරුඳු කොළ තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	155.4	231.2	48.8
	අගය (රු.මිලි)	244.4	498.6	104.0
කුරුඳු පොතු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	26.0	30.1	15.8
	අගය (රු.මිලි)	251.6	351.0	39.5
කරාබු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	6,846.0	3,570.5	-47.8
	අගය (රු.මිලි)	4,090.2	3,676.3	-10.1
කරාබු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	1,482.9	1,624.9	9.6
	අගය (රු.මිලි)	137.2	235.3	71.5
කරාබු නැටි	පරිමාව(මෙ.ටො.)	14.7	13.0	-11.6
	අගය (රු.මිලි)	41.1	45.6	10.9
කොකෝවා හා කොකෝවා නිෂ්පාදන	පරිමාව(මෙ.ටො.)	4,175.7	5,190.3	24.3
	අගය (රු.මිලි)	2,089.7	2,688.5	28.7
කෝපි	පරිමාව(මෙ.ටො.)	157.5	10.4	-93.4
	අගය (රු.මිලි)	38.1	8.7	-77.2
ගම්මිරිස්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	12,218.9	5,056.6	-58.6
	අගය (රු.මිලි)	4,824.8	3,391.4	-29.7
ගම්මිරිස් තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	5.3	8.6	62.3
	අගය (රු.මිලි)	41.6	151.2	263.5
කරදමුංගු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	6.9	11.5	66.7
	අගය (රු.මිලි)	30.6	65.4	113.7
කරදමුංගු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.3	0.1	-66.7
	අගය (රු.මිලි)	16.7	7.0	-58.1
පැහිරි	පරිමාව(මෙ.ටො.)	18.5	11.7	-36.8
	අගය (රු.මිලි)	44.1	28.6	-35.1
සාදික්කා	පරිමාව(මෙ.ටො.)	1,952.0	1,669.0	-14.5
	අගය (රු.මිලි)	1,358.7	2,067.9	52.2
වසාවාසි	පරිමාව(මෙ.ටො.)	244.8	205.0	-16.3
	අගය (රු.මිලි)	445.3	756.0	69.8
සාදික්කා තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	13.0	22.2	70.8
	අගය (රු.මිලි)	94.3	235.5	149.7
පුවක්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	1,984.1	2,176.4	9.7
	අගය (රු.මිලි)	246.6	273.8	11.0
බුලත්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	2,246.4	2,845.0	26.7
	අගය (රු.මිලි)	576.1	758.8	31.7
වැනිලා	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.3	0.2	-21.3
	අගය (රු.මිලි)	4.7	5.3	11.9
වැනිලා තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.01	2.1	20,990.0
	අගය (රු.මිලි)	0.03	3.3	10,900.0
ලෙමන් ග්‍රාස් තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	1.9	1.31	-31.6
	අගය (රු.මිලි)	6.4	4.6	-28.1
මුළු භේග	පරිමාව(මෙ.ටො.)	43,329.7	36,195.9	-16.5
	අගය (රු.මිලි)	23,952.2	28,631.4	19.5
ඉඟුරු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	36.7	138.8	278.2
	අගය (රු.මිලි)	46.5	152.0	226.9
ඉඟුරු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.9	1.1	22.2
	අගය (රු.මිලි)	14.4	17.7	22.9
කහ	පරිමාව(මෙ.ටො.)	13.3	31.1	133.8
	අගය (රු.මිලි)	11.2	30.8	175.0
එකතුව (ඉඟුරු හා කහ)	පරිමාව(මෙ.ටො.)	50.9	171.0	236.0
	අගය (රු.මිලි)	72.1	200.5	178.1
එකතුව (ඉඟුරු හා කහ ඇතුළත්ව)	පරිමාව(මෙ.ටො.)	43,380.6	36,363.6	-16.2
	අගය (රු.මිලි)	24,024.3	28,831.9	20.0

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව * සංශෝධිත

** කාලීන

@ ප්‍රකාශනය සහිතව

ඇමුණුම II: කෘෂි අපනයන හෝගවල සාමාන්‍ය මිල ගණන් (කි.ග්‍රෑ./රු.) 2008/11

හෝගය	මිල	වසර				වර්ධනය% 2010/11
		2008	2009	2010	2011	
කොකෝවා	ගො.මි	154.61	210.41	282.49	322.13	14.0
	වෙ.මි	196.34	268.60	359.78	347.16	-3.5
කෝපි	ලෝ.වෙ.මි.	279.08	326.01	354.60	332.71	-6.2
	ගො.මි	265.45	220.92	223.63	234.09	4.7
	වෙ.මි	372.51	293.85	268.00	266.16	-0.7
	ලෝ.වෙ.මි.*	255.58	193.75	207.72	282.20	35.9
ගම්මිරිස්	ගො.මි	324.92	287.43	342.14	691.90	102.2
	වෙ.මි	341.71	294.69	364.31	703.46	93.1
	ලෝ.වෙ.මි.	414.43	326.98	451.94	726.58	60.8
	ගො.මි	471.97	484.66	542.99	1,250.35	130.3
	වෙ.මි	518.75	529.67	592.13	1,376.14	132.4
	ලෝ.වෙ.මි.	479.40	534.69	594.37	1,291.82	117.3
කුරුඳු කෝටු	ගො.මි	664.35	621.95	726.57	921.85	26.9
	වෙ.මි	634.08	558.82	589.02	822.82	39.7
	ලෝ.වෙ.මි.					
	ගො.මි	316.23	331.87	459.62	742.53	61.6
	වෙ.මි	341.70	367.71	513.37	790.02	53.9
	ලෝ.වෙ.මි.	963.21	1,018.44	1,430.92	2,442.44	70.7
වසාවාසි	ගො.මි	820.70	857.37	1,716.73	2,847.77	65.9
	වෙ.මි	887.26	936.99	1,999.13	3,092.01	54.7
	ලෝ.වෙ.මි.	1,040.29	1,103.21	2,304.88	3,758.72	63.1
	ගො.මි	1,718.27	1,732.32	3,320.96	2,713.12	-18.3
	වෙ.මි	2,019.79	1,926.97	3,592.12	2,482.81	-30.9
	ලෝ.වෙ.මි.					
මුලත්(කොළ 1000./රු)	ගො.මි	1,937.00	1,383.33	2,208.29	2,042.19	-7.5
	වෙ.මි	-				
	ලෝ.වෙ.මි.	-				
	ගො.මි	113.24	107.28	115.28	215.31	86.8
	වෙ.මි	124.33	115.27	128.63	226.46	76.1
	ලෝ.වෙ.මි.	-				
වැනිලා	ගො.මි					
	වෙ.මි	425.00				
	ලෝ.වෙ.මි.	3,135.00	3,391.00	2,800.00	2,848.00	1.7
	ගො.මි	100.00	130.61	114.67	76.51	-33.3
	වෙ.මි	-				
	ලෝ.වෙ.මි.	-				
අමු කහ	ගො.මි	25.00	31.02	50.75	47.70	-6.0
	වෙ.මි	-				
	ලෝ.වෙ.මි.	-				

මූලාශ්‍රය: ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකයේ දත්ත සංචිතය

ගො.මි.: ගොවිපළ මිල; වෙ.මි.: වෙන්දේසි මිල; ලෝ.වෙ.මි.: ලෝක වෙළඳ පොළ මිල

*-රබස්ටා කෝපි

ඇමුණුම 111: කෘෂි අපනයන හෝගවල ආනයන පරිමාව හා අගයයන්- 2010/11

හෝගය	ඒකකය	2010	2011*	වර්ධනය% 2010/11
කුරුඳු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	14.83	44.49	200.0
	අගය (රු.මිලි)	9.86	45.38	360.2
කුරුඳු කොළ තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.02	0.01	-50.0
	අගය (රු.මිලි)	0.12	0.06	-50.0
කුරුඳු පොතු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.48	0.26	-45.8
	අගය (රු.මිලි)	1.82	1.12	-38.5
කරාබු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	10.00	25.93	159.3
	අගය (රු.මිලි)	6.41	15.55	142.6
කරාබු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.17	0.02	-88.2
	අගය (රු.මිලි)	0.32	0.72	125.0
කොකෝවා හා කොකෝවා නිෂ්පාදන	පරිමාව(මෙ.ටො.)	7,614.48	10,555.67	38.6
	අගය (රු.මිලි)	3,201.33	4,895.31	52.9
කෝපි	පරිමාව(මෙ.ටො.)	93.26	36.37	-61.0
	අගය (රු.මිලි)	25.47	30.67	20.4
ගම්මිරිස්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	62.27	34.92	-43.9
	අගය (රු.මිලි)	14.50	15.97	10.1
ගම්මිරිස් තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.03	0.07	133.3
	අගය (රු.මිලි)	0.60	0.74	23.3
කරදමුංගු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	15.44	6.32	-59.1
	අගය (රු.මිලි)	8.70	7.16	-17.7
කරදමුංගු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.36	0.67	86.1
	අගය (රු.මිලි)	11.79	27.20	130.7
පැහිරි	පරිමාව(මෙ.ටො.)	1.94	2.60	34.0
	අගය (රු.මිලි)	2.98	3.43	15.1
සාදික්කා	පරිමාව(මෙ.ටො.)	7.62	9.76	28.1
	අගය (රු.මිලි)	8.81	19.09	116.7
වසාවාසි	පරිමාව(මෙ.ටො.)	74.77	0.90	-98.8
	අගය (රු.මිලි)	22.08	1.95	-91.2
සාදික්කා තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	1.08		
	අගය (රු.මිලි)	7.77		
පුවක්	පරිමාව(මෙ.ටො.)		72.01	
	අගය (රු.මිලි)		7.95	
බුලක්	පරිමාව(මෙ.ටො.)		0.02	
	අගය (රු.මිලි)		0.01	
වැනිලා	පරිමාව(මෙ.ටො.)	0.12	0.01	-91.7
	අගය (රු.මිලි)	0.35	0.01	-97.1
වැනිලා තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)	8.35		
	අගය (රු.මිලි)	11.20		
සේර තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)			
	අගය (රු.මිලි)			
එකතුව	පරිමාව(මෙ.ටො.)	7,905.2	10,790.0	36.5
	අගය (රු.මිලි)	3,334.1	5,072.3	52.1
ඉඟුරු	පරිමාව(මෙ.ටො.)	240.69	258.67	7.5
	අගය (රු.මිලි)	78.85	112.43	42.6
ඉඟුරු තෙල්	පරිමාව(මෙ.ටො.)		1.7	
	අගය (රු.මිලි)		13.9	
Tකහ	පරිමාව(මෙ.ටො.)	4,196.10	4,266.87	1.7
	අගය (රු.මිලි)	992.04	795.97	-19.8
එකතුව (ඉඟුරු හා කහ)	පරිමාව(මෙ.ටො.)	4,436.8	4,527.2	2.0
	අගය (රු.මිලි)	1,070.9	922.3	-13.9
එකතුව (ඉඟුරු හා කහ සමග)	පරිමාව(මෙ.ටො.)	12,341.99	15,317.2	24.1
	අගය (රු.මිලි)	4,405.00	5,994.6	36.1

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

* කාලීන

ඇමුණුම IV: ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් සේවයෙහි යෙදවීම -2011

මහනුවර	ව්‍යාප්ති නිලධාරීට අයත් වසම්	කෑගල්ල	ව්‍යාප්ති නිලධාරීට අයත් වසම්
	ගලගෙදර		මාවනැල්ල
	උඩුනුවර		උස්සාපිටිය
	කුරුඳුවත්ත/රඹුක්පිටිය		පින්නවල/දලිවෙල
	ගම්පොළ/දැල්පිටිය		කෑගල්ල
	ගලහ/තලාතුඹය		වරකාපොළ
	පූජාපිටිය		දැරණියගල
	තෙල්දෙණිය		දැඩිගම
	උඩුදුම්බර		බටුවත්ත/යට්ටාගොඩ
	රඹුක්පිටිය		අරණායක
	යටිනුවර		රුවන්වැල්ල
	වත්තේගම, හුළුගහ		යටියන්තොට
	කුණ්ඩසාලේ		පානවෙල
	හතරලියැද්ද		බුලත්කොහුපිටිය
	හාරිස්පත්තුව/අලවතුගොඩ	කොළඹ	
	මැදපිටිය		අවිස්සාවේල්ල
මාතලේ			හෝමාගම
	පළාපත්වල	කළුතර	
	උකුවෙල		මදුරාවෙල
	තැන්න		බණ්ඩාරගම
	රත්තොට		කළුතර
	වේරගම		මතුගම
	යටවත්ත		හොරණ/ඉංගිරිය/බුලත්සිංහල
	හුණුකාටඇළ		ඉත්තෑපාන
	පල්ලේපොළ		බදුරළිය
	වහකෝට්ටේ		අගලවත්ත
	අලුගොල්ල		

නුවර එළිය

ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් අයත් වසම්

ගිනිගත්තේන

කොත්මලේ

රිකිල්ලගස්කඩ/හඟුරන්කෙත

වලපනේ

ගම්පහ

ව්‍යාප්ති නිලධාරීන් අයත් වසම්

දොම්පේ, දෙකටන

උඩුගම්පොළ

ගම්පහ

මහර

ඌරාපොළ

වෑක්

බඩල්ගම

බෙම්මුල්ල

පල්ලෙවෙල

බියගම

මීරිගම

දිවුලපිටිය

මිනුවන්ගොඩ

කුරුණෑගල

පොල්ගහවෙල

දොඩම්ගස්ලන්ද

මාවතගම

රම්බොඩගල්ල

කරදගොල්ල

මැල්සිරිපුර

දඹදෙණිය

කටුගම්පොළ/කුලියාපිටිය

අලව්ව

බිංගිරිය/උඩුබද්දාව

වාරියපොළ

හම්බන්තොට

ඕකෙවෙල

බෙලිඅත්ත

මිද්දෙණිය

කටුවන

වලස්මුල්ල

තංගල්ල

වීරකැටිය

බදුල්ල

සොරනානොට, බදුල්ල

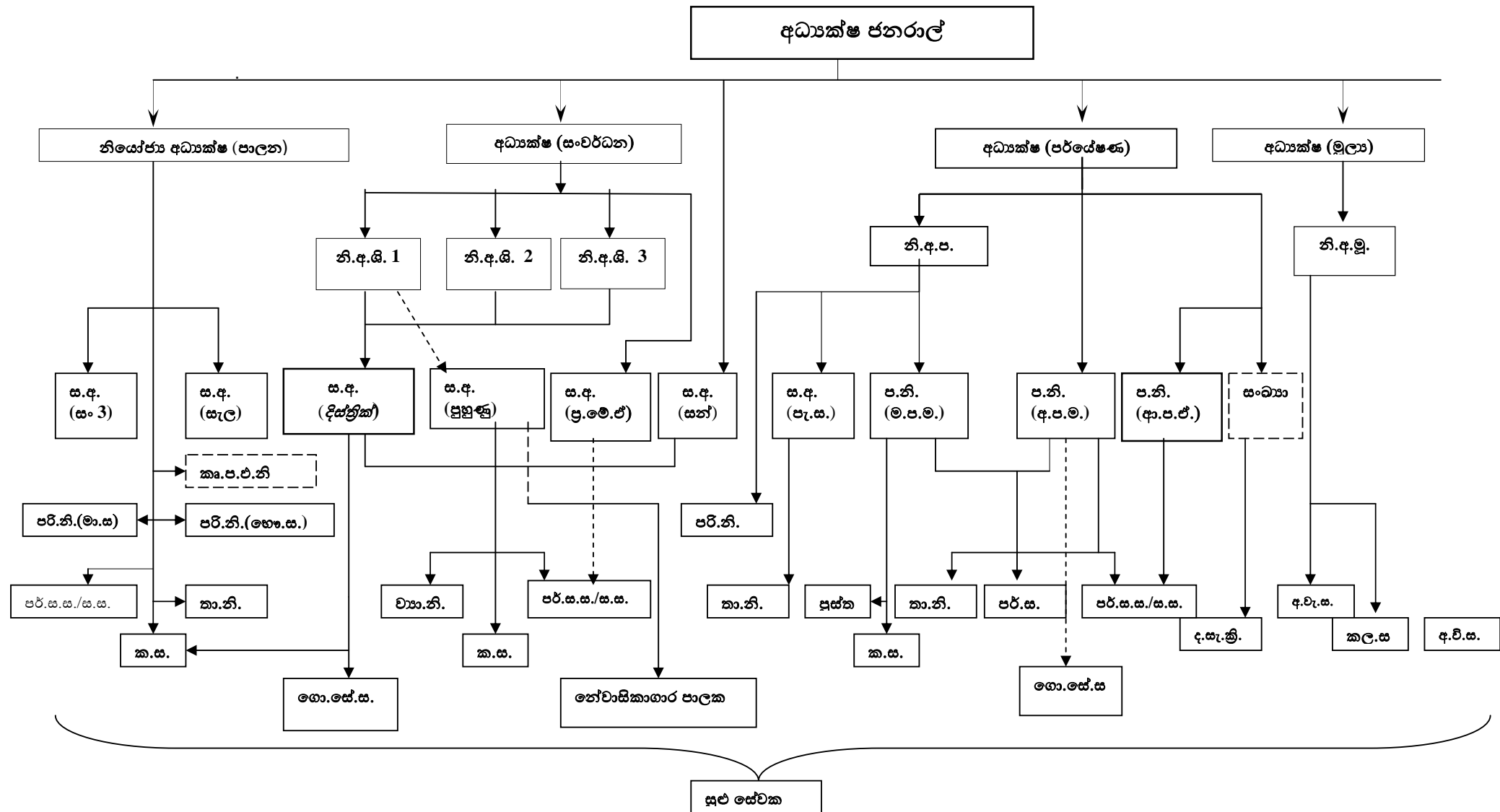
හල්දුම්මුල්ල, හපුතලේ

නිකපොත, බණ්ඩාරවෙල

ඌවපරණගම වැලිමඩ

ගාල්ල	ව්‍යාප්ති නිලධාරීට අයත් වසම්	මොණරාගල	ව්‍යාප්ති නිලධාරීට අයත් වසම්
	අලුත්වෙල		බිබිලේ
	හිනිදුම		මොණරාගල/බුක්කල
	හබරාදුව		බඩල්කුඹුර
	අම්බලන්ගොඩ		මැඩුල්ල
	බලපිටිය		හිඟුරුකඩුව වැල්ලවාය
	අක්මිමන		මැදගම
	ඇත්කඳුර		පදියතලාව
	ඇල්පිටිය		
	කරන්දෙණිය		
	බද්දේගම/හික්කඩුව		
	නියාගම		
	යක්කලමුල්ල		
මාතර		රත්නපුර	
	දෙනියාය		වැලිගෙපොළ
	අකුරැස්ස		ඇහැළියගොඩ
	පස්ගොඩ		කොළොන්න
	හක්මන		අයගම
	වැලිගම		ගොඩකවෙල
	දෙවිනුවර		කලවාන
	දෙයියන්දර		පැල්මඩුල්ල
	කඹුරුපිටිය		බලන්ගොඩ
	මාලිමබඩ		
	මාතර		

ඇමුණුම VII - අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංවිධානාත්මක ව්‍යුහය-2011

නි.අ.ශී. - නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ තාක්ෂණ , නි.අ.ප.-නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ පර්යේෂණ, නි.අ.මු.-නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ මූල්‍ය , ස.අ.- සහකාර අධ්‍යක්ෂ, සං.- සංවර්ධන, සැල- සැලසුම්, ප්‍ර.මෙ.ඒ. -ප්‍රගති මෙහෙයුම් ඒකකය, සන්- සන්නිවේදන, පැ.ස. - පැල සංරක්ෂණ, ම.ප.ම. - මධ්‍යම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, අ.ප.ම.- අනු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය, ආ.ප.ඒ.- ආර්ථික පර්යේෂණ ඒකකය , සංඛ්‍යා. - සංඛ්‍යාලේඛනඥ (ජන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුයුක්ත කරන ලදී.), කා.ප.එ.නි. -කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ ඵලදාවර්ධන නිලධාරී (කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයෙන් අනුයුක්ත කරන ලදී.) පරි.නි. (මා.ස.)-පරිපාලන නිලධාරී; මානව සම්පත් , පරි.නි. (භෞ.ස.)- පරිපාලන නිලධාරී; භෞතික සම්පත්, ප.ස.ස.-පර්යේෂණ සංවර්ධන සහකාර, ස.ස-සංවර්ධන සහකාර, අ.වැ.ස.-අයවැය සහකාර, තා.නි. -තාක්ෂණික නිලධාරී, කල.ස.- කලමනාකරණ සහකාර, අ.වි.ස.-අභ්‍යන්තර විගණන සහකාර, පුස්ත.-පුස්තකාලයාධිපති, ව්‍යා.නි.- ව්‍යාප්ති නිලධාරී, ප.ස.- පර්යේෂණ සහකාර, ද.සැ.ක්‍රි.-දත්ත සැකසුම් ක්‍රියාකරු ,ගො.සේ.ස.-ගොවිපල සේවා සහකාර,

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව - අතමිටි කරු හෙට දිනකට

ஏற்றுமதி விவசாயத் திணைக்களம் - வளமான எதிர்காலத்திற்கு

DEPARTMENT OF EXPORT AGRICULTURE - FOR A PROSPEROUS FUTURE